T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

www.balioglu.net

İSTANBUL EYÜPSULTAN BELEDİYESİ

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Aralık 2020

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 9
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 10
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 10
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 10
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 14
7. DENETİM BULGULARI 14
8. EKLER 85

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: 2019 Yılı Bütçe Ödenekleri Tablosu 7
Tablo 2: Bütçe Gider Tahmin ve Gerçekleşen Tutar 7
Tablo 3: Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşen Tutar 8
Tablo 4: Diğer Kamu İdarelerince İdareye Tahsis Edilen Taşınmazlar 20
Tablo 5: Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Tahsis Edilen Taşınmazlar 24
Tablo 6: Bütçe Emanetlerine Daha Önceden Alınıp Ödenmemiş Olan Tutarlar.....27
Tablo 7: Geçiş Hakkına Konu Taşınmazlara İlişkin Tarife.....32
Tablo 8: İndirimli Emlak Vergisinden Yararlanmasına Rağmen SGK Kayıtlarına Göre Yıllar İtibariyle Aktif Sigortalı Olan Kişi Sayısı 45
Tablo 9: Sayıştay İlamları ile Tazminine Hükmedilen Tutarlar 65
Tablo 10: Özel Kalem Müdürlüğüne Yapılan Atamaların Listesi.....70

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. İdarenin Mülkiyetinde, Yönetiminde veya Kullanımındaki Taşınmazların Envanter Çalışmalarının Tamamlanmaması ve Buna Bağlı Olarak Muhasebe Bilgilerinin Güncellenmemesi

2. Ödenecek Kiralara İlişkin Taahhütlerin Muhasebe Kaydına Alınmaması ve Taahhüt Kartlarının Tutulmaması

3. İdarenin Yapılandırdığı Uzun Vadeli Borcu Bulunmasına Rağmen Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabının Kullanılmaması

4. Gecekondu Fonunda Toplanan Paraların Gelirler Hesabı Yerine Emanetler Hesabında Muhasebeleştirilmesi

5. Diğer Kamu İdarelerince Belediyeye Tahsis Edilen Taşınmazların Tahsis İşlemlerine İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması

6. İdare Taşınmazlarının Diğer Kamu İdarelerine Tahsis Edilmesine İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması

www.balioglu.net

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Yevmiye Defterinde Boş Yevmiye Kayıtlarının Bulunması

2. Bütçe Emanetleri Hesabında Kayıtlı Tutarların Muhasebe Kayıtlarına Alındığı Sıraya Göre Ödenmemesi

3. Kamu Kurumlarının Binalarından Yapı Kullanım İzin Harcı Alınmaması

4. İdarenin Bazı Taşınmazlarının Pazarlık Usulüyle Kiraya Verilmesi

5. Muafiyet Kapsamındaki İdare Taşınmazları İçin Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi Ödenmesi

6. Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Belirlenmemesi Nedeniyle Herhangi Bir Tahsilatın Yapılamaması

7. Büyükşehir Belediyesi Tarafından İdareye Aktarılması Gereken Kazı Bedellerinin Takip Edilmemesi

8. Belediyenin Kiraya Vermiş Olduğu İşyerlerinden Çevre Temizlik Vergisi Alınmaması

9. Bazı İşletmelerin İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmaksızın Faaliyette Bulunması ve Buna Bağlı Olarak İş Yeri Açma İzni Harcının Tahsil Edilmemiş Olması

10. İdarenin Ambalaj Atıklarının Toplanması ve Değerlendirilmesi Hakkının Bedelsiz ve İhalesiz Olarak Devredilmesi

11. Yıllar İtibarıyla Gelir Tahakkuklarının Tahsilat Takibinin Yapılmaması

12. İndirim Hakkı Olmayan veya Bu Hakkını Daha Sonradan Kaybeden Bazı Kişilerin İndirimli Emlak Vergisi Uygulamasından Yararlanması

13. Dolu Müdür Kadrolarına Tedviren ve Vekâleten Görevlendirmelerin Yapılması ve Kadrolu Müdürlerin Pasif Pozisyonda Tutulması

14. Mevzuatında Öngörülen Oranda Engelli Personel Çalıştırılmaması

15. Sosyal Denge Sözleşmesine Mevzuatında Belirtilenin Dışındaki Konularla İlgili Hükümlerin Konulması

16. Sosyal Denge Sözleşmesinde Sosyal Denge Tazminatı İçin Belirlenen Tutarın Mevzuatta Belirlenen Tavan Tutarı Aşması

17. Sözleşmeli Personele Ödenen Sosyal Denge Tazminatının Prime Esas Kazanca Dahil Edilmemesi

18. Belediyenin Kendi Şirketinden Yaptığı Hizmet Alımları İçin Sözleşme İmzalanmaması

19. İhalelerde Şirket Ortaklarının Yasaklılık Sorgulamasının Yapılmaması

20. Gecekondu Fonundaki Paraların Mevzuatında Belirtilen Amaca Aykırı Olarak İdarenin Diğer Harcamalarında Kullanılması

21. Sayıştay İlamlarının İnfaz Edilmemesi

22. Eğlence Vergisi Hasılatı Üzerinden Hesaplanan Darülaceze ile Verem Savaş Derneği Teşkilatına Yapılacak Yardımların Hesaplanıp Gönderilmemesi

www.balioglu.net

23. Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Payının Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarına Gönderilmemesi

24. Özel Kalem Müdürlüğü Kadrosunun Memuriyete Sınavsız Giriş Yöntemi Olarak Kullanılması

25. Belediye Sınırları İçerisinde Faaliyet Gösteren İşyerlerinin Bir Kısmından İlan ve Reklam Vergisi Tahakkuku ve Tahsilatlarının Yapılmaması

26. İşyeri Açma İzni Olmadan Faaliyette Bulunan İşyerlerine İdari Yaptırım Uygulanmaması

27. Kalkınma Ajansına Ödenmek Üzere İdare Katılım Payı Olarak Hesaplanan Tutarın Kamu İdareleri Payları Hesabında Takip Edilmemesi

28. Kiraya Verilen Taşınmazların Nazım Hesaplarda Takip Edilmemesi

29. Kesin Teminat Mektuplarının İade Edilmemesi ve Muhasebe Kayıtlarından Çıkartılmaması

30. Kira Sözleşmelerinden Doğan Cari Dönem ve Gelecek Dönemler Maddi Duran Varlık Kira Gelirleri ile İrtifak Hakkı Gelirlerinin Nazım Hesaplarda Yer Almaması

31. İdare Taşınmazlarının Kiralama İhalesi Yapılmaksızın Kullandırılması ve Ecrimisilin Olağan Bir Taşınmaz Yönetim Şekline Dönüştürülmesi

32. Bazı İş yerleri İçin Çevre Temizlik Vergisi Tahakkuk Ettirilmemesi

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1.Mevzuat ve Görevler

1.1.1. Kamu İdaresinin Tabi Olduğu Mevzuat

İlçe Belediyesi tüm hizmetlerini temel olarak 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'na göre gerçekleştirmektedir.

Bu kanunların dışında hizmet alanlarına göre İdare faaliyetlerinin tabi olduğu temel kanunlar:

-5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu,

-6085 sayılı Sayıştay Kanunu,

-4734 sayılı Kamu İhale Kanunu,

-4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu,

-2886 sayılı Devlet İhale Kanunu,

-1319 Emlak Vergisi Kanunu,

-2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu,

-3194 sayılı İmar Kanunu,

-4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun,

-3572 İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun,

-775 sayılı Gecekondu Kanunu,

-657 sayılı Devlet Memurları Kanunu,

-4857 sayılı İş Kanunu,

-775 sayılı Gecekondu Kanunu,

-6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun,

www.balioglu.net

-5779 İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun,

-6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun,

-4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu.

İdare faaliyetlerinin tabi olduğu bazı kararnameler:

-375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname,

-1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi.

İdare faaliyetlerinin tabi olduğu bazı genel yönetmelikler:

-Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği,

-Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği,

-Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği,

-Belediye Arsaları Üzerinde Toplu Konut ve Kentsel Çevre Üretimi ve Kredilendirilmesine Dair Yönetmelik,

-Arazi ve Arsa Düzenlemeleri Hakkında Yönetmelik,

-Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliği,

-Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği,

-Karayolları Kenarında Yapılacak ve Açılacak Tesisler Hakkındaki Yönetmelik,

-6306 sayılı Kanunun Uygulama Yönetmeliği,

- İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik,

-Taşınır Mal Yönetmeliği,

-Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliği,

-Belediye Zabıta Yönetmeliği,

www.balioglu.net

-Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği,

-Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik.

İdare faaliyetlerinin tabi olduğu bazı tebliğler ile usul ve esaslar:

-Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımı Sözleşmeleri Kapsamında Çalıştırılmakta Olan İşçilerin Sürekli İşçi Kadrolarına veya Mahalli İdare Şirketlerinde İşçi Statüsüne Geçirilmesine İlişkin 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici 23 ve Geçici 24'üncü Maddelerinin Uygulanmasına Dair Usul ve Esaslar Genel Tebliği,

-Tahsilat Genel Tebliği,

-Kamu İhale Genel Tebliği,

-Belediye Gelirleri Kanunu Genel Tebliği,

-İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar.

www.balioglu.net

1.1.2. Kamu İdaresinin Görevleri

İlçe Belediyesinin görev, yetki ve sorumlulukları 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14'üncü maddesi ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7'nci maddelerinde düzenlenmiştir. Büyükşehir ilçe belediyeleri; bazı mahalli müşterek nitelikli hizmetleri sunmasının yanı sıra ulaşım, alt yapı, imar ve bütçe gibi birçok konuda büyükşehir belediyesinin denetimi ve koordine edici yetkisi altında bulunmaktadır.

Diğer yandan, 5216 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinde, yetki ve imtiyazlarla ilgili olarak; "B*üyükşehir ve ilçe belediyeleri; görevli oldukları konularda bu Kanunla birlikte Belediye Kanunu ve diğer mevzuat hükümleri ile ilgisine göre belediyelere tanınan yetki, imtiyaz ve muafiyetlere sahiptir*" hükmü yer almaktadır.

Buna göre, ana başlıklar itibarıyla, ilçe belediyelerinin yetki, görev ve sorumlulukları şunlardır:

İmar, kentsel alt yapı, coğrafî ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yükseköğrenim öğrenci yurtları; kadınlar ve çocuklar için konukevleri açma; sosyal

hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; gıda ile ilgili olanlar dâhil birinci sınıf gayrisıhhî müesseseleri ruhsatlandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. Gıda bankacılığı yapabilir. Her çeşit toptancı hallerini ve mezbahaları yapabilir, sağlık merkezleri, hastaneler, gezici sağlık üniteleri ile yetişkinler, yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik her türlü sosyal ve kültürel hizmetleri yürütebilir, geliştirebilir ve bu amaçla sosyal tesisler kurabilir, meslek ve beceri kazandırma kurslarını açabilir, işletebilir veya işlettirebilir.

Belediyeler sahip oldukları yasal yetkiler neticesinde yönetmelik çıkarmak, emir vermek, belediye yasakları koymak ve uygulamak ve kanunlarda verilen cezaları uygulamak ile yetkilidirler. Gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak kanunlarda belirtilen izin ya da ruhsatların verilmesi de belediyenin yetki ve görevidir.

Belediyeye ait olan vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarının tarh, tahakkuk ve tahsilinin yapılması özel kanunlara göre belediyelere aittir.

www.balioglu.net

Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden sonra İçişleri Bakanlığına bağlı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü; Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü adı altında, 10.07.2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan (1) sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesine dahil edilmiştir.

Mahalli idarelere yönelik olarak görevden uzaklaştırma, soruşturma izni verilmesi, teftiş, denetim, inceleme, ön inceleme gibi hususlar ile onay ve izin gibi idari vesayetten kaynaklanan yetkiler İçişleri Bakanlığındadır. Dolayısıyla belediyelere ilişkin teknik konularda yetkili makam Çevre ve Şehircilik Bakanlığı iken, vesayet yetkisinin kullanımında İçişleri Bakanlığının görev ve yetkileri devam etmektedir.

Ayrıca, (1) sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Yerel Yönetim Politikaları Kurulu kurulmuştur.

1.2.Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

1.2.1. Kamu İdaresinin Teşkilat Yapısı

5393 sayılı Kanun'a göre, İlçe Belediyesinin organları belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanıdır.

Belediye teşkilâtı; norm kadroya uygun olarak yazı işleri, malî hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşur.

Beldenin nüfusu, fizikî ve coğrafî yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde diğer birimler oluşturulabilir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin kararıyla olur.

Belediyenin teşkilat yapısında, doğrudan başkana bağlı 6 adet birim belirlenmiştir. Bunlar; Özel Kalem Müdürlüğü, İç Denetim Birimi, Hukuk İşleri Müdürlüğü, Teftiş Kurulu Müdürlüğü, Strateji Geliştirme Müdürlüğü, Mali Hizmetler Müdürlüğüdür. Başkana bağlı 6 adet başkan yardımcısı bulunmaktadır.

İdarenin birimleri aşağıdadır:

Yazı işleri, fen işleri, zabıta, mali hizmetler, temizlik işleri, özel kalem, basın yayın ve halkla ilişkiler, bilgi işlem, destek hizmetleri, emlak ve istimlak, hukuk işleri, imar ve şehircilik, insan kaynakları ve eğitim, iç denetim birimi, kentsel dönüşüm, kültür işleri, muhtarlık işleri, park ve bahçeler, ruhsat ve denetim, sosyal destek hizmetleri, teftiş kurulu, ulaşım hizmetleri, veteriner işleri, işletme müdürlüğü, etüd proje, kadın ve aile hizmetleri, plan ve proje, gençlik ve spor, strateji geliştirme müdürlükleri.

www.balioglu.net

1.2.2. Kamu İdaresinin İnsan Kaynakları

İlçe belediyelerindeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanınca yapılır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Norm kadro ve personel istihdamı" başlıklı 49'uncu maddesinin 7'nci fıkrası gereği; norm kadrosunda belediye başkan yardımcısı bulunan belediyelerde norm kadro sayısına bağlı kalınmaksızın; diğer bir ifadeyle, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi belediye başkan yardımcıları dışında, belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, nüfusu 50.000'e kadar olan belediyelerde bir, nüfusu 50.001-200.000 arasında olan belediyelerde iki, nüfusu 200.001-500.000 arasında olan belediyelerde üç, nüfusu 500.000 ve fazla olan belediyelerde dört belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilir. Belediyede 5 adet belediye başkan yardımcı görev yapmaktadır.

Belediyede istihdam edilen 352 personelin 261'i memur, 36'sı işçi ve 55'i ise sözleşmeli personelden oluşmaktadır.

1.2.3. Kamu İdaresinin Ortağı Olduğu Şirketler ve Bütçe İçi İşletmeleri

Eyüpsultan Belediyesi ve şirketlerinin birlikte ya da ayrı ayrı %50'den fazla hisseye sahip oldukları ortaklıklar aşağıdadır:

a-)Esbaş Eyüpsultan Belediyesi Tanzim Satış Hiz.İnş.Gıda. San.Paz.AŞ

b-)Estur Eyüpsultan Belediyesi Org. Gay.Yat.İnş.Pay.Tur.San.Tic.AŞ

Eyüpsultan Belediyesi ve şirketlerinin birlikte ya da ayrı ayrı %50'den az hisseye sahip oldukları ortaklıklar bulunmamaktadır.

Eyüpsultan Belediyesinin bütçe içi işletmesi bulunmamaktadır.

1.3.Mali Yapı

1.3.1. Kamu İdaresinin Bütçe Yapısı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahallî idareler bütçeleri de sayılmıştır. Buna göre, mahallî idare bütçesi, mahallî idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak belirtilmiştir.

Mahalli idareler bütçesi analitik bütçe sistemine uygun olarak hazırlanmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre, bütçe; gider, gelir ve finansmanın ekonomik sınıflandırması bölümlerinden oluşmaktadır. Gider bütçesi; kurumsal, fonksiyonel, finansman tipi ve ekonomik sınıflandırma olmak üzere dört bölüme ayrılır. Finansman tipi sınıflandırma tek düzeyden, diğer sınıflandırmalar dört düzeyden oluşur. Gelir bütçesi ve finansmanın ekonomik sınıflandırması cetvelleri de dört düzeyden oluşur.

www.balioglu.net

1.3.2. Kamu İdaresinin Kullandığı Kaynaklar

Belediye gider ve harcamalarını gerçekleştirirken aşağıdaki kaynakları kullanmaktadır:

a) 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 59'uncu maddesinde sayılan kaynaklar:

-Kanunlarla gösterilen belediye vergi, resim, harç ve katılma payları

-Genel bütçe vergi gelirlerinden ayrılan pay

-Genel ve özel bütçeli idarelerden yapılacak ödemeler

-Taşınır ve taşınmaz malların kira, satış ve başka suretle değerlendirilmesinden elde edilecek gelirler

-Belediye Meclisi tarafından belirlenecek tarifelere göre tahsil edilecek hizmet karşılığı ücretler

-Faiz ve ceza gelirleri

-Bağışlar

-Her türlü girişim, iştirak ve faaliyetler karşılığı sağlanacak gelirler

-Diğer gelirler

b) 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 68'inci maddesinde belirtildiği üzere borçlanma suretiyle kaynak yaratılabilir.

c) İlçe Belediyesinin kullandığı diğer bir kaynak da 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun'un 2'nci maddesi gereği Belediye için genel bütçe vergi gelirlerinden ayrılan paylardır.

1.3.3. Bütçe Ödenekleri Tablosu ile Gelir ve Gider Bütçesi ve Gerçekleşmeleri

Tablo 1: 2019 Yılı Bütçe Ödenekleri Tablosu

Gider Türü (1. Düzey)	Bütçe ile Verilen Ödenek	Önceki Yıldan Devreden Ödenekler	Ek Ödenek (Yedek Ödenek)	Yıl İçinde İptal Edilen Ödenek	Net Bütçe Ödeneği Toplamı	Bütçe Gideri Toplamı	Sonraki Yıla Devreden Ödenek
Personel Giderleri	40.797.326,45	0,00	0,00	3.911.645,33	44.343.067,09	40.492.820,25	0,00
S.G.K Dev. Prim. Giderleri	8.944.862,43	0,00	0,00	3.343.220,75	8.746.069,74	5.411.711,16	0,00
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	258.986.341,76	3.867.827,02	0,00	15.772.644,00	268.479.745,04	248.045.412,00	4.661.689,04
Faiz Giderleri	4.496.277,47		0,00	0,00	11.421.882,22	11.421.882,22	0,00
Cari transferler	15.408.213,93		0,00	2.665.359,08	20.480.213,93	17.814.854,85	0,00
Sermaye Giderleri	29.330.761,32	2.168.432,13	0,00	1.102.175,35	31.909.177,05	30.807.001,70	0,00
Borç Verme	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Yedek Ödenekler	22.036.216,64	0,00	0,00	656.104,18	656.104,18	0,00	0,00
Toplam	**380.000.000,00**	**6.036.259,15**	**0,00**	**27.451.148,69**	**386.036.259,25**	**353.993.682,18**	**4.661.689,04**

Tablo 2: Bütçe Gider Tahmin ve Gerçekleşen Tutar

Hesap Kodu	Eko. Kod.	Gider Türü	Bütçe	Ek Bütçe	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı%
830	01	Personel Giderleri	40.797.326,45	0,00	40.492.820,25	99,25
830	02	S.G.K Dev. Prim. Giderleri	8.944.862,43	0,00	5.411.711,16	60,50
830	03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	258.986.341,76	0,00	248.045.412,00	95,78
830	04	Faiz Giderleri	4.496.277,47	0,00	11.421.882,22	254,03
830	05	Cari transferler	15.408.213,93	0,00	17.814.854,85	115,62

www.balioglu.net

830	06	Sermaye Giderleri	29.330.761,32	0,00	30.807.001,70	105,03
830	08	Borç Verme	0,00	0,00	0,00	0,00
900	09	Yedek Ödenekler	22.036.216,64	0,00	0,00	0,00
TOPLAM			**380.000.000,00**	**0,00**	**353.993.682,18**	**93,16**

***Not: Yedek ödenek bütçe kalemleri içinde bulunmamaktadır.**
***Not: 5.885.054,42 TL tutarında iç borçlanma öngörülmüştür.**

Tablo 3: Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşen Tutar

Hesap Kodu	Eko. Kod.	Gelir Türü	Bütçe	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı%
800	01	Vergi Gelirleri	115.644.668,53	102.855.821,57	88,94
800	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	92.994.004,43	79.102.611,11	85,06
800	04	Alınan Bağış ve Yardımlar	3.633.490,10	6.905.450,00	190,05
800	05	Diğer Gelirler	118.289.857,34	116.903.246,58	98,83
800	06	Sermaye Gelirleri	55.823.034,02	24.810.129,17	44,44
800	08	Tahsilatlardan Alacaklar	0,00	0,00	0,00
		Red ve İadeler (-)	-500,000,00	0,00	0,00
TOPLAM			**385.885.054,42**	**330.577.258,43**	**85,67**

www.balioglu.net

1.4.Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

İlçe Belediyesinin muhasebe kayıt sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen tahakkuk esaslı devlet muhasebesi olup; kayıt işlemleri Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenerek, 27.05.2016 tarih 29724 (M) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

1.4.2. Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bu defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş Veriler Defteri
- Geçici ve Kesin Mizan

- Bilanço
- Kasa Sayım Tutanağı
- Banka Mevcudu Tespit Tutanağı
- Alınan Çekler Sayım Tutanağı
- Menkul Kıymet ve Varlıklar Sayım Tutanağı
- Teminat Mektupları Sayım Tutanağı
- İdare Taşınır Mal Yönetimi Ayrıntılı Hesap Cetveli İle İdare Taşınır Mal Yönetimi Hesabı İcmal Cetveli
- Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu
- Bütçe Gelirleri Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu
- Faaliyet Sonuçları Tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

www.balioglu.net

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

www.balioglu.net

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun Beşinci kısmında düzenlenmiştir. İç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve

kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

Görev ve yetkileri çerçevesinde, malî yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bunlar ayrıca, sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir.

31.12.2005 tarihli ve 26040 (3. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesinde, iç kontrol standartlarının, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenip yayımlanacağı, kamu idarelerinin, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlü bulunduğu, ayrıca Kanun'a ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebileceği belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak 26.12.2007 tarihli ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla 18 standart ve bu standartlar için gerekli 79 genel şart belirlenmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve ilgili diğer mevzuat uyarınca, Eyüpsultan Belediyesi tarafından Kamu İç Kontrol Sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi çalışmaları ile Belediyenin yönetim sorumluluğu kapsamında müdürlüklerle ortak çalışma yapılarak Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı hazırlanmıştır.

Bu kapsamda idarenin iç kontrol sistemlerine ilişkin yaptığı çalışmalar aşağıdaki şekildedir:

1- 2020-2024 Stratejik Plan hazırlanarak 2019 Ekim meclisinde onaylanmıştır. Stratejik Plan kapsamında;

a) Misyon , vizyon ve temel değerler yenilenmiştir.

b) 5 yıl için, 6 gelişim ekseni (Yönetişim, Kurumsal Gelişim, Sürdürülebilir Şehir ve Kapsayıcı Yaşam Alanları, Çevre ve Ekolojik Denge, Toplum ve Kültür, Spor, Eğitim)

çerçevesinde amaç ve hedefleri oluşturarak her bir harcama birimlerinin bu amaç ve hedeflere ulaşmada yapacağı faaliyetler planlanmıştır.

c) Kurumda iç ve dış paydaş analizi yapılarak belediyenin ürün ve hizmetleriyle ilgisi olan, belediyeden doğrudan veya dolaylı, olumlu ya da olumsuz yönde etkilenen veya belediyeyi etkileyen kişi, grup veya kurumlar belirlenmiştir.

d) PESTLE Analizi yapılmış olup, belediye üzerinde etkili olan veya olabilecek politik, ekonomik, sosyokültürel, teknolojik, yasal ve çevresel dış etkenler tespit edilmiştir.

e) SWOT Analizi yapılarak, belediyenin güçlü ve zayıf yönleri kuruluş içi analiz ile diğer durum analizi kapsamında yapılan diğer çalışmaların sonuçlarından, fırsatlar ve tehditler ise PESTLE analizi sonuçlarından yararlanarak elde edilmiştir.

2- Kurumda Bilgi İşlem Müdürlüğü koordinasyonunda geçmiş yıllarda kuruma kazandırılan 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim sistemine ek olarak, 2019 yılında Strateji Geliştirme Müdürlüğü tarafından Entegre Yönetim Sistemi olarak ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi ile ISO 10002 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi belgelendirme çalışmaları başlamış olup devam etmektedir. Entegre Yönetim Sistemi kapsamında;

a) Üst yönetim tarafından kuruma Kalite Yönetim Temsilcisi atanmıştır.

b) Tüm harcama birimi personellerinden oluşan 54 kişilik Kalite Geliştirme Ekibi kurulmuştur.

c) Entegre Yönetim Sistemi Politikası belirlenmiş olup tüm personele (portal, web sitesi) duyurulmuştur. Ayrıca hem ana binaya hem de diğer dış birimlere asılmıştır.

d) Her iki yönetim sistemi için farkındalık oluşturma eğitimleri düzenlenmiştir.

e) Kurum genelinde tüm harcama birimlerinin Çalışma Usül ve Esasları Hakkında Yönetmelikleri güncellenmiş olup görev tanımlamaları yapılmış ve mecliste onaylatılmıştır.

f) Tüm harcama birimlerinin faaliyetlerine ilişkin süreçleri tanımlanmış ve iş akış diyagramları oluşturulmuştur. Her bir sürecin de sahibi belirlenmiştir.

g) Kalite Ekibine risk tanımlama ve değerlendirme eğitimleri verilmiştir.

h) Süreç bazlı riskler tanımlanarak, etki ve olasılıkları hesaplanmış ve yüksek, orta, düşük risk sınıfına göre alınacak tedbiler belirlenmiştir Böylece Kurum Risk Envanteri oluşturulmuştur.

i) Kurum genelinde tedarikçi değerlendirme yapılmış olup, Tedarikçi Değerlendirme Prosedürüne göre Onaylı Tedarikçi Listesi oluşturulmuştur.

j) 2020 yılı için Makine, Eipman, Teçhizat ve Kalibrasyon Bakım Planları hazırlanmıştır.

k) Kurum genelinde Standart Dosya Planı'nın uygulanması sağlanmıştır.

www.balioglu.net

l) 10002 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi Prosedürü ve İletişim Prosedürü hazırlanmış olup; prosedürde belirlenen iletişim kanallarından gelen şikayet, talep bildirimlerine yönelik; Şikayetleri Ele Alma Prosesi hazırlanarak belediye web sitesinde vatandaşın bilgisine sunulmuştur.

m) Kurumun talep ve şikayet konuları tüm birimlerle tekrar çalışılarak her bir konunun standart çözüm süreleri güncellenmiştir.

n) Belediye kullandığı otomasyon sisteminde değişiklik yaptığından, şikayet yönetiminde kullanılan yazılım sistemi de değişmiştir. Bu değişim aşamasında 9001 ve 10002 standartları göz önünde bulundurularak iyileştirme çalışmaları başlamış olup devam etmektedir.

o) 2019 yılında başlatılan Entegre Yönetim Sistemi çalışmaları neticesinde 10-13/03/2020 tarihlerinde 4 gün boyunca TSE Dış Denetimi gerçekleşmiş olup belgelendirme ile ilgili nihai rapor beklenmektedir.

3- 2019 yılında 2018 yılı Faaliyet Raporu ile 2020 yılı Performans Programı hazırlanmış olup web sitesinden duyurulmuştur.

4- İdarede hali hazırda bir iç denetçi bulunmaktadır. İç denetçi, üst yöneticiye iç kontrol ile ilgili gerekli raporlarını sunmaktadır. Fakat iç kontrolün değerlendirilmesi sürecinde 2019 yılında İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu kurulmamıştır.

İdare tarafından iç kontrole ilişkin mevzuatsal olarak yerine getirilmesi gerekirken yerine getirilmeyen çalışmalar ise şu şekildedir:

1- İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile Kamu İç Kontrol Standartlarına göre Belediyenin, iç kontrol sistemini yılda en az bir kez değerlendirmesi gerekmektedir. Ancak, İdare, harcama birimlerinin iç kontrol sistemine ilişkin olarak herhangi bir değerlendirme yapmamış ve strateji geliştirme birimi de iç kontrolün değerlendirme sonucuna ilişkin İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna sunmak üzere herhangi bir değerlendirme formu ve raporu hazırlamamıştır. Dolayısıyla üst yöneticinin onayına sunulmuş bir İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporu bulunmamaktadır.

2- Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı Rehberi'ne göre söz konusu onayda, bir üst yönetici yardımcısı veya harcama yetkilisinin başkanlığında, harcama yetkilileri veya görevlendirecekleri yardımcılarından oluşan bir İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu ile, harcama birimlerinden yönetici veya hiyerarşik olarak harcama yetkilisine en yakın düzeydeki temsilcilerden oluşan bir Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Hazırlama Grubunun oluşturulması gerekmektedir. Ancak, Eyüpsultan Belediyesinde, iç

www.balioglu.net

kontrol sisteminin incelenmesinde, İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu oluştuurlmamıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

İstanbul Eyüpsultan Belediyesi'nin 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: İdarenin Mülkiyetinde, Yönetiminde veya Kullanımındaki Taşınmazların Envanter Çalışmalarının Tamamlanmaması ve Buna Bağlı Olarak Muhasebe Bilgilerinin Güncellenmemesi

İdare taşınmazlarının tapu bilgilerinin fiili durumla uyumlulaştırılması, numaralandırması, dosyalanması, cins tashihi ve yeniden değerleme işlemleri tamamlanmamış ve bunlara bağlı olarak da muhasebe bilgileri güncellenememiştir.

Taşınmazların yönetimi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 44, 45, 47 ve 60'ıncı maddelerinde düzenlenmiştir. Hazine ve Maliye Bakanlığınca; 5018 sayılı Kanun'un 44, 45 ve 60'ıncı maddelerine dayanılarak Kanun kapsamında olan kurum ve kuruluşların mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların kaydına ve icmallerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek üzere Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik çıkarılmıştır.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in 1'inci maddesinde, Yönetmelik'in amacının; genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile bu idarelere bağlı ve Kanun kapsamında olan kurum ve kuruluşların mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların kaydına ve icmal cetvellerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esasları

www.balioglu.net

düzenlemek olduğu belirtilmiş ve Yönetmelik'in diğer maddelerinde kamu idarelerinin tasarrufunda bulunan taşınmazların kaydına ve buna ilişkin cetvellerin tutulmasına ilişkin usul ve esaslar ile bu işlerle ilgili görev, yetki ve sorumluluklar belirlenmiştir.

Yönetmelik'in "Kayıt ve Kontrol İşlemleri" başlıklı 5'inci maddesine göre:

Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri; kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınması olup kayıtların belgeye dayanması esastır. "Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar" başlığı altında yer alan taşınmazlar maliyet bedeli üzerinden, bu taşınmazlardan maliyet bedeli belirlenemeyenler ise rayiç değerleri üzerinden kayıtlara alınacaktır.

Taşınmazların rayiç değeri maliki kamu idaresince, başka bir kamu idaresinin yönetiminde veya kullanımında olanlar ise bu idarelerce tespit edilecek ve taşınmazların kayıtlara alınan değeri, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre güncellenecektir. Ayrıca, kayıt işlemleri, taşınmaz giriş ve çıkış kayıtlarının tutulması ve ilgili cetvellere kaydedilmesi süreçlerini kapsamaktadır.

www.balioglu.net

Yönetmelik'in "Taşınmazların numaralandırılması" başlıklı 8'inci maddesine göre:

Kamu idarelerince kaydedilen her taşınmaz için daha önce belirlenmiş taşınmaz numarası var ise bu taşınmaz numarası, yoksa kamu idarelerinin belirleyeceği taşınmaz numarası verilecektir.

Yönetmelik'in "Dosyalama" başlıklı 9'uncu maddesinde; kamu idarelerince kaydedilen her taşınmaz için taşınmaz ile aynı numarayı taşıyan birer dosya oluşturulacağı, dosyalama işleminin nasıl yapılacağı, hangi tasarruf işlemi için ne tür belgelerin ekleneceği ayrıntısıyla düzenlenmiştir.

Yönetmelik'in "Cins tashihlerinin yapılması" başlıklı 10'uncu maddesine göre:

Kamu idarelerince; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, taşınmazlar mevcut kullanım şekli ile kayıtlara alınacak olup kamu idareleri taşınmazların cins tashihinin yapılması için gerekli işlemleri yapacaklardır. Tahsis edilen ve üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlar açısından bu yükümlülük kullanan idarenin veya gerçek veya tüzel kişilerin durumu tespit eden yazısı üzerine taşınmaz maliki idareye aittir. Ancak cins tashihine

ilişkin gerekli belgeler ile buna ilişkin malî yükümlülükler kullanıcılar tarafından karşılanacaktır.

Diğer yandan, aynı Yönetmelik'in geçici 1'inci maddesinde de, tüm bu taşınmaz kayıt işlemlerinin 31.12.2017 tarihine kadar tamamlanması gerektiği ifade edilmiştir.

Yukarıda belirtildiği üzere, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümleri gereğince; tapu bilgilerinin temin edilerek fiili envanterin yapılması, mevzuatında belirtilen şekilde kayda esas değerlerinin tespit edilmesi ve yeniden değerleme yapılması, her bir taşınmaz için numaralandırma, dosyalama ve cins tashihi işlemlerinin yapılması, taşınmaz icmal cetvellerinin konsolide edilmesi, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereği taşınmazların mali tablolarda gösterilmesi ve tüm bu taşınmaz kayıt işlemlerinin 31.12.2017 tarihine kadar tamamlanması gerekmektedir.

Ancak, İdarenin taşınmaz işlemlerinin incelenmesi neticesinde; mevzuatında belirtilen süre itibariyle taşınmaz tapu bilgileri ile fiili durum uyumlulaştırılmasının yapılamadığı ve numaralandırma, dosyalama, cins tashihi ve yeniden değerleme işlemlerinin tamamlanamadığı ve bunlara bağlı olarak da muhasebeleştirme işlemlerinin güncellenemediği; belirtilen eksikliklerin halihazırda da devam ettiği tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

Söz konusu tespit sonrasında, 2020 yılı içinde, İdare tarafından taşınmaz işlemlerine yönelik çalışmalara başlanılmıştır. Ancak, söz konusu işlemlerin 2019 yılında yapılmaması nedeniyle, 2019 yılı sonu itibariyle 25-Maddi Duran Varlıklar Hesap Grubu açısından hatalı bilgi oluşmasına sebebiyet verilmiştir.

BULGU 2: Ödenecek Kiralara İlişkin Taahhütlerin Muhasebe Kaydına Alınmaması ve Taahhüt Kartlarının Tutulmaması

İdarenin yıl içerisinde geçerli kira sözleşmeleri ile ertesi mali yıl veya yıllarda geçerli olmak üzere akdedilen kiralama sözleşmeleri ilgili hesabına kaydedilmemiş ve söz konusu taahhütler için taahhüt kartı düzenlenmemiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 450'nci maddesinde; 920-Gider Taahhütleri Hesabının, yılı için geçerli sözleşmeler ile ertesi malî yıl veya yıllara geçerli olmak üzere yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen taahhütler, mevzuatı gereğince bu tutarlara ilave edilen taahhütler ile bunlardan yerine getirilenler veya feshedilenlerin sözleşme fiyatlarıyla izlenmesi için kullanılacağı düzenlenmiştir.

Yönetmelik'in 449'uncu maddesinde ise; gerek yılı için geçerli, gerekse ertesi malî yıl veya yıllara geçerli olmak üzere yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen taahhütler, bunlara yapılan ilaveler ve fiyat farkı tutarları ile taahhüdün yerine getirilmesi dolayısıyla nakden veya mahsuben yapılan hakediş ödemeleri ve bu ödemelerden yapılan kesintiler, taahhüt tutarından yapılan eksiltmeler, kısmen veya tamamen bozulan sözleşmelere ilişkin taahhütler ve diğer bilgiler için taahhüt kartı düzenleneceği ve yapılan işlemlerin buraya kaydedileceği belirtilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuata göre, 920-Gider Taahhütleri ve 921-Gider Taahhütleri Karşılığı Hesaplarının kullanılması ile taahhüt kartının düzenlenmesi, İdare tarafından girişilen taahhütlerin takibi ile bütçe ve nakit planlaması açısından son derece önemlidir. Söz konusu hesapların kullanılmaması, hem Muhasebe Yönetmeliği'ne aykırılık teşkil etmekte, hem de İdare tarafından girişilen taahhütlerin sağlıklı bir şekilde takip edilmesine engel olmaktadır.

İdarenin hesap ve işlemleri incelendiğinde, yıl içerisinde geçerli olmak üzere akdedilen ile ertesi mali yıl veya yıllarda geçerli olmak üzere akdedilen 74 adet kiralama sözleşmesi yapıldığı, bu sözleşmelerde 1.910.830,98 TL taahhütlerde bulunulduğu, ancak söz konusu taahhüt tutarlarının 920-Gider Taahhütleri Hesabı ile 921-Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabına kaydedilmediği ve hiçbir taahhüt için taahhüt kartının düzenlenmediği tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

Yukarıda yer alan denetim tespiti sonrasında, 2020 yılı içinde, İdare tarafından kira taahhütleri nazım hesaplara yansıtılmış ve taahhüt kartı tutulmaya başlanılmıştır. Ancak, söz konusu işlemlerin 2019 yılında yapılmaması nedeniyle, 2019 yılı sonu itibariyle 920-Gider Taahhütleri Hesabı ve 921-Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabında 1.910.830,98 TL tutarında eksik bilgi oluşmuştur.

BULGU 3: İdarenin Yapılandırdığı Uzun Vadeli Borcu Bulunmasına Rağmen Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabının Kullanılmaması

İdarenin yapılandırılmış borçlarından uzun vadeli olanlar için 438-Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabı kullanılmamaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabının Niteliği" başlıklı 278'inci maddesine göre; bu hesap, kanuni süresi içerisinde ödenmeyen vergi ve diğer yükümlülükler ile ertelenen veya taksitlendirilen vergi ve diğer yükümlülüklerin erteleme veya taksitlendirme vadesinin bir yılı aşmayan kısımlarının izlenmesi için kullanılır.

Aynı Yönetmelik'in "438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabının Niteliği" başlıklı 322'nci maddesine göre ise; bu hesap, kamuya olan vergi ve benzeri borçlardan vadesinde ödenmeyip ertelenmiş veya takside bağlanmış olup bir yıldan daha uzun sürede ödenecek olan kısmının izlenmesi için kullanılır.

Adı geçen mevzuatın ilgili hükümlerinden anlaşılacağı üzere belediyelerin yapılandırdığı borçlarının bir yılı aşmayan kısmı 368-Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabında, bir yılı aşan kısmı ise 438-Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabında takip edilmelidir.

İdarenin hesap ve işlemleri incelendiğinde; Belediyenin 2020 yılından sonraki yıllarda ödenecek toplam 63.122.487,19 TL yapılandırılmış borcu bulunmasına rağmen 438-Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabının kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; kamuya ait yapılandırılmış borçlarını 2019 yılı sonunda yapılandırılan tutarların ilgili kodlara aktarılarak düzeltilmiş olduğu ve düzeltmenin ekte sunulmuş olan söz konusu işlemlerin neticesini gösteren yılsonu kesin mizanda da gözüktüğü ifade edilmiştir.

Ancak, kamu idaresi cevabında bulgu konusu hususla ilgili düzeltmelerin yapıldığını ve kesin mizanda tutarların doğru gözüktüğünü ifade etse de tarafımıza ek olarak sunulan 2019 yılı kesin mizanında 438-Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabının kullanılmadığı görülmüştür. Yapılandırılmış borçların tamamı için 368-Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı kullanılmıştır.

Bulguda konu edinilen husus; yapılandırılmış borçlardan uzun vadeli olanların 438-Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabına kaydedilmesi gerektiğiydi. Bulguda belirtilen muhasebe kaydının yılı içinde yapılmaması nedeniyle 2019 yılı mali tablolarında 438-Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabının 63.122.487,19 TL hatalı bilgi içermesine neden olunmuştur.

BULGU 4: Gecekondu Fonunda Toplanan Paraların Gelirler Hesabı Yerine Emanetler Hesabında Muhasebeleştirilmesi

İdarenin belli amaca tahsisli geliri niteliğinde olan gecekondu fonu gelirleri Gelirler Hesabı yerine Emanet Hesabında muhasebeleştirilmiştir.

www.balioglu.net

775 sayılı Gecekondu Kanunu'nun 12'nci maddesinde gecekondu fonunun gelirleri sayılmıştır. Diğer yandan, gecekondu fonunun idaresi ile bu fona ait her türlü hak ve görevler ilgili Belediyeye aittir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Belirli Bir Amaca Tahsisli Gelirler ve Alınan Paylar" başlıklı 18'inci maddesinin (2) numaralı fıkrasında ise; 20.07.1966 tarihli ve 775 sayılı Gecekondu Kanunu'nun 12'nci maddesi gereği kurulan fonda toplanacak paraların gelir bütçesinin ilgili bölümüne gelir kaydedileceği ve diğer taraftan gider bütçesinin ilgili tertibine tahsis amacı doğrultusunda kullanılmak üzere ödenek konulacağı ifade edilmiştir.

Yönetmelik'te belirtildiği üzere; gecekondu fonundaki paralar, İdarenin belirli amaca tahsisli geliridir. Dolayısıyla bu gelirler, yardımcı hesap kodlarıyla takip edilmek üzere 600-Gelirler Hesabı ve 800-Bütçe Gelirleri Hesabında muhasebeleştirilmelidir.

İdarenin hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde; gecekondu fonu gelirlerinin 333-Emanetler Hesabında muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir. Halbuki, söz konusu paralar, İdarenin belli amaca tahsisli geliri olması nedeniyle gelir hesaplarında muhasebeleştirilmesi gerekirdi.

www.balioglu.net

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; gecekondu fon hesabında izlenen tutarların emanet hesaplara aktarılmak suretiyle muhasebeleştirilmesinin yapılmış olduğu, 2019 yılı içerisinde gelir kaydedilerek düzeltilmesinin gerçekleştirildiği ifade edilmiştir. Ancak, kamu idaresi cevabında bulgu konusu eksikliklerin 2019 yılı içerisinde giderildiği ifade edilmişse de; tarafımıza düzeltme kayıtlarına ilişkin kanıtlayıcı belge gönderilmemiştir.

Gecekondu fonu gelirlerinin hatalı muhasebeleştirilmesi nedeniyle, 2019 yılı mali tablolarında 600-Gelirler Hesabı, 800-Bütçe Gelirleri Hesabı ile 333-Emanetler Hesabında 2.059.597,19 TL hatalı bilgi oluşmasına neden olunmuştur.

BULGU 5: Diğer Kamu İdarelerince Belediyeye Tahsis Edilen Taşınmazların Tahsis İşlemlerine İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması

Diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca İdareye taşınmaz tahsis edilmiş, ancak, İdarece tahsis alınan taşınmazlara ilişkin muhasebe kayıtları yapılmamıştır.

Mahalli idareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 25-Maddi Duran Varlıklar Hesap Grubunda "Hesap grubuna ilişkin işlemler" başlıklı 187'nci maddesinde:

Tahsis edilen taşınmazlardan, Hazineye ait olanların milli emlak birimlerince, diğer kamu idarelerine ait olanların ise yetkili birimlerce muhasebe birimlerine bildirilerek gerekli kayıtların yapılacağı; kamu idaresinin mülkiyetinde olan taşınmazların, bunlardan diğer kamu idarelerine tahsis edilenlerin ve kamu idarelerince tahsisli olarak kullanılanların yardımcı hesaplar itibarıyla izleneceği; taşınmazların tahsisinin kaldırılmasına karar verilmesi halinde taşınmazı tahsis eden idare ile taşınmazın tahsis edildiği idarenin muhasebe hizmetlerini yürüten muhasebe birimleri tarafından tahsise ilişkin muhasebe kayıtlarının kapatılacağı;

İfade edilmiştir.

Diğer yandan, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 252-Binalar Hesabına ilişkin "Hesabın işleyişi" başlıklı 193'üncü maddesine göre; tahsise konu edilen/tahsis alınan binalar tahsis edilen kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden bu hesaba borç, 500-Net Değer Hesabına alacak kaydedilecektir. Ayrıca, varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarı da 500-Net Değer Hesabına borç, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak kaydedilmek suretiyle muhasebeleştirilecektir.

www.balioglu.net

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri gereği Belediyeye tahsisi yapılan taşınmazların muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden 252-Binalar Hesabına borç ve 500-Net Değer Hesabına alacak, ayrılmış amortisman tutarının 500- Net Değer Hesabına borç, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak kaydedilmesi gerekmektedir.

Aynı Yönetmelik'te, 250-Arazi ve Arsalar Hesabı ile 251-Yeraltı ve Yer Üstü Düzenleri Hesabı için de benzer düzenlemeler bulunmaktadır.

İdarenin taşınmaz işlemlerinin incelenmesi neticesinde; diğer kamu kurum ve kuruluşlardan İdareye tahsis edilen 33 adet taşınmaz için yukarıda açıklanan muhasebe kayıtlarının yapılmadığı ve söz konusu kaydın yapılmaması nedeniyle tahsisli taşınmazların bilgisinin mali tablolarda yer almadığı tespit edilmiştir.

Tablo 4: Diğer Kamu İdarelerince İdareye Tahsis Edilen Taşınmazlar

Taşınmazın Cinsi	Tahsis Alınan Kurum	Plan Fonksiyonu	Değeri
ARSA	İBB	HALİÇ DÜZENLEME ALANI	44.213.570,11

ARSA	İBB	SOSYAL KÜLTÜREL TESİS	1.084.954,60
ARSA	İBB	KONUT	157.050,00
ARSA	İBB (947/1070 HİSSE), KALAN EYÜP BEL.	DİNİ + SOSYAL TESİS	1.162.463,85
ARSA	İBB	KENTSEL HİZMET ALANI	1.452.752,63
ARSA	İBB	YEŞİL ALAN	33.150.918,46
ARSA	İBB	YEŞİL ALAN TERKİNLİ	0,00
ARSA	İBB	SPOR ALANI	403.916,49
ARSA	İBB	PARK	15.736.151,63
ARSA	İBB	SAĞLIK TESİSİ	202.573,86
ARSA	İBB	TURİZM	1.465,68
ARSA	MALİYE	MEZARLIK	109.441,92
ARSA	MALİYE	SİVİL SAVUNMA	2.234.609,13
ARSA	MALİYE	SPOR ALANI	8.793.160,54
BİNA	YATIRIM İZLEME VE KOORDİNASYON BAŞKANLIĞI	DİYANET İŞLERİ MERKEZİ SAHASI	1.141.994,94
YER ÜSTÜ	VAKIFLAR	ANIT ESERLER / DİNİ TESİS	450.204,62
ARSA	VAKIFLAR	ANIT ESERLER	3.042.751,68
ARSA	VAKIFLAR	ANIT ESERLER	375.165,36
ARSA	VAKIFLAR	ANIT ESERLER	1.783.917,60

www.balioglu.net

ARSA	VAKIFLAR	ANIT ESERLER	1.998.121,20
ARSA	VAKIFLAR	SOSYAL KÜLTÜREL TESİS	1.200.670,72
ARSA	İBB (765526/1295747 HİSSE)	BELEDİYE HİZMET ALANI	18.627.544,43
ARSA	MALİYE (72173/1295747)	BELEDİYE HİZMET ALANI	1.756.889,05
ARSA	İSKİ (193058/1295747)	BELEDİYE HİZMET ALANI	4.701.108,55
ARSA	İBB	SPOR ALANI	1.966.374,67
ARSA	İBB	SPOR ALANI	5.132.593,09
ARSA	MALİYE (1526/2400)	SOSYAL KÜLTÜREL TESİS	29.198.053,98
ARSA	MALİYE	TARIM ALANI	10.447.252,20
ARSA	İBB	PARK	1.216.057,92
ARSA	MALİYE		1.507.540,00
ARSA	İSKİ	KONUT	206.862,50
ARSA	İSTANBUL GENÇLIK VE SPOR İL MÜDÜRLÜĞÜ	SPOR ALANI	37.106.457,60
ARSA	İBB	KISMEN SPOR ALANI, KISMEN KAT OTOPARKI, TELEFERİK İSTASYONU	10.347.292,08

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; Belediyeye tahsisli muhtelif alanların bundan sonra Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre muhasebeleştirilmesinin yapılacağı ve tahsis işlemi sona eren alanlar ile ilgili muhasebe kayıtlarının düşülmesi için takibinin yapılacağı ifade edilmiştir.

www.balioglu.net

Ancak, söz konusu muhasebeleştirme işlemlerinin yılında yapılmaması nedeniyle, 2019 yılı mali tablolarında 250-Arazi ve Arsalar Hesabında 239.317.681,53 TL, 251-Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabında 450.204,62 TL, 252-Binalar Hesabında 1.141.994,94 TL ve 500-Net Değer Hesabında 240.909.881,09 TL hatalı bilgi oluşmasına neden olunmuştur.

BULGU 6: İdare Taşınmazlarının Diğer Kamu İdarelerine Tahsis Edilmesine İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması

İdarece, diğer kamu kurum ve kuruluşlarına taşınmaz tahsis edilmiş, ancak bu tahsis işlemleri muhasebeleştirilmemiştir.

Mahalli idareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 25-Maddi Duran Varlıklar Hesap Grubunda "Hesap grubuna ilişkin işlemler" başlıklı 187'nci maddesinde:

Tahsis edilen taşınmazlardan, Hazineye ait olanların milli emlak birimlerince, diğer kamu idarelerine ait olanların ise yetkili birimlerce muhasebe birimlerine bildirilerek gerekli kayıtların yapılacağı; kamu idaresinin mülkiyetinde olan taşınmazların, bunlardan diğer kamu idarelerine tahsis edilenlerin ve kamu idarelerince tahsisli olarak kullanılanların yardımcı hesaplar itibarıyla izleneceği; taşınmazların tahsisinin kaldırılmasına karar verilmesi halinde taşınmazı tahsis eden idare ile taşınmazın tahsis edildiği idarenin muhasebe hizmetlerini yürüten muhasebe birimleri tarafından tahsise ilişkin muhasebe kayıtlarının kapatılacağı;

İfade edilmiştir.

Diğer yandan, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 252-Binalar Hesabına ilişkin "Hesabın işleyişi" başlıklı 193'üncü maddesine göre; başka bir kamu idaresine tahsis edilen binalar, tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden 252-Binalar Hesabına alacak, 500-Net Değer Hesabına borç kaydedilecektir. Ayrıca, varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarı da 500-Net Değer Hesabına alacak, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedilmek suretiyle idarenin muhasebesine dahil edilecektir.

Aynı Yönetmelik'te, 250-Arazi ve Arsalar Hesabı ile 251-Yeraltı ve Yer Üstü Düzenleri Hesabı için de benzer düzenlemeler bulunmaktadır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri gereğince; diğer kamu idarelerine taşınmaz tahsis edilmesi durumunda, muhasebe birimince taşınmazların kayıtlı değeri üzerinden ilgisine göre,250-Arazi ve Arsalar Hesabı, 251-Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ile 252-Binalar

www.balioglu.net

Hesabına alacak ve 500-Net Değer Hesabına borç; amortismana tabi maddi duran varlıklar için ayrılmış amortisman tutarının 500-Net Değer Hesabına alacak, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedilmesi gerekmektedir.

İdarenin taşınmaz işlemlerinin incelenmesi neticesinde; diğer kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edilen ve aşağıdaki tabloda gösterilen 9 adet taşınmaz için yukarıda açıklanan muhasebe kayıtlarının yapılmadığı ve mali tablolarda bu taşınmazların halen İdarenin kullanımında göründüğü tespit edilmiştir.

Tablo 5: Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Tahsis Edilen Taşınmazlar

Taşınmazın Cinsi	Plan Fonksiyonu	Tahsis Verilen Kurum	Değeri
ARSA	SAĞLIK TESİSİ	EYÜPSULTAN İLÇE SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ	4.501.723,24
BİNA	BELEDİYE HİZMET ALANI	İLİM YAYMA CEMİYETİ	16.600.104,44
YER ALTI	PARK ALANI	İBB	888.684,09
YER ÜSTÜ	PARK ALANI	İBB	258.743,12
ARSA	KÜLTÜREL TESİS ALANI	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	306.530.856,00
ARSA	KÜLTÜREL TESİS ALANI	İBB	536.847,76
ARSA	DİNİ TESİS ALANI	EYÜPSULTAN İLÇE MÜFTÜLÜĞÜ	1.759.924,75
BİNA	BELEDİYE HİZMET ALANI	EYÜPSULTAN İLÇE TOPLUM SAĞLIĞI MERKEZİ	366.014,00
ARSA	KISMEN PARK ALANI, KISMEN YÖNETİM MERKEZİ VE YOL	İSTANBUL İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ	1.351.671,20

Söz konusu tespit sonrasında, 2020 yılı içinde, İdare tarafından taşınmaz tahsisilerinin muhasebeleştirilmesi işlemlerine yönelik çalışmalara başlanılmıştır. Ancak, söz konusu işlemlerin 2019 yılında yapılmaması nedeniyle, 2019 yılı sonu itibariyle 250-Arazi ve Arsalar

www.balioglu.net

Hesabında 314.681.022,95 TL, 251-Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabında 1.147.427,21 TL, 252-Binalar Hesabında 16.966.118,44 TL ve 500-Net Değer Hesabında 332.794.568,60 TL hatalı bilgi oluşmasına neden olunmuştur.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Yevmiye Defterinde Boş Yevmiye Kayıtlarının Bulunması

İdarenin 2019 yılı yevmiye defterinde toplam 125 adet yevmiye numarası boş bırakılmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Yevmiye Sistemi, Muhasebeleştirme Belgeleri ve Açılış Kayıtları" başlıklı 43'üncü maddesinin birinci fıkrasında;

"İşlemler, yevmiye tarih ve numara sırasına göre ve maddeler halinde yevmiye defterine günlük olarak kaydedilir; buradan da usulüne göre büyük defter ve yardımcı defterlere sistemli bir şekilde dağıtılır." denilmektedir.

Aynı Yönetmelik'in *"Kullanılacak defterler ve kayıt düzeni"* başlıklı 44'üncü maddesinde ise;

"Yevmiye defteri, kayda geçirilmesi gereken işlemlerin yevmiye tarih ve numarasıyla ve maddeler halinde düzenli olarak yazıldığı müteselsil sıra numaralı defterdir. Yevmiye defterine açılış kaydı yapıldıktan sonra, günlük işlemler muhasebeleştirme belgelerine dayanılarak kaydedilir." hükmü yer almaktadır.

Mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere yevmiye defterine kayıtların müteselsil olarak yapılması ve her bir işleme ayrı bir yevmiye numarası verilmesi gerekmektedir.

İdarenin 2019 yılı yevmiye defterinde mevzuat hükümlerine aykırı olarak toplam 125 adet yevmiye numarasının boş bırakıldığı tespit edilmiştir.

Yevmiye numaralarının düzenli ve müteselsil olmaması ortaya iki ihtimalli bir durum çıkarmaktadır. Birinci ihtimal; sistemin hiçbir müdahale yapılmaksızın kendiliğinden söz konusu boşlukları bırakması durumudur ki, bu durum bilişim sisteminin hatalı kurgulandığını gösterir. İkinci ihtimal ise; bilişim sisteminin elle müdahaleye açık hale getirilerek yevmiye numaralarında boşlukların bilinçli bir şekilde bırakılması durumudur ki, bu durum bilişim

www.balioglu.net

sisteminin elle müdahaleye müsaade ederek muhasebe sisteminde risk oluşturduğunu gösterir.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; söz konusu boş olan yevmiye kayıtlarının otomasyon sistemi tarafından sehven hatalı olarak atlandığı, gerekli çalışmaların yapılarak 2020 yılı içerisinde tekrar edilmesine müsaade edilmemiş olduğu, otomasyon sisteminde değişikliğe gidildiği ifade edilmiştir.

Ancak, kurulan muhasebe sisteminin 2019 yılı içinde yevmiye numaralarının boş kalmasına izin vermesi, mezkur yıl itibariyle muhasebe sisteminin sağlıklı bir şekilde çalışmadığını göstermektedir.

BULGU 2: Bütçe Emanetleri Hesabında Kayıtlı Tutarların Muhasebe Kayıtlarına Alındığı Sıraya Göre Ödenmemesi

Bütçe Emanetleri Hesabından yapılan ödemeler, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre yapılmamıştır.

www.balioglu.net

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun "*Ödenemeyen giderler ve bütçeleştirilmiş borçlar*" başlıklı 34'üncü maddesi uyarınca; kamu idarelerinin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması halinde giderler, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenir. Ancak, sırasıyla kanunları gereğince diğer kamu idarelerine ödenmesi gereken vergi, resim, harç, prim, fon kesintisi, pay ve benzeri tutarlara, tarifeye bağlı ödemelere, ilama bağlı borçlara, ödenmemesi halinde gecikme cezası veya faiz gibi ek yük getirecek borçlara ve ödenmesi talep edilen emanet hesaplarındaki tutarlara öncelik verilmesi gerekmektedir.

Mezkûr Kanun'un "*Muhasebe hizmeti ve muhasebe yetkilisinin yetki ve sorumlulukları*" başlıklı 61'inci maddesinin altıncı fıkrasında da;

"*Muhasebe yetkilileri, 34 üncü maddenin ikinci fıkrasındaki ödemeye ilişkin hükümler ile bu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen ödemeye ilişkin kontrol yükümlülüklerinden dolayı sorumludur.*" hükmü yer almaktadır.

Diğer yandan, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 248 ve 249'uncu maddelerinde 320-Bütçe Emanetleri Hesabının niteliği ve hesaba ilişkin işlemler düzenlenmiştir. Yönetmelik'te, 320-Bütçe Emanetleri Hesabı için, mali yıl içerisinde veya sonunda ödeme emri belgesine bağlandığı halde, nakit yetersizliği veya diğer sebeplerle

ilgililerine ödenemeyen tutarların izlenmesi için kullanılacağı; yapılacak ödemelerde söz konusu tutarların muhasebe kayıtlarına alınma sırasının gözetileceği belirtilmiştir.

Mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, idarenin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması nedeniyle emanet hesaplarına alınan tutarların mevzuatında belirtilen ödemelere öncelik vermek şartıyla muhasebe kaydına alınma sırasına göre ödenmesi gerekmektedir. Bununla birlikte emanet hesaplarda izlenen söz konusu tutarların kayda alınma sırasına göre ödenmesinden muhasebe yetkilisinin sorumlu olacağı açıktır.

İdarenin hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde; 2019 yılından önce muaccel hale gelmiş olup, ödenmek üzere 320-Bütçe Emanetleri Hesabına kaydedilen ve muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödeme önceliği olan ödemeler yerine getirilmeden, bu işlemlerden daha sonra gerçekleşerek 320-Bütçe Emanetleri Hesabına kaydedilmiş ödemelerin yapıldığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; Bütçe Emanetleri Hesaplarına alınan tutarların mevzuatta belirtilen usullere uygun bir şekilde borcu yoktur evrakları sorgulaması yapılarak nakit durumuna göre ödemelerin gerçekleştirildiği, ancak bazı firmaların Vergi Dairesi ve SGK'ya ait borçlarının bulunmasından dolayı borcu yoktur evraklarını getirememiş olduğu için alacaklarının beklediği, dolayısıyla bu durumun sıralamayı bozduğu ifade edilmiştir.

www.balioglu.net

Ancak, kamu idaresi cevabında Bütçe Emanetleri Hesaplarından yapılan ödemelerde mevzuatta belirtilen sıralamaya uyulmamasının nedeninin firmaların Vergi Dairesi ve SGK'ya ait borçlarının bulunmasından dolayı borcu yoktur evraklarını getiremediğinden kaynaklandığını ifade etmişse de İdare tarafından borçlu bulunduğu firmalara sıra takip ederek borcu yoktur yazılarını istediğine ilişkin örnekler tarafımıza ne denetim esnasında ne de bulguya verilen cevaba ek olarak sunulmuştur.

2019 yılından önce muaccel hale gelmiş olan ve ödeme önceliği olan işlemlere ilişkin örneklere aşağıdaki tabloda yer verilmiştir:

Tablo 6: Bütçe Emanetlerine Daha Önceden Alınıp Ödenmemiş Olan Tutarlar

Firma Adı	Emanette Kalan Bakiye
...	42.701.962,21
...	10.024.461,23
...	6.677.002,76
....	2.331.767,97

Emanet hesaplarındaki tutarların, İdare aleyhine bir durumun oluşmaması için mevzuatında belirtilen esas ve usullerde ödenmesi kamu yararına olacaktır.

BULGU 3: Kamu Kurumlarının Binalarından Yapı Kullanım İzin Harcı Alınmaması

Herhangi bir istisna düzenlemesi olmamasına rağmen Kamu kurumlarının mülkiyetindeki binalardan yapı kullanım izin harcının alınmamaktadır.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 30'uncu maddesinde;

"Yapı tamamen bittiği takdirde tamamının, kısmen kullanılması mümkün kısımları tamamlandığı takdirde bu kısımlarının kullanılabilmesi için inşaat ruhsatını veren belediye, valilik (...) (1) bürolarından; 27 nci maddeye göre ruhsata tabi olmayan yapıların tamamen veya kısmen kullanılabilmesi için ise ilgili belediye ve valilikten izin alınması mecburidir." denilmektedir.

www.balioglu.net

Diğer yandan, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 80'inci maddesine göre; bu maddede sayılan harçlar, imar mevzuatı gereğince belediyece tahsil olunmaktadır. Yapı kullanma izni verilmesi işleri de bu madde kapsamında olmak üzere Yapı Kullanma İzni Harcına tabidir. Ayrıca, mezkûr maddede, söz konusu harçlardan istisna tutulan yapılar da sayılmıştır. Bu bağlamda;

Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında inşa edilen yapı ve tesisler, 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun hükümleri uyarınca yapılan yapı ve tesisler ile belediye ve mücavir alan sınırları içinde veya dışında inşa edilecek sera ve benzeri örtü altı tarım faaliyetinde kullanılmak üzere inşa edilen tesisler, ahır, samanlık, kümes ve hayvan barınakları ile yemlik gibi yapı ve tesisler bina inşaat harcı dâhil Kanun'un 80'inci maddesinde sayılan harçlardan müstesnadır. Diğer yandan, Organize Sanayi Bölgeleri ile Sanayi ve Küçük Sanat Sitelerinde yapılan yapı ve tesisler de bina inşaat harcı ve yapı kullanma izni harcından müstesnadır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinde yapının kullanıma izin verilmesi işleminin yapı kullanım izin harcına tabi olduğu belirtilmiş, daha sonra bu harçtan istisnalar belirtilmiştir. Bu istisnalar arasında kamu kurumları tarafından yapılan veya yaptırılan yapı ve tesisler sayılmamıştır.

İdarenin hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde; kamu kurumları tarafından yapılan veya yaptırılan yapı ve tesisler için yapı kullanım izin harcı alınmadığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; kamuya ait binalara harç tahakkuku yapılmaya devam edildiği ifade edilmiştir.

Netice olarak, kamu kurumları tarafından yapılan veya yaptırılan yapı ve tesisler için yapı kullanım izin harcı alınması gerekmektedir.

BULGU 4: İdarenin Bazı Taşınmazlarının Pazarlık Usulüyle Kiraya Verilmesi

Belediye, 71 adet taşınmazını 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre kiraya verilmiştir.

2886 sayılı Kanun'un 2'nci maddesinin birinci fıkrasına göre, bu Kanun'un yürütülmesinde, ihtiyaçların en iyi şekilde, uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması esastır. Aynı Kanun'un 36'ncı maddesine göre kapalı teklif usulü ile ihalenin esas olduğu vurgulanmıştır.

www.balioglu.net

Kanun'un 45'nci maddesinde ise; tahmin edilen bedeli her yıl genel bütçe kanunu (merkezi yönetim bütçe kanunu) ile tespit edilecek tutarı geçmeyen ihalelerin açık teklif usulü ile yapılabileceği belirtilmiştir.

Diğer yandan, Kanun'un 51'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre; yer, özellik (askeri birliklerin kuruluş özellikleri dahil) ve nitelikleri itibariyle her yıl Genel Bütçe Kanunu'nda gösterilecek belli tutarları aşmayan ve süreklilik göstermeyen, bu Kanun'un 1'inci maddesinde gösterilen işlerin pazarlık usulüyle ihale edilmesi mümkündür.

Kanun hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; ihalede açıklık ve rekabetin sağlanmasının Kanun'un temel ilke ve prensiplerinden olduğu ve bu ilke ve prensibin gereği olarak, Kanun'un 36'ncı maddesinde yer alan kapalı teklif usulünün esas usul, diğerlerinin ise belirli şartlar dahilinde uygulanacak istisnai usuller olduğu anlaşılmaktadır.

Kamu idarelerinin, Kanun'un 51/a maddesi hükmünü uygulayarak taşınmazlarını pazarlık usulüyle kiraya verebilmesi için iki şart vardır. Bu şartlar:

a)Genel Bütçe Kanunu'nda gösterilecek belli tutarları aşmamak (2019 yılı için KDV Hariç 86.700,00 TL).

b) Kanun'un birinci maddesindeki işlerin süreklilik göstermeyenlerinden olmak.

Kanun kapsamındaki kamu idarelerinin Kanun'un 51/a maddesi hükmünü uygulayarak taşınmazlarını kiralayabilmesi için kiralama işleminin bu iki koşulu birlikte sağlaması gerekmektedir.

İdarenin hesap ve işlemleri incelendiğinde; Belediyenin 71 adet taşınmazını 2886 sayılı Kanun'un 51'nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre pazarlık usulüyle kiraya verdiği tespit edilmiştir. Bu kiralamaların Kanun'daki ilk koşul olan tutar koşulunu sağlamasına rağmen ikinci koşul olan süreklilik göstermeyen nitelikteki işlerden olma koşulunu sağlamadığı açıktır. Çünkü ilgili taşınmazlar süreklilik gösterecek şekilde Kanun'un 51/a maddesine göre kiraya verilmektedir.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; bundan sonra yapılacak olan kiralama ihalelerinin 2886 sayılı Kanun'un 36 ve 45'inci maddelerinin dikkate alınarak yapılacağı ifade edilmiştir.

Netice olarak; Belediyenin, ilgili taşınmazlarını kapalı teklif usulüyle ya da şartların oluşması halinde açık teklif usulü ile kiraya vermesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 5: Muafiyet Kapsamındaki İdare Taşınmazları İçin Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi Ödenmesi

Belediyenin kamu hizmetine ayrılan veya kamunun yararlanmasına açık, gelir getirmeyen taşınmazları ile bunların inşa ve kullanımları kapsamında tüketilen elektrik için, elektrik ve havagazı tüketim vergisi ödenmektedir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 16'ncı maddesinde; belediyenin kamu hizmetine ayrılan veya kamunun yararlanmasına açık, gelir getirmeyen taşınmazları ile bunların inşa ve kullanımları katma değer vergisi ile özel tüketim vergisi hariç her türlü vergi, resim, harç, katılma ve katkı paylarından muaf olacağı belirtilmiştir.

Anılan yasa hükmü uyarınca, İdarenin kamu hizmetine ayrılan veya kamunun yararlanmasına açık olan, gelir getirmeyen taşınmazlarından olan park ve bahçeler, belediye hizmet binaları, mesleki eğitim kurs binaları, mahalle aralarında yer alan spor sahaları ve kamu hizmeti sunulan diğer binaların inşa ve kullanımları; katma değer vergisi ile özel iletişim vergisi hariç her türlü vergi, resim, harç, katılma ve katkı payından muaf tutulmalıdır. Dolayısıyla,

bahsedilen yerlerde tüketilen elektrik karşılığı yapılan ödemelere elektrik ve havagazı tüketim vergisi dahil edilmemelidir.

İdarenin hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde; Belediyenin kamu hizmetine ayrılan veya kamunun yararlanmasına açık, gelir getirmeyen taşınmazları ile bunların inşa ve kullanımları kapsamında tüketilen elektrik için, yukarıda belirtilen mevzuata aykırı olarak elektrik ve havagazı tüketim vergisinin ödendiği tespit edilmiştir.

Söz konusu tespit sonrasında, 2020 yılı içinde, İdare tarafından muafiyet kapsamındaki taşınmazları için ödenen elektrik ve havagazı tüketim vergilerinin iadesine ilişkin çalışmalara başlanıldığı ifade edilmiştir.

Netice olarak, Belediyenin elektrik tüketim vergisi ödediği muafiyet kapsamına alınmış birçok yeri bulunmaktadır ve bunlara ilişkin elektrik ve havagazı tüketim vergilerini ödememelidir.

BULGU 6: Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Belirlenmemesi Nedeniyle Herhangi Bir Tahsilatın Yapılamaması

www.balioglu.net

Belediyenin yetki ve sorumluluk alanı içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerine belediye gelir tarifesinde yer verilmemiş, dolayısıyla da söz konusu gelir kaleminin takip ve tahsili yapılamamıştır.

5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'nun "Tanımlar ve Kısaltmalar" başlıklı 3'üncü maddesine göre;

Geçiş hakkı: İşletmecilere, elektronik haberleşme hizmeti sunmak için gerekli şebeke ve altyapıyı kurmak, kaldırmak, bakım ve onarım yapmak gibi amaçlar ile kamu ve özel mülkiyet alanlarının altından, üstünden, üzerinden geçmeleri için tanınan hakları,

Geçiş hakkı sağlayıcısı: Geçiş hakkına konu olan kamuya ait ya da kamunun ortak kullanımında olan taşınmazlar da dahil olmak üzere, taşınmaz sahipleri ve/veya taşınmaz üzerindeki hak sahiplerini,

İşletmeci: Yetkilendirme çerçevesinde elektronik haberleşme hizmeti sunan ve/veya elektronik haberleşme şebekesi sağlayan ve altyapısını işleten şirketi,

İfade etmektedir.

Mezkûr Kanun'un "Anlaşma serbestisi" başlıklı 25'inci maddesindeki düzenleme gereği de, işletmeci ile geçiş hakkı sağlayıcısı, ilgili mevzuata ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun düzenlemelerine aykırı olmamak koşulu ile geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu hükümleri saklı kalmak üzere serbestçe yapabilmektedirler.

Öte yandan, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı) tarafından, geçiş hakkı ve bu hakka uygulanacak ücret tarifesine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amacıyla, Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik çıkarılmıştır.

Bu Yönetmelik'in "Geçiş hakkına ilişkin anlaşma" başlıklı 8'inci maddesine göre işletmeci ve geçiş hakkı sağlayıcısı; geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları serbestçe yapabilmektedirler. Ayrıca "Geçiş hakkı ücretleri" başlıklı 9'uncu maddesinde; "*Geçiş hakkı kullanımında gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerine ait mülkiyet alanları dışında kalan yerler için Geçiş Hakkı Sağlayıcısı tarafından, geçiş hakkını kullanan işletmeciden talep edilen geçiş hakkı ücreti, Geçiş Hakkı Ücret Tarifesinde belirtilen fiyatları aşamaz*." düzenlemesi yer almaktadır.

www.balioglu.net

Söz konusu düzenlemeye istinaden Yönetmelik ekinde yer alan tabloda aşağıda belirtilen şekilde tarife belirlenmiştir:

Tablo 7: Geçiş Hakkına Konu Taşınmazlara İlişkin Tarife

Geçiş Hakkına Konu Taşınmazların ve Yerlerin Niteliği	Ücret Üst Sınırı (Yıllık)
Tapuda kamu kurum ve kuruluşları adına kayıtlı taşınmazlar	Metrekaresi, taşınmazın emlak vergisine esas asgari metrekare birim değerinin yüzde 2'si
Büyükşehir belediyeleri sınırları içerisinde kalan ve büyükşehir belediyelerinin tasarrufunda ve/veya sorumluluğunda olan yerler	Metresi 1,00.-TL
Büyükşehir belediyeleri sınırları içerisinde kalan ve ilçe belediyelerinin tasarrufunda ve/veya sorumluluğunda olan yerler	Metresi 0,70.-TL

Yukarıda belirtilen mevzuat gereği belediyeler tarafından, tarifede tavan olarak belirtilen miktarlara da riayet edilmek suretiyle belediye mülkiyetinde, tasarrufunda veyahut sorumluluğunda olan taşınmazlardan geçiş hakkı talep eden telekomünikasyon firmalarından tahsil edilmek üzere geçiş hakkı ücreti belirlenmesi gerekmektedir.

İdarenin hesap ve işlemleri incelendiğinde; Belediyenin yetki ve sorumluluk alanı içinde sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri

gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerine belediye gelir tarifesinde yer verilmediği ve dolayısıyla da söz konusu gelir kaleminin takip ve tahsilinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Söz konusu tespit sonrasında, İdare tarafından; 2020 yılı içinde altyapı geçiş hakkı bedellerinin belirlenmesi, takip ve tahsil edilmesi ile ilgili çalışmalara başlanıldığı ifade edilmiştir.

Netice olarak, İdarenin gelir kaybının önlenmesi için altyapı geçiş hakkı bedellerinin belirlenmesi, takip ve tahsil edilmesine yönelik düzenlemenin yapılması kamu yararına olacaktır.

BULGU 7: Büyükşehir Belediyesi Tarafından İdareye Aktarılması Gereken Kazı Bedellerinin Takip Edilmemesi

Büyükşehir sınırları içindeki tüm kazı bedelleri büyükşehir belediyesi tarafından toplanmakta, ancak, sokaklardaki kazılardan alınan kazı bedelleri İdareye gönderilmemektedir.

www.balioglu.net

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun mükerrer 79'uncu maddesinde;

"*Altyapı kazı alanı ile kazı sırasında diğer altyapı tesislerine zarar verilmesi halinde bu tesisler kazıyı yapan tarafından eski haline getirilir. Altyapı kazı alanı, alan tahrip tutarının peşin yatırılması veya alan tahrip tutarı kadar teminat verilmesi halinde belediyece de kapatılabilir. İzinsiz altyapı kazısı yapanlara veya altyapı kazı alanını usulüne uygun kapatmayanlara belediye encümenince alan tahrip tutarının beş katına kadar idari para cezası verilir. İdari para cezası, ilgilisine tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir. Bu yerlerin alan tahrip tutarı, varsa teminatı düşülerek ayrıca tahsil edilir."* hükmü yer almaktadır.

Diğer yandan, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun "Altyapı hizmetleri" başlıklı 8'inci maddesi ve "Ulaşım hizmetleri" başlıklı 9'uncu maddesine dayanarak hazırlanan Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliğinin "Alt yapı yatırım hesabının oluşumu ve geliri" başlıklı 14'üncü maddesinde aynen;

"(1) Alt yapı yatırım hesabı, ortak programa alınan altyapı hizmetlerinin amaca uygun bir şekilde gerçekleştirilmesi için belediye ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının bütçelerine konulan ödeneklerden bu hesaba yapılacak aktarım ile kazılardan elde edilen gelirlerden oluşur.

(2) Alt yapı koordinasyon merkezinin bütçesi büyükşehir belediye bütçesi içinde yer alır. Ayrıca, belediye ve diğer bütün kamu kurum ve kuruluşlarının bütçelerine konulan ödeneklerden, alt yapı koordinasyon merkezi bünyesinde oluşturularak alt yapı yatırım hesabına aktarılacak tutarlar da gelir bütçesinin ilgili bölümünde gösterilir ve bu gelirler amacının dışında harcanamaz.

(3) Büyükşehir, ilçe ve ilk kademe belediyeleri cadde, bulvar, meydan ve sokaklarında yapılacak tüm kazılardan elde edilecek gelirler büyükşehir belediyesi bünyesinde açılacak alt yapı yatırım hesabında toplanır. Sokakların kazısından elde edilen gelirler ilgili belediyeye aktarılır. Bu paralar büyükşehir ilçe ve ilk kademe belediyeleri tarafından sadece cadde, bulvar, meydan ve sokakların asfalt ve kaldırımların yapımında kullanılır. Bu gelirler amacı dışında kullanılamaz." denilmektedir.

Yukarıdaki yasal düzenlemelerden anlaşılacağı üzere; altyapı kazı alanı ile kazı sırasında diğer altyapı tesislerine zarar verilmesi halinde bu tesislerin kazıyı yapan tarafından eski haline getirilmesi esastır. Ancak, altyapı kazı alanı, alan tahrip tutarının peşin yatırılması veya alan tahrip tutarı kadar teminat verilmesi halinde belediyece de kapatılabilir. Söz konusu kazı bedelleri büyükşehirlerde, büyükşehir belediyesi alt yapı yatırım hesabında toplanmaktadır. Sokak kazılarından elde edilen gelirler ise büyükşehir belediyesince ilgili belediyeye aktarılır ve bu gelirler asfalt ve kaldırımların yapımı dışında kullanılamaz.

İdarenin hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde; İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından Eyüpsultan Belediyesine bağlı sokaklardan elde edilmiş kazı gelirlerinin Eyüpsultan Belediyesine aktarımının yapılmadığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; Tahsilat işlemlerinin beyan ve bildirim esasına dayalı olarak gerçekleştirildiği, Beyanı hatalı veya eksik bildiren kişi ve kurumlara gerekli ceza işlemlerinin uygulanarak yasal çerçevede belirtilen usuller doğrultusunda alacakların tahsilat yoluna gidildiği, Büyükşehir Belediyesince Kazı Ruhsat Bedellerinin her yıl gerçekleşmediği, gerçekleşen yıllar içerisinde ise ödemesinin takip eden yıl içerisinde gönderildiği, söz konusu bedel 2019 yılı içerisinde oluşacaksa ödemenin 2020 yılı içerisinde gönderileceği, ancak İdarenin payları İBB'nin sitesinde yayımlanan tahakkuk tutarları web sitesi aracılığıyla takip edilmekte olduğu, İBB'nin web sitesinde söz konusu Kazı Ruhsat Payı yayınlanmadığı için de bildirimi yapılmayan tahakkuk işlemlerinin tahsilatının mümkün olmadığı ifade edilmiştir.

www.balioglu.net

Ancak, kamu idaresi cevabında; kazı bedellerinin Büyükşehir Belediyesi tarafından bir sonraki yılda ödendiği, İBB'nin sitesinde yayımlanan tahakkuk tutarlarının takip edildiği, Büyükşehir Belediyesi pay tutarı yayınlamadığı için kazı bedeli tutarı tahsilatı olmadığı ifade edilmiş ise de; Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin "Alt yapı yatırım hesabının oluşumu ve geliri" başlıklı 14'üncü maddesinde İlçe Belediyesi cadde, bulvar, meydan ve sokaklarında yapılacak tüm kazılardan elde edilecek gelirlerin büyükşehir belediyesi bünyesinde açılacak alt yapı yatırım hesabında toplanacağı, bu gelirlerin ilçe belediyesine aktarılacağı belirtilmiştir. Dolayısıyla Büyükşehir Belediyelerinin topladığı kazı bedeli gelirlerini internette yayımlaması ve buna göre göndermesi durumu bir zorunluluk değildir. Başka bir deyişle Büyükşehir Belediyesinin internet sayfasından aktarılacak bir geliri takip etmek doğru bir uygulama değildir ve aktarılacak payların takibini zorlaştırabilir.

Ayrıca bulgumuzda yer alan husus Eyüpsultan ilçesi sınırları içerisinde yapılmış olan kazılar ve elde edilen gelirler konusunda İdarenin bilgisi olmaması ve aktarımı tamamen Büyükşehir Belediyesinin insiyatifine bırakmasıdır. Yani 2019 yılında böyle bir gelirden İdareye aktarım yapılmaması bulgu konusu edilmiştir. 2019'da yapılan kazıya ait bedelin 2020'de aktarımı yapılacağına ilişkin bir değerlendirmenin bulguda belirtilen hukuki duruma ilişkin olmadığı açıktır.

www.balioglu.net

Netice olarak; 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 38'inci maddesinde "Belediyelerin gelir ve alacaklarını takip tahsil etmek." belediye başkanının görevleri arasında sayılmıştır. Bu sebeple Büyükşehir Belediyesinin göndermediği payların İdare tarafından takip ve tahsili gerekmektedir.

BULGU 8: Belediyenin Kiraya Vermiş Olduğu İşyerlerinden Çevre Temizlik Vergisi Alınmaması

İdare tarafından kiraya verilen iş yerlerinin çevre temizlik vergisi tahakkuku ve tahsilatı yapılmamıştır.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun *"Çevre temizlik vergisi"* başlıklı mükerrer 44'üncü maddesinin birinci fıkrasında belediye sınırları içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binaların çevre temizlik vergisine tabi olduğu, üçüncü fıkrasında verginin mükellefinin binaları kullananlar olduğu ve mükellefiyetin binanın kullanımı ile başladığı belirtilmektedir.

Mezkûr maddenin sekizinci fıkrasında ise, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisinin, belediyelerce binaların tarifedeki derecelere intibak ettirilmesi üzerine her yılın Ocak ayında yıllık tutarı itibarıyla tahakkuk etmiş sayılacağı; tahakkuk eden verginin, bir defaya mahsus olmak üzere, belediyelerin ilan mahallerinde bir ay süreyle topluca ilan edileceği; iş yeri ve diğer şekilde kullanılan binalarla ilgili olarak tahakkuk eden bu verginin, her yıl, emlak vergisinin taksit sürelerinde ödeneceği hüküm altına alınmıştır.

Mevzuata göre konutların çevre temizlik vergileri su tüketim miktarlarına göre belirlenmekte ve su faturaları ile birlikte tahsil edilmektedir. Su ve kanalizasyon hizmetleri ayrı bir kanunla düzenlenmiş bulunan büyükşehir belediye sınırları ve mücavir alanlardaki çevre temizlik vergisi tahsilatı ise, 20.11.1981 tarihli ve 2560 sayılı Kanun hükümlerine göre kurulan su ve kanalizasyon idarelerince yapılmaktadır. İşyerleri ve diğer şekilde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi ise mevzuatla belirlenen tarifeye göre ilgili ilçe belediyelerince tahsil edilmektedir.

İdarenin hesap ve işlemleri incelendiğinde; Belediye tarafından ecrimisil karşılığı kullandırılan ve kiraya verilen 131 adet iş yerinden sadece 36 tanesi için çevre temizlik vergisi tahakkuk kaydı yapıldığı, geriye kalan 95 adet iş yeri için herhangi bir tahakkuk işlemi tesis edilmediği dolayısıyla söz konusu verginin tahsilatının yapılmadığı tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; ÇTV kaydı oluşmayan mükelleflerle ilgili olarak, müdürlükler ile yapılan saha çalışması sonucu geriye dönük ÇTV kayıtları oluşturulacağı ifade edilmiştir.

Netice olarak; kamu idaresi cevabında ÇTV tahakkuku yapılmayan yerler için bulguda belirtilen şekilde uygulama yapılacağı belirtilmiş ve bulgumuzun aksine bir değerlendirmede bulunulmamıştır.

İdarenin gelir kaybına uğramaması, gelirlerini zamanında tahsil edebilmesi ve kamu kaynaklarını etkili, ekonomik ve verimli kullanabilmesi amacıyla ilçe genelindeki iş yerlerinin periyodik olarak kontrol edilmesi, çevre temizlik vergisi mükellefiyeti gerektiren konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binaların tespitinin ve buna bağlı olarak çevre temizlik vergisi kayıt ve tahakkuk işlemlerinin yapılması gerekmektedir.

BULGU 9: Bazı İşletmelerin İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmaksızın Faaliyette Bulunması ve Buna Bağlı Olarak İş Yeri Açma İzni Harcının Tahsil Edilmemiş Olması

İdarenin ilgili birimlerinden alınan bilgilere göre, Belediyenin yetki ve görev sınırları içinde iş yeri açma ve çalışma ruhsatı olmaksızın faaliyet gösteren işletmeler bulunmaktadır. Buna bağlı olarak da Belediyenin, iş yeri açma izni harcı geliri kaybına uğraması söz konusudur.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun *"İşyeri Açma İzni Harcı*" başlıklı 81'inci maddesinde; belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir iş yerinin açılmasının "İşyeri Açma İzni Harcına" tabi olduğu belirtilmiştir.

Diğer yandan, 10.08.2005 tarihli ve 25902 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'e göre belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bu Yönetmelik kapsamında faaliyet gösterecek işletmelerin ilgili belediyeden iş yeri açma ve çalışma ruhsatı almış olması gerekmektedir.

www.balioglu.net

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığından alınan bilgilere göre Belediye sınırları dahilinde faaliyet gösteren aktif işyerleri tespit edilmiştir. Bu işyerlerinden Belediyeden işyeri açma ve çalışma ruhsatı almaktan muaf işyerleri listeden çıkartıldıktan sonra, kalan işyerlerinin ruhsatları incelenmiştir. Belediye sınırları içerisindeki 5 mahalle için yapılan çalışmada elde edilen bilgilere göre, aktif olarak faaliyet gösteren ve işyeri açma ve çalışma ruhsatı alma mükellefiyeti bulunan 6.675 işyeri ruhsatsız olarak faaliyet göstermekte, buna bağlı olarak belediye işyeri açma ve çalışma ruhsat harcı gelirlerinden yoksun kalmaktadır.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; Belediye Zabıta Müdürlüğünce yapılan görüşme neticesine göre saha çalışması yapılması akabinde mükelleflerin müracaatlarına göre ruhsatlandırma işlemlerinin yapılacağı ifade edilmiştir.

Netice olarak; Belediyenin yetki ve görev alanındaki işletmelerin iş yeri açma ve çalışma ruhsatlarının bulunup bulunmadığının takibinin sağlanması ve buna bağlı olarak da iş yeri açma izni harcının zamanında tahsil edilmesi gerekmektedir.

BULGU 10: İdarenin Ambalaj Atıklarının Toplanması ve Değerlendirilmesi Hakkının Bedelsiz ve İhalesiz Olarak Devredilmesi

Belediyenin yetki ve sorumluluk alanındaki ambalaj atıklarının toplanması, taşınması, ayrıştırılması ve depolanması hizmetlerini içeren imtiyaz; ilgili bütün hizmetler sonuçları itibariyle gelir getirici faaliyetler olmasına rağmen, bir protokolle çevre lisanslı özel kuruluş olan bir firmaya ihalesiz ve herhangi bir bedel alınmaksızın devredilmiştir.

2872 Sayılı Çevre Kanunu'nda: Atıkların üretiminin ve zararlarının önlenmesi veya azaltılması ile atıkların geri kazanılması ve geri kazanılabilen atıkların kaynağında ayrı toplanmasının esas olduğu; atık yönetim plânlarının hazırlanmasına ilişkin esasların, Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenleneceği;

Üretici, ithalatçı ve piyasaya sürenlerin sorumluluğu kapsamında yükümlülük getirilen üreticiler, ithalatçılar ve piyasaya sürenlerin; ürünlerinin faydalı kullanım ömrü sonucunda oluşan atıkların toplanması, taşınması, geri kazanımı, geri dönüşümü ve bertaraf edilmelerine dair yükümlülüklerinin yerine getirilmesi ve bunlara yönelik gerekli harcamalarının karşılanması, eğitim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi amacıyla Bakanlığın koordinasyonunda bir araya gelerek tüzel kişiliği haiz birlikler oluşturacakları;

Atık geri kazanım, geri dönüşüm ve bertaraf tesislerini kurmak ve işletmek isteyen gerçek ve/veya tüzel kişilerin, yönetmelikle belirlenen esaslar doğrultusunda, ürün standardı, ürünlerinin satışa uygunluğu ve piyasadaki denetimi ile ilgili izni, ilgili kurumlardan almak kaydı ile Bakanlıktan lisans almakla yükümlü oldukları; ayrıca evsel atıklar hariç olmak üzere, atık taşıma ve/veya toplama işlerini yapan kurum veya kuruluşların Bakanlıktan lisans almaları gerektiği;

Kirlenme ve bozulmanın önlenmesi, sınırlandırılması, giderilmesi ve çevrenin iyileştirilmesi için yapılan harcamaların kirleten veya bozulmaya neden olan tarafından karşılanacağı; söz konusu maliyetin karşılanması için kirletenlerce ödenecek katkıların 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine tabi olduğu; bu doğrultuda olmak üzere, yurt içinde piyasaya arz edilen 2872 sayılı Kanun'a ekli listede yer alan ürünlerden poşetler için satış noktalarından, diğer ürünler için piyasaya sürenlerden/ithalatçılardan bu listede belirtilen tutarda geri kazanım katılım payı tahsil edileceği belirtilmiştir.

Kanun gereği çıkarılan Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği'nde de atıkların

www.balioglu.net

toplanması, taşınması, geri kazanımı, geri dönüşümü ve bertaraf edilmeleri ve maliyetlerin karşılanması konularında benzer düzenlemeler yapılmış ve mevzuatında tanımlanan sistem doğrultusunda toplanan ambalaj atıklarının çevre lisanslı ambalaj atığı işleme tesislerine verilmesinin zorunlu olduğu belirtilmiştir. Aynı Yönetmelik'te ambalaj atıklarını piyasaya sürenlerin tanımı yapılmış ve sorumluluğu vurgulanmış, ayrıca yetkilendirilmiş kuruluşlardan bahsedilmiştir. Yetkilendirilmiş kuruluşlar, ambalajları piyasaya süren işletmelerin ambalaj atıkları yönetimi konusundaki sorumluluklarını yerine getirmek amacıyla kurulan ve Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlardır.

Bahsi geçen Yönetmelik'te, ambalaj atıklarının ayrı toplanmasından, 5216 sayılı Kanun'un 7'nci maddesi kapsamında büyükşehir belediye sınırları içerisinde ilçe belediyeleri ve 5393 sayılı Kanun'un 15'inci maddesi kapsamında belediyelerin sorumlu oldukları ifade edilmiştir. Bu sorumluluk kapsamında olmak üzere belediyeler;

Ambalaj atıklarının ayrı toplanması için mevzuatında yer alan hususlara uygun olarak toplama sistemini kurmakla, ambalaj atığı üreticileri tarafından toplama sistemine verilen ambalaj atıklarını ayrı toplamakla veya toplattırmakla; ambalaj atıklarının yönetimi için toplama ayırma tesisi kurmak/kurdurmakla, işletmek/işlettirmekle, kurduğu tesislere çevre lisansı almak/aldırmakla veya bu faaliyeti çevre lisanslı toplama-ayırma tesisleri ile gerçekleştirmekle; ambalaj atıklarının yetkili olmayan kişiler tarafından toplanmasını önlemek amacıyla gerekli önlemleri almakla yükümlüdürler. Belediyelerin birlik üyesi olmaları ve birlik tüzüğünde yer alması halinde, yönetim planının hazırlanması ve ambalaj atıklarının toplanması faaliyetleri, belediyeler adına üye oldukları birlik tarafından yerine getirilecektir.

Yukarıda belirtildiği üzere; ambalaj atıklarının toplanması, taşınması, geri dönüşüme tabi tutulması ya da bertaraf edilmesi konularında belediyelere çeşitli görev ve yetkiler verilmiştir. Bu bağlamda, ambalaj atıklarının yönetimi kapsamındaki toplama-ayrıştırma işleri için lisanslı toplama-ayırma tesisi kurmaları ve işletmeleri ya da ambalaj atıklarını toplama-ayrıştırma işini çevre lisanslı gerçek veya tüzel kişilere yaptırmaları mümkündür. Ambalaj atığı toplama, taşıma ve ayrıştırma işlerini yapan ve Bakanlıktan çevre lisansı almış çok sayıda özel kuruluş vardır. Bu durumda ambalaj atık yönetimi kapsamındaki toplama, taşıma ve ayrıştırma hizmeti; belediye, yetkilendirilmiş kuruluş ve çevre lisanslı özel işletmeler ile koordinasyon halinde ve belediye ile özel işletme arasında imzalanan bir protokolle yapılacaktır. Bu bağlamda; kirlenme ve bozulmanın önlenmesi, sınırlandırılması, giderilmesi ve çevrenin iyileştirilmesi için yapılan harcamaların kirleten veya bozulmaya neden olanlar tarafından

www.balioglu.net

karşılanacağı ilkesi nedeniyle, çevre lisanslı kuruluşlar, topladıkları ambalaj atığının bedelini de, piyasaya sürenlerin temsilcisi olan yetkilendirilmiş kuruluşlardan fatura karşılığı alacaklardır.

Diğer yandan 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinde; "*Katı atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması, geri kazanımı, ortadan kaldırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetleri yapmak ve yaptırmak.*" belediyenin yetkileri ve imtiyazları arasında sayılmış ve belirtilen hizmetin Danıştayın görüşü ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığının kararıyla süresi kırkdokuz yılı geçmemek üzere imtiyaz yoluyla devredebileceği belirtilmiştir. 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre de kira; taşınır ve taşınmaz malların ve hakların kiralanması veya kiraya verilmesi anlamına gelmektedir.

Bu bağlamda katı atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetlerin sonuçları itibariyle gelir getirici faaliyetler olduğu kabul edilmelidir. Çünkü bahsedilen işlemlerden sonra, ambalaj atıklarının lisanslı geri dönüşüm tesislerine satışı yapılmaktadır. Bu nedenle, mevzuatında imtiyaz olarak belediyelere verilen bir hakkın işletilmek üzere gerçek veya tüzel kişilere devredilmesi belli usul ve esaslar çerçevesinde yapılacaktır. Dolayısıyla, bahsi geçen imtiyazın devredilmesi 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine göre olabilecektir.

İdarenin hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde; ambalaj atıklarının toplanması, taşınması, ayrıştırılması ve depolanması hizmetlerini içeren imtiyazın bir protokolle çevre lisanslı özel kuruluş olan bir firmaya ihalesiz ve herhangi bir bedel alınmaksızın devredildiği tespit edilmiştir. Bu durumda, kirlenme ve bozulmanın önlenmesi, sınırlandırılması, giderilmesi ve çevrenin iyileştirilmesi için yapılan harcamaların kirleten veya bozulmaya neden olanlar tarafından karşılanacağı ilkesi nedeniyle çevre lisanslı kuruluşlar, topladıkları ambalaj atığının bedelini piyasaya sürenlerin temsilcisi olan yetkilendirilmiş kuruluşlardan fatura karşılığı almalarının yanında, devredilen imtiyazın gelir getirici özelliğinden de yararlanmış olacaklardır. Zira toplanan ambalaj atıklarının lisanslı geri dönüşüm işletmelerine satışı yapılmaktadır. İdareye ait imtiyazın belirtilen şekilde devrinin kamu menfaatine ve mevzuata aykırı olduğu açıktır. Hâlbuki bahsi geçen imtiyazın, gelir getirici özellikte olması nedeniyle, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine göre devredilmesi/kiraya verilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; ücretsizz olarak geri dönüşüm işini yapan firmanın 2019 yılı sonunda mali imkansızlıklar nedeniyle işi bırakacağını beyan ettiği, Ambalaj atıklarının toplanması veya toplatılması işini idarenin 2020 yılında tamamen üzerine aldığını, bu bağlamda 2019/479214 ihale kayıt numaralı "Çöp Toplama Nakli ve Kent Temizliği İçin Araç Kiralama Hizmet Alımı" ihalesi kapsamında Ambalaj Atıkları ile ilgili araçlar kiralanarak idarenin kendi imkanları ile söz konusu hizmetleri yerine getirmeye başladığı, sonuç olarak; Belediyenin imkanlarıyla kaynağında ayrı toplanan ambalaj atıkları, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunun 45. maddesine göre ihale edilerek gelir elde edilmeye başlandığı, ambalaj atıklarının toplanması ile ilgili sürece, bundan sonra da bu doğrultuda devam edilerek gelir elde edilmesi sağlanacağı ifade edilmiştir.

Netice olarak; ambalaj atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması ve depolanması hizmetlerini kapsayan İdare imtiyazının/hakkının, söz konusu hizmetlerin idarece yapılmaması veya yapılamaması durumunda, ihale mevzuatına uygun olarak kiraya verilmesi kamu yararına olacaktır.

www.balioglu.net

BULGU 11: Yıllar İtibarıyla Gelir Tahakkuklarının Tahsilat Takibinin Yapılmaması

Belediyenin geçmiş yıllardan gelen ve denetim yılına sirayet eden gelir kalemlerinin tahakkuk tahsilât oranları düşük düzeyde kalmış ve toplam tahakkuk tutarının önemli bir kısmı gelecek yıla devredilerek tahsil edilememiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 38'inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde "belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek" belediye başkanının görev ve yetkileri arasında sayılmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 60'ıncı maddesinin (e) bendinde ise, ilgili mevzuatı çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmek mali hizmetler biriminin görevleri arasında sayılmış; mezkûr Kanun'un 61'inci maddesinde muhasebe yetkilisinin, gelirlerin ve alacakların tahsili, giderlerin hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm malî işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması ile muhasebe kayıtlarının usulüne uygun, saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasından sorumlu olduğu belirtilmiştir.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un, 37'nci maddesinde;

amme alacaklarının hususi kanunlarında belli edilen zamanlarda ödeneceği, hususi kanunlarında ödeme zamanı tespit edilmemiş amme alacaklarının ise Maliye Vekâletince belirtilecek usule göre yapılacak tebliğden itibaren bir ay içinde ödeneceği, 55'inci maddesinin birinci fıkrasında, amme alacağını vadesinde ödemeyenlere, yedi gün içinde borçlarını ödemeleri veya mal bildiriminde bulunmaları lüzumu bir "ödeme emri" ile tebliğ olunacağı düzenlenmiştir.

Belediyelerin tahakkuk tahsilat oranını artırabilmeleri için; Mali Hizmetler Müdürlüğünün borcunu ödemeyen kişiler hakkında borcun ödenmesi ve yasal işlemlerin başlatılabilmesi için ödeme emirlerini zamanında düzenleyip daha sonra bu borçluları Hukuk birimine havale etmesi gerekmektedir.

İdarenin hesap ve işlemleri incelendiğinde; İdarenin Gelir Kesin Hesap Cetvelini oluşturan gelir kalemlerinin tahakkuk tahsilât oranlarının düşük düzeyde kaldığı ve toplam tahakkuk tutarı olan 470.014.708,68 TL'den 144.795.955,45 TL'nin gelecek yıla devredilerek tahsil edilemediği tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; Belediyenin tahsilat oranlarını artırabilmek için Mali Hizmetler Müdürlüğü bünyesinde İcra Takip servisi kurulduğu, Belediyemize borçlu mükelleflere ödeme emirleri düzenlendiği, Tapu ile yapılan protokol neticesinde tahsilatların daha hızlı yapılması doğrultusunda online olarak haciz işlemleri yapıldığı, yine elektronik posta yoluyla hesaplarına banka blokeleri konularak yasal takipleri yapıldığı, bununla birlikte Belediyeye yüklü miktarda borcu olup, iflas masasına müracaat edilerek takip edilen ve hala mahkeme sonucu beklenen tahsil edilememiş alacaklar bulunduğu, tahakkuk devir rakamının bundan dolayı yüksek olduğunu, tahsilat takiplerinin 6183 sayılı Kanun'a göre devam ettiği ifade edilmiştir.

Netice olarak; İdarenin, temel sayılabilecek vergi gelirlerinde, 2019 yılı sonu itibariyle tahakkuk tahsilat oranı düşük kalmıştır. Tahsilat oranının düşük gerçekleşmesi tahsil ve takip hususunda yeterli özenin gösterilmesini ve yukarıda mezkûr mevzuat hükümlerine uygun hareket edilmesini gerektirmektedir.

BULGU 12: İndirim Hakkı Olmayan veya Bu Hakkını Daha Sonradan Kaybeden Bazı Kişilerin İndirimli Emlak Vergisi Uygulamasından Yararlanması

İndirimli emlak vergisi hükümlerinden yararlanan mükelleflerin, söz konusu indirim şartlarını halihazırda koruduğu İdare tarafından kontrol edilmemekte ve bu kontrollerin etkin yapılmasına yönelik bir takip mekanizması bulunmamaktadır.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun birinci kısmının ikinci bölümünde muafiyet ve istisna hükümlerine yer verilmiştir. Bu bölümde yer alan daimi ve geçici muafiyetlerin dışında Kanun'un "Nispet" başlıklı 8'inci maddesinde aynen;

"Cumhurbaşkanı, kendisine bakmakla mükellef kimsesi olup onsekiz yaşını doldurmamış olanlar hariç olmak üzere hiçbir geliri olmadığını belgeleyenlerin, gelirleri münhasıran kanunla kurulan sosyal güvenlik kurumlarından aldıkları aylıktan ibaret bulunanların, gazilerin, engellilerin, şehitlerin dul ve yetimlerinin Türkiye sınırları içinde brüt 200 m²'yi geçmeyen tek meskeni olması (intifa hakkına sahip olunması hali dahil) halinde, bu meskenlerine ait vergi oranlarını sıfıra kadar indirmeye yetkilidir. Bu hüküm, yukarıda belirtilenlerin tek meskene hisse ile sahip olmaları halinde hisselerine ait kısım hakkında da uygulanır. Muayyen zamanda dinlenme amacıyla kullanılan meskenler hakkında bu hüküm uygulanmaz. Geliri olmadığını belgelemenin usul ve esaslarını belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir" ifadesine yer verilerek belli şart ve durumda olanlar için vergi oranlarının Cumhurbaşkanının (eskiden BKK) kararı ile sıfıra kadar indirilebileceği düzenlenmiştir.

Anılan hükmün verdiği yetkiye dayanılarak muhtelif tarihlerde çıkarılan Bakanlar Kurulu Kararları ile 1999-2006 yılları için, 2006/11450 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile de 2007 ve müteakip yıllar için yukarıda bahsedilen durumlarda bina vergisi oranının sıfır olarak uygulanacağı belirlenmiştir.

Konu hakkında yayımlanan 38 seri no.lu Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliği'nde hiçbir geliri olmadığını beyan eden mükelleflerin, indirimli vergi oranından yararlanabilmeleri için, hizmet karşılığı elde edilen ücret geliri, ticari, sınai ve mesleki faaliyet geliri, tarımsal faaliyet geliri, menkul ve gayrimenkul geliri, faiz ve temettü geliri veya benzeri türde bir gelirinin olmaması gerektiği belirtilmiş, mükelleflerin daha sonradan yukarıda belirtilen türden bir gelir elde etmeleri veya ikinci bir mesken binasına sahip olmaları halinde bu durumun belediyeye bildirilmesi zorunlu tutulmuştur.

www.balioglu.net

Aynı şekilde mezkûr Tebliğ'de sosyal güvenlik kurumlarından emekli, dul, yetim, ölüm ve malûliyet aylığı alanların, bu aylıkları dışında başka gelirlerinin bulunması halinde, bunlara ait meskene indirimli vergi oranının uygulanmayacağı hüküm altına alınmıştır.

57 seri no.lu Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliği'nde emlâk vergisi işlemlerinde mükellefler tarafından bildirilen hususların teyidinin, mükelleflerden belge istenmeden ilgili kurum ve kuruluşlardan yapılması gerektiği, bu bağlamda belediyelerce, mükelleflere ait kimlik bilgilerinin İçişleri Bakanlığı Kimlik Paylaşım Sistemi, tapu kayıtlarının Tapu ve Kadastro Bilgi Sisteminden alınabileceği, mükelleflerin şehit, gazi, dul, yetim ve emekli olduklarına ilişkin bilgilerin ise Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığından elektronik ortamda sağlanacağı belirtilmiş, gerek duyulması halinde bildirimlerin kontrolü amacıyla bildirime konu taşınmazlarda yoklama ve tespit yapılabileceği düzenlenmiştir.

Konu hakkında yayımlanan bir başka Genel Tebliğ olan 44 seri no.lu Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliği'nin "II- Hiçbir Geliri Olmadığını Beyan Eden Mükelleflerin Geliri Veya İkinci Bir Meskeni Bulunduğunun Tespit Edilmesi Halinde Yapılacak İşlemler" başlıklı bölümünde; indirimli vergi oranından yararlanma şartlarını taşımadığı halde, gerçek dışı taahhütte bulunmak suretiyle indirimli vergi oranından yararlanan mükellefler ile durumunda meydana gelen değişikliği bildirmeyen mükelleflerden alınması gereken verginin cezalı olarak ve gecikme faizi ile birlikte alınacağı açıklanmıştır.

www.balioglu.net

İdarenin gelir işlemlerinin incelenmesi neticesinde; İndirimli emlak vergisi hükümlerinden yararlanan mükelleflerin, söz konusu indirim şartlarını koruduğunun İdare tarafından kontrol edilmediği ve bu kontrollerin etkin yapılmasına yönelik bir takip mekanizması bulunmadığı tespit edilmiştir. Şöyle ki:

İdareye ilişkin gelir kayıtlarının incelenmesi sonucunda; "hiç geliri olmamak" veya "Sosyal Güvenlik Kurumundan alınan aylık dışında geliri olmamak" sebepleriyle indirimli emlak vergisinden faydalanan kişilerden bir kısmının yukarıda bahsedilen şartları sağlayamadığı görülmüştür. Buna rağmen İdare tarafından diğer kurum ve kuruluşlardan yeterli bilgi alınarak etkin bir inceleme yapılmadığından söz konusu husus tespit edilememiş, gerekli yaptırımlar uygulanamamıştır.

Bununla birlikte vergi indirimden faydalanan kişiler ile SGK kayıtları karşılaştırılmış bazı kişilerin çeşitli kapsamlarda aktif sigortalı olmasına rağmen bu indirimden faydalandığı görülmüştür.

Söz konusu denetim tespitine binaen, İdare tarfından; bulgu konusu hususun Sosyal Güvenlik Kurumundan sorgulanmakta olduğu ve yapılan incelemeler sonucu gerekli işlemlerin uygulanacağı ifade edilmiştir.

Tablo 8: İndirimli Emlak Vergisinden Yararlanmasına Rağmen SGK Kayıtlarına Göre Yıllar İtibariyle Aktif Sigortalı Olan Kişi Sayısı

Sıra	Yıl	Kişi Sayısı
1	2017	1532
2	2018	1314
3	2019	1188

Yukarıda yer alan tablodan da görüleceği üzere, 2019 yılında indirimli emlak vergisi hakkı olmayan veya bu hakkını daha sonradan kaybeden bazı kişiler söz konusu hususu İdareye bildirmemiş, İdare de bu durumlar için gerekli ve yeterli kontrol mekanizmalarını çalıştırmamıştır.

Netice olarak; İndirimli vergiden yararlanmak isteyen veya mevcut haktan yararlanan kişilerin beyanları üzerinden hareketle, aktif sigortalı olarak çalışıp çalışılmadığı, emekli aylığı dışında herhangi bir gelir, ücret ya da kazanç elde edilip edilmediği araştırılmalıdır. Bu kapsamda Sosyal Güvenlik Kurumu ile resmi yazışmalar gerçekleştirilmesi, veri paylaşımı konusunda protokoller yapılması verginin güvenliği açısından önem arz etmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 13: Dolu Müdür Kadrolarına Tedviren ve Vekâleten Görevlendirmelerin Yapılması ve Kadrolu Müdürlerin Pasif Pozisyonda Tutulması

Mevzuata aykırı müdür görevlendirmeleri nedeniyle memurlar eliyle yürütülmesi gereken asli ve sürekli nitelikteki bazı görevler sözleşmeli personel tarafından yürütülmekte; bu suretle norm kadroda öngörülen müdür kadro sayısı fiilen aşılmakta ve yetki-sorumluluk dengesi ile liyakat ve eşitlik ilkeleri gözetilmemekte; diğer yandan, mevcut müdürlerin bazıları pasif pozisyonda tutulmakta ve onların yerine mevzuata aykırı olarak vekâleten ve tedviren görevlendirme yapılmaktadır.

Belediyede istihdam edilebilecek personelin atama ve diğer özlük işlemlerine ilişkin düzenlemeler, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda yer almaktadır. Anılan Kanun'un istihdam şekillerinin düzenlendiği 4'üncü maddesinde yapılan memur tanımından da anlaşılacağı üzere, asli ve sürekli kamu hizmetlerinin memurlar eliyle yürütülmesi gerekmektedir.

Mezkûr Kanun'un 33'üncü maddesinde, memur çalıştırılması kadro koşuluna bağlanmıştır. Kadro cetveli, bir kamu idaresinin yükümlü olduğu kamu hizmetlerinin ifası için istihdam edebileceği personel sayısı, niteliği ile bu kadrolara atanan kişilerin yetkileri, sorumlulukları ve haklarına ilişkin bilgi sunan bir belgedir. Diğer bir ifadeyle kadro cetveli, kamu idaresinin istihdam edebileceği personelin sayı ve nitelik olarak sınırını çizmektedir. Belediyelerde bu sınıra ilişkin düzenleme, Belediyeler ve Bağlı Kuruluşlar ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik'in eki cetvellerinde yer almaktadır.

Belirlenen kadrolara atanan kişiler, kadronun gerektirdiği hizmeti yürütme yetki ve sorumluluğuna sahiptir. Hizmetin gereği gibi ifasını sağlamak üzere üst görevlere atamalarda aranacak şartlar, 657 sayılı Kanun'un 68'inci maddesi ile Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik'te ayrıntılı olarak düzenlenmiştir. Asli ve sürekli hizmetlerin bu şartları taşıyan personel eliyle yürütülmesi hem etkinliğin artmasına hem de liyakat ilkesinin tesis edilmesine katkı sunmaktadır.

www.balioglu.net

Diğer yandan, şartları taşıyan kişilerin ilgili kadroya asaleten atanarak görevi ifa etmeleri esas olmakla beraber anılan Kanun'un 86'ncı maddesinde, kadro tahsis edilen kişinin geçici olarak ayrılması veya boş kadro olması halinde hizmetin vekâleten gördürülmesine imkân tanınmış; Kanun'da düzenlenmemekle beraber asilde aranan şartları taşıyan asil veya vekil memur bulunamadığı takdirde hizmetin aksamadan yürütülebilmesi amacıyla 17.05.1987 tarihli ve 19463 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 99 seri no.lu Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliği'nde tedviren görevlendirmenin yapılabileceği de belirtilmiştir.

Özetle, kamu idaresinin asli ve sürekli hizmetlerini memurlar eliyle yürütmesi esastır. Kanun'da ve Genel Tebliğ'de öngörülen istisnai nitelikteki vekâlet veya tedviren görevlendirmeye sadece mevzuatta öngörülen şartların oluşması halinde başvurulması gerekmektedir. Bu uygulamaların, belirlenen kadro sayısının aşılması veya şartların bertaraf edilmesinde bir araç olarak kullanılması mümkün değildir.

İdarenin hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde; aşağıda özetlenen hususlar tespit edilmiştir:

1. Dolu olmasına rağmen müdür kadrolarına vekâleten veya tedviren görevlendirme yapılmaktadır. Daha önceden atanan ve kadronun sahibi personel pasif olarak tanımlanmakta

ve kadronun gerektirdiği hizmetleri ifa etmemekte, buna karşın mevzuata aykırı olarak görevlendirilen personel söz konusu hizmetleri yürütmektedir. Dolu olmasına rağmen müdür kadrolarına vekaleten veya tedviren görevlendirilen müdürlükler; Hukuk İşleri Müdürlüğü ile Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü'dür.

2. Aktif olarak görevlendirilen bir başkan yardımcısı, lise mezunu olması nedeniyle kadronun gerektirdiği şartları da taşımamaktadır. Nitekim birinci dereceli başkan yardımcılığı kadrosuna atanabilmesi için kişinin, 657 sayılı Kanun'un 68/B maddesinde öngörülen; 10 yıllık hizmetinin bulunması ve yükseköğrenim görmesi şartlarını taşıması gerekmektedir.

3. Asli ve sürekli nitelikte olan ve 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 49'uncu maddesinde sözleşmeli olarak çalıştırılabilecek personel arasında sayılmayan müdürlük hizmetleri, tedviren görevlendirme ile sözleşmeli personel eliyle yürütülmektedir. Belediyede memurlar eliyle yürütülmesi gereken ve dört müdürlük kadrosunda öngörülen hizmetler, sözleşmeli personel tarafından icra edilmektedir. Sözleşmeli personel eliyle yürütülen müdürlükler; Hukuk İşleri Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü, Kültür İşleri Müdürlüğü, Plan Ve Proje Müdürlüğü'dür.

www.balioglu.net

4. Ayrıca mali yönetimin bir diğer önemli unsuru olan muhasebe hizmeti de, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 62'nci maddesinde aranan şartları taşıyan personelin başka birimde pasif müdür olarak görevlendirilmesi nedeniyle, muhasebe yetkilisi sertifikası olmayan personel eliyle yürütülmektedir.

Atama işlemi, personelin hak ve yükümlüklerine ilişkin sonuç doğuran aynı zamanda kamu hizmetinin ifası için de yetki veren hukuki bir işlemdir. Bu nedenle hukuken atanan kişinin pasif olarak tanımlanması ve bu kişiye tanınan yetkinin mevzuata aykırı görevlendirilen kişilerce kullanılması, tesis edilen işlemlerin sıhhatini de etkileyecek niteliktedir. Bu görevlendirmelerin harcama yetkisini de haiz olan müdür kadrolarında uygulanması, mali yönetim sistemindeki yetki-sorumluluk ilişkisi ile süreçlerini de zedelemektedir. Nitekim bu durum, harcama yetkisinin, birime atanan en üst yönetici tarafından değil de mevzuata aykırı olarak görevlendirilen kişi tarafından kullanılması sonucunu doğurmaktadır.

Yukarıda yer alan Denetim tespitine binaen, idare tarafından;

1-Hukukçuların görevinin hukuki mesele ve anlaşmazlıkların adalet ve hakkaniyete uygun olarak çözümlenmesinin ve hukuk kurallarının tam olarak uygulanmasını sağlamaka olduğu, hukukçuların bu amaçlarla bilgilerini adalet hizmetlerine tahsis ettiği, belediyede dolu

olan hukuk işleri müdürü kadrosuna yapılan tedviren görevlendirmenin görevlendirilen kişinin hukuk fakültesi mezunu olması, avukatlık stajını yapması ve görevlendirme sebebiyle zam ve tazminat almaması dolayısıyla mevzuata uygun olduğu ve bundan sonraki atamalarda gerekli dikkat ve özenin gösterileceği ifade edilmiştir.

Ancak; kamu idaresi cevabında hukukçuların bilgi ve tecrübelerinin adalet hizmetleri için kullanılacağı ve zam ve tazminat farkı verilmediği, görevlendirilen kişinin hukuk fakültesi mezunu olduğu ve avukatlık stajını yapması sebebiyle dolu hukuk müdürü kadrosuna görevlendirmenin mevzuata uygun olduğu, ve bundan sonra gerekli dikkat ve özenin gösterileceği ifade edilmiş ise de;

Şartları taşıyan kişilerin ilgili kadroya asaleten atanarak görevi ifa etmeleri esas olmakla beraber 657 sayılı Kanun'un 86'ncı maddesinde, kadro tahsis edilen kişinin geçici olarak ayrılması veya boş kadro olması halinde hizmetin vekâleten gördürülmesine imkân tanınmış; Kanun'da düzenlenmemekle beraber asilde aranan şartları taşıyan asil veya vekil memur bulunamadığı takdirde hizmetin aksamadan yürütülebilmesi amacıyla 17.05.1987 tarihli ve 19463 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 99 seri no.lu Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliği'nde tedviren görevlendirmenin yapılabileceği de belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Kamu idaresinin asli ve sürekli hizmetlerini memurlar eliyle yürütmesi esastır. Kanun'da ve Genel Tebliğ'de öngörülen istisnai nitelikteki vekâlet veya tedviren görevlendirmeye sadece mevzuatta öngörülen şartların oluşması halinde başvurulması gerekmektedir. Bu uygulamaların, belirlenen kadro sayısının aşılması veya şartların bertaraf edilmesinde bir araç olarak kullanılması mümkün değildir.

2- Meclis üyeleri arasından seçilen başkan yardımcıları için 657 sayılı Kanun'da belirtilen en az 2 yıllık yükseköğrenim mezunun olmak şartının var olmadığı ifade edilmiştir.

Ancak, kamu idaresi cevabında; meclis üyeleri arasından seçilen başkan yardımcıları için 657 sayılı Kanun'da belirtilen en az 2 yıllık yükseköğrenim mezunun olmak şartının var olmadığı ifade edilmiş ise de; bulguda 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre atanmış başkan yardımcısının 68/B maddesinde belirtilen en az 2 yıllık yükseköğrenim mezunu olma şartını sağlamadığından bahsedilmektedir. Başka bir deyişle meclis üyeleri arasından görevlendirilen başkan yardımcısının bulgumuzla herhangi bir ilgisi bulunmamaktadır.

3- 5393 sayılı Belediye Kanununun 49. maddesi doğrultusunda kadro karşılığı gösterilmek suretiyle görev yapan personelin, müdürlük görevlerinin etkin bir şekilde yerine

getirilebilmesini sağlayabilmek için müdür görevine görevlendirme yapıldığı, ve bu görevlendirmelerin geçici süre ile yapıldığı ifade edilmiştir.

Ancak, kamu idaresi cevabında sözleşmeli personelin müdür olarak tedviren görevlendirilmesinin nedeninin yeterli tecrübeye sahip oldukları ve bu görevlendirmelerin geçici süreyle yapıldığı ifade edilmiş ise de;

5393 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesinde sözleşmeli personel çalıştırılabilecek kadrolar "avukat, mimar, mühendis, şehir ve bölge plâncısı, çözümleyici ve programcı, tabip, uzman tabip, ebe, hemşire, veteriner, kimyager, teknisyen ve tekniker gibi uzman ve teknik personel" olarak tanımlanmıştır. Bu kadrolar arasında müdür kadrosu sayılmamıştır. Ayrıca 657 sayılı Kanun'da ve 99 seri no.lu Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliği'nde vekaleten ve tedviren görevlendirmenin memurlar için uygulanabileceği belirtilmiştir.

4- 5018 sayılı Kanun'un 61'inci maddesinde sayılan görevlerin muhasebe yetkilileri eliyle yürütüleceği ve görevlendirilen kişinin Muhasebe Yetkilisi Sertifika Eğitim Programına katılmak için başvuruda bulunduğu ifade edilmiştir.

Sonuç olarak hem kamu hizmetinin daha etkin sunulması hem liyakat ilkesinin tesis edilmesi hem de yetki-sorumluluk dengesinin zedelenmemesi için atamaların mevzuata uygun olarak yapılması ve istisnai nitelikte olan ve koşullara bağlanan görevlendirmelerin mevzuatta öngörülen kadro sayısı ve şartları aşma sonucunu doğuracak şekilde kullanılmaması gerektiği değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 14: Mevzuatında Öngörülen Oranda Engelli Personel Çalıştırılmaması

İdarede, halihazırda belli sayıda engelli personel istihdam edilmiş, ancak, mevzuatında belirtilen oranda engelli personel çalıştırma yükümlülüğü tam olarak yerine getirilmemiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "Engelli personel çalıştırma yükümlülüğü" başlıklı 53'üncü maddesinde;

"Kurum ve kuruluşlar bu Kanuna göre çalıştırdıkları personele ait kadrolarda % 3 oranında engelli çalıştırmak zorundadır. % 3'ün hesaplanmasında ilgili kurum veya kuruluşun (yurtdışı teşkilat hariç) toplam dolu kadro sayısı dikkate alınır." hükmü yer almaktadır.

657 sayılı Kanun'un 53'üncü maddesine dayanılarak hazırlanan Engelli Kamu Personel Seçme Sınavı ve Engellilerin Devlet Memurluğuna Alınmaları Hakkında Yönetmelik'in

"Kadroların tahsisi" başlıklı 10'uncu maddesinde;

"(1) Engellilerin atanmasına tahsis edilecek kadro sayısının tespitinde, ilgili kamu kurum veya kuruluşunun, yurtdışı teşkilatı hariç, toplam dolu memur kadro sayısının %3'ü dikkate alınır.

(2) Kamu kurum ve kuruluşlarının, hizmet gereklerine göre engellilerin atanmasına tahsis edecekleri münhal kadrolarını, EKPSS sonuçlarına veya kura usulüne göre yerleştirme yapılmasını sağlayacak şekilde farklı eğitim düzeyi, hizmet sınıfları ve unvanlar itibarıyla hazırlamaları esastır.

(3) Engellilerin istihdam edileceği uygun münhal kadro bulunmadığı takdirde hizmet gereklerine ve genel hükümlere göre diğer münhal kadrolarda değişiklik yapılarak gerekli kadrolar temin edilir. Engelli personelin istihdam edileceği birimler engellilerin engel durumları dikkate alınarak ilgili kamu kurum veya kuruluşunca belirlenir."

Yönetmelik'in "Kadroların bildirilmesi" başlıklı 11'inci maddesinde;

"(1) Kamu kurum ve kuruluşları bir sonraki yıl için engelli memur alımı yapacakları münhal kadrolarını; Başkanlığın internet sitesindeki "DPB e-Uygulama" kısmında yer alan bilgi alanlarını Nitelik-Kod Kılavuzu ile Başkanlığın öngördüğü koşullara göre tam ve eksiksiz olarak doldurmak suretiyle, ilgili yılın Ekim ayı sonuna kadar elektronik ortamda Başkanlığa bildirir. Bildirimi yapılan ve Başkanlıkça da uygun görülen kadrolara ilişkin cetveller ayrıca yazılı olarak Başkanlığa gönderilir."

Yönetmelik'in "Yerleştirme" başlıklı 13'üncü maddesinde ise;

"Engelli adayların memur kadrolarına yerleştirilmelerinde EKPSS ve kura sonucuna göre yerleştirme yöntemleri uygulanır." denilmektedir.

İdarenin hesap ve işlemleri incelendiğinde; İdarede memur kadrolarında istihdam edilen toplam 259 personel olduğu, memur olarak çalışan 259 personelin %3 oranına tekabül eden toplam 8 engelli memur istihdam edilmesi gerekirken, 4 engelli memur çalıştırıldığı görülmüştür. Halbuki, mevzuatında belirtilen oranda engelli memur istihdam edilmesi gerekmektedir.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, idare tarafından; Belediyenin dolu memur kadro sayısının son zamanlarda sürekli değişkenlik göstermesi ve verimlilik esaslı personel

www.balioglu.net

istihdamı sağlanması için yapılan planlamalar nedeniyle kurumun ihtiyaç duyduğu niteliklere sahip engelli personel istihdamı çalışmalarının, süresi içerisinde nihayete erdirilemediği, Kurumun dolu kadro sayısı dikkate alınarak engelli memur istihdam edilmesi gereken münhal kadro sayısının tespiti ve buna dair yapılan planlamanın sonuçlandırılmasıyla birlikte işlemlerin başlatılacağı ifade edilmiştir.

Netice olarak; İdarenin engelli personel çalıştırılmasına ilişkin mevzuat düzenlemesini uygulaması kamu yararına olacaktır.

BULGU 15: Sosyal Denge Sözleşmesine Mevzuatında Belirtilenin Dışındaki Konularla İlgili Hükümlerin Konulması

İdare ile BEM-BİR-SEN arasında akdedilen sosyal denge sözleşmesinde, mevzuatında yer almayan iş sağlığı, sosyal faaliyet, belediye imkânlarından yararlanma vb. gibi konularda düzenlemeler yapılmıştır.

www.balioglu.net

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun 32'nci maddesine göre; 27.6.1989 tarihli ve 375 sayılı KHK'nin Ek 15'inci maddesi hükümleri çerçevesinde sosyal denge tazminatının ödenmesine belediyelerde belediye başkanının teklifi üzerine belediye meclisince, il özel idaresinde valinin teklifi üzerine il genel meclisince karar verilmesi halinde, sözleşme döneminde verilecek sosyal denge tazminatı tutarını belirlemek üzere ilgili mahalli idarede en çok üyeye sahip sendikanın genel başkanı veya sendika yönetim kurulu tarafından yetkilendirilecek bir temsilcisi ile belediyelerde belediye başkanı, il özel idaresinde vali arasında, Toplu Sözleşme sürecinin tamamlanmasını izleyen üç ay içerisinde sözleşme yapılabilecektir.

375 sayılı KHK'nin Ek 15'inci maddesinde ise; sosyal denge tazminatının ödenebilecek aylık tutarının, 4688 sayılı Kanun'a göre yapılan Toplu Sözleşme'de belirlenen tavan tutarı geçmemek üzere ilgili belediye ve il özel idaresi ile ilgili belediye ve il özel idaresinde en çok üyeye sahip kamu görevlileri sendikası arasında yapılabilecek sözleşmeyle belirleneceği belirtilmiştir.

4688 sayılı Kanun uyarınca imzalanan Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2018 ve 2019 Yıllarını Kapsayan 4. Dönem Toplu Sözleşme'nin Yerel Yönetim Hizmet Koluna İlişkin Toplu Sözleşme bölümünün "Sosyal denge tazminatı" başlıklı 1'inci maddesinin (1) numaralı fıkrasında ise;

"*Belediyeler ve bağlı kuruluşları ile il özel idarelerinin kadro ve pozisyonlarında istihdam edilen kamu görevlilerine, 4688 sayılı Kanunun 32 nci maddesinde yer alan usul ve esaslar çerçevesinde ödenebilecek sosyal denge tazminatı aylık tavan tutarı en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) %100'üdür. Sosyal denge tazminatının verilmesi yönünde yapılabilecek sözleşmelerde, tavan tutarı aşmamak kaydıyla ödenebilecek tazminatın aylık tutarı, görev yapılan birim ve iş hacmi, görevin önem ve güçlüğü, görev yerinin özelliği, çalışma süresi, kadro veya görev unvanı ile derecesi gibi kriterlere göre farklı olarak belirlenebilir*." denilmektedir.

Yukarıda belirtilen yasal düzenlemeden de görüleceği üzere, sosyal denge sözleşmesinde sadece; görev yapılan birim ve iş hacmi, görevin önem ve güçlüğü, görev yerinin özelliği, çalışma süresi, kadro veya görev unvanı ile derecesi gibi kriterlere göre tavan tutarı aşmamak kaydıyla ödenebilecek tazminatın aylık tutarı düzenlenebilecektir. Sosyal denge sözleşmelerine, sözleşmenin adı farklı dahi olsa, farklı ödemelere ve hususlara ilişkin hükümler konulması mevzuatına açıkça aykırı olacaktır.

www.balioglu.net

İdarenin sosyal denge tazminatı ödemelerinin incelenmesi neticesinde; İdare ile BEM-BİR-SEN arasında akdedilen sosyal denge tazminatı konulu toplu iş sözleşmesinde, "İş Sağlığı, Güvenliği ve İş Güvencesi", "Belediye Organlarına Gözlemci Olarak Katılma", "Belediyenin Sosyal Faaliyet ve İmkânlarından Yararlanma" vb. gibi mevzuatına aykırı hususların yer aldığı tespit edilmiştir. Şöyle ki:

Belediye ile BEM-BİR-SEN arasında akdedilen ve 01.05.2019-30.04.2021 döneminde geçerli olan Toplu İş Sözleşmesi'nin;

"İşverenin Hak ve Yükümlülükleri" başlıklı 7'nci maddesinde;

"...

b) İşveren; iş güvenliği ve çalışanların sağlığı açısından gereken her türlü önlemi almakla yükümlüdür.

...

e) İşveren temsilcileri kendi iş birimlerine bildirilen iş güvenliği ve çalışanları ilgilendiren bildirge, servis notu talimatları çalışanlara tebliğ eder."

"Sosyal Çalışmalarda Yardımcı Olmak" başlıklı 9'uncu maddesinde;

"İşveren, sendika ve ilgili şubenin temsilcileri, çalışanları için yapılacak sosyal çalışmalarda ve sosyal konulardaki ihtiyaçları için (eğitim, seminer, konferans ve eğitsel toplantılar) salon, araç ve gereçlerden önceden izin alınarak yararlandırılabilir.

Bu çalışmalar mümkün olduğu kadar işyerinin çalışma düzenini aksatmayacak şekilde yapılır."

"Çalışanlarla İlgili Genelge Ve Yayınlar" başlıklı 10'uncu maddesinde;

"İşveren, bu Sosyal Denge Tazminatı Sözleşmesi ve diğer yasal uygulamalarla ilgili yayın (tüm bildirim, genelge ve bültenlerle çalışanların yararlanabileceği benzer yayınlardan) sendika ve ilgili şubenin yararlanması kolaylaştırılır."

"Çalışanların Eğitimi" başlıklı 16'ncı maddesinde;

"İşveren, tüm çalışanlara mesleki becerilerinin arttırılması ve mesleki bakımdan gelişmelerini sağlayacak eğitimleri yaptırır. Çalışanın bilgi ve becerisini artırmak suretiyle iş veriminin yükseltilmesi amaçlanır. Sendika, işveren ve odalar, mesleki teşekküller, dernekler ve benzeri kurum ve kuruluşlar tarafından müştereken düzenlenen kurs, seminer ve konferanslar için işveren kendi salon ve gereçlerini Başkanlık Makamının iznine bağlı olarak ücretsiz tahsis eder."

hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; sosyal denge sözleşmesine konulan iş sağlığı ve iş güvencesi, belediye organlarına gözlemci olarak katılma, belediyenin sosyal faaliyet ve imkanlarından yararlanma, vb. başlıkları altında sayılan ifadelerin yeni toplu iş sözleşmesi sürecinde yeniden gözden gerçirilerek bu hükümlerden arındırılması hususunun gündeme getirileceği ifade edilmiştir.

Netice olarak; Belediye başkanı ile yetkili sendika temsilcisi arasında imzalanan sosyal denge sözleşmesinde yer alan yukarıdaki düzenlemeler söz konusu mevzuata aykırıdır. Sosyal denge sözleşmelerinde, mevzuatında yer almayan hususların düzenlenmemesi gerekmektedir.

BULGU 16: Sosyal Denge Sözleşmesinde Sosyal Denge Tazminatı İçin Belirlenen Tutarın Mevzuatta Belirlenen Tavan Tutarı Aşması

İdare ile BEM-BİR-SEN arasında akdedilen sosyal denge sözleşmesinde, mevzuatın belirlediği tavan tutarın üzerinde sosyal denge tazminatı düzenlenmiştir.

www.balioglu.net

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun 32'nci maddesine göre; 27.6.1989 tarihli ve 375 sayılı KHK'nin Ek 15'inci maddesi hükümleri çerçevesinde sosyal denge tazminatının ödenmesine belediyelerde belediye başkanının teklifi üzerine belediye meclisince, il özel idaresinde valinin teklifi üzerine il genel meclisince karar verilmesi halinde, sözleşme döneminde verilecek sosyal denge tazminatı tutarını belirlemek üzere ilgili mahalli idarede en çok üyeye sahip sendikanın genel başkanı veya sendika yönetim kurulu tarafından yetkilendirilecek bir temsilcisi ile belediyelerde belediye başkanı, il özel idaresinde vali arasında, Toplu Sözleşme sürecinin tamamlanmasını izleyen üç ay içerisinde sözleşme yapılabilecektir.

375 sayılı KHK'nin Ek 15'inci maddesinde ise; sosyal denge tazminatının ödenebilecek aylık tutarının, 4688 sayılı Kanun'a göre yapılan Toplu Sözleşme'de belirlenen tavan tutarı geçmemek üzere ilgili belediye ve il özel idaresi ile ilgili belediye ve il özel idaresinde en çok üyeye sahip kamu görevlileri sendikası arasında yapılabilecek sözleşmeyle belirleneceği belirtilmiştir.

www.balioglu.net

4688 sayılı Kanun uyarınca imzalanan Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2018 ve 2019 Yıllarını Kapsayan 4. Dönem Toplu Sözleşme'nin Yerel Yönetim Hizmet Koluna İlişkin Toplu Sözleşme bölümünün "Sosyal denge tazminatı" başlıklı 1'inci maddesinin (1) numaralı fıkrasında da; sosyal denge tazminatının aylık tavan tutarı en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) %100'ü olarak belirlenmiştir.

Yukarıda belirtilen yasal düzenlemeden de görüleceği üzere, sosyal denge sözleşmesinde düzenlenen tazminatın tutarı; görev yapılan birim ve iş hacmi, görevin önem ve güçlüğü, görev yerinin özelliği, çalışma süresi, kadro veya görev unvanı ile derecesi gibi kriterlere göre belirlenebilecek, ancak, mevzuatında belirtilen tavan tutarı aşamayacaktır.

Diğer yandan; 4688 sayılı Kanun'un geçici 14'üncü maddesinde, 15.03.2012 tarihinden önce 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Ek 15'inci maddesi kapsamındaki idareler ile ilgili sendikalar arasında toplu iş sözleşmesi, toplu sözleşme, sosyal denge sözleşmesi ve benzeri adlar altında imzalanan ve 11.04.2012 tarihinde de yürürlükte olan sözleşmelerin uygulanmasına, söz konusu sözleşmelerde öngörülen sürelerin sonuna kadar devam edilebileceği; bu tarih itibariyle yürürlükte bulunan sözleşmeler uyarınca unvanlar itibariyle ödenen aylık ortalama tutarların 4688 sayılı Kanun'a göre yapılan Toplu Sözleşme'de belirlenen tavan tutarı geçmesi durumunda eski sözleşmede unvanlar itibarıyla ilgili personele

ödenen ortalama aylık tutarların, mevzuatında belirtilen tarihe kadar tavan tutar olarak esas alınabileceği hüküm altına alınmıştır. Dolayısıyla, yeni imzalanacak sosyal denge sözleşmelerinde yukarıda belirtilen şekilde, 15.03.2012 tarihinden önce imzalanan ve 11.04.2012 tarihinde de yürürlükte olan sözleşmelerdeki personel lehine olan hükümler dikkate alınabilecektir.

Yukarıda da belirtildiği üzere; Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2018 ve 2019 Yıllarını Kapsayan 4. Dönem Toplu Sözleşme'nin "Yerel Yönetim Hizmet Koluna İlişkin Toplu Sözleşme" başlıklı dördüncü bölümünün 1'inci maddesinin (1) numaralı fıkrasında belediyelerin kadro ve pozisyonlarında istihdam edilen kamu görevlilerine, ödenebilecek sosyal denge tazminatının aylık tavan tutarı, en yüksek devlet memuru aylığının (ek gösterge dâhil) %100'ü olarak belirlenmiş ve tazminatın bu tutarı aşmamak kaydı ile ödenebileceği karara bağlanmıştır.

Buna göre; şayet 15.03.2012 tarihinden önce imzalanan ve 11.04.2012 tarihinde de yürürlükte olan bir sözleşme var ise, bu sözleşme uyarınca unvanlar itibariyle ödenen ortalama aylık tutarlar ile 4688 sayılı Kanun'a göre yapılan Toplu Sözleşme'de belirlenen tavan tutar (en yüksek Devlet memuru aylığının-ek gösterge dâhil %100'ü) kıyaslanacak ve yeni sosyal denge sözleşmesinde belirtilmek şartıyla hangisi yüksek ise unvanlar itibariyle ödemeye esas alınabilecektir.

İdarenin sosyal denge tazminatı ödemelerinin incelenmesi neticesinde; İdare ve yetkili sendika arasında 15.03.2012 tarihinden önce imzalanmış ve 11.04.2012 tarihinde de yürürlükte olan sözleşme olduğu ancak, en son sosyal denge sözleşmesinin mevzuatında belirtilen şekliyle düzenlenmediği ve personelin tazminat tavan tutarının mevzuatına göre tespit edilmediği; İdare tarafından 2019 yılında personele ödenen sosyal denge tazminat tutarlarının tespitinde yukarıda belirtilen kıyaslama ve mevzuat hükümlerine aykırı olarak gerek eski sözleşmede gerekse de Toplu Sözleşme'de yer alan tavan tutarların aşıldığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından özetle; sosyal denge sözleşmesinin şekli bir sınırlamaya tabi tutulmayarak sözleşme serbestisi içerisinde imzalanabilen bir sözleşme olduğu, Anayasa Mahkemesinin 16.10.2014 tarihli ve 2013/5447 sayılı kararında bu hususun belirtildiği, memur personele ödenen sosyal denge tazminatı tutarının en yüksek devlet memuru aylığını aşmadığı ve yeni yapılacak sözleşmelerde mevzuatın öngördüğü hususlara dikkat edileceği ifade edilmiştir.

www.balioglu.net

Ancak; Kamu idaresinin değerlendirmesi sosyal denge sözleşmelerinin hukuki statüsü ile uyumlu değildir. Şöyle ki:

Uluslararası sözleşmelere göre, kamu emekçilerinin toplu sözleşme yapma hakları vardır. Ülkemizde, kamu çalışanlarının; ekonomik ve sosyal haklarını korumak ve geliştirmek için sendika kurması, işverenleri ile eşit koşullarda ve özgür biçimde toplu pazarlık yapıp sözleşme imzalamasına ilişkin uluslararası sözleşmelerin gereği hem Anayasa hem de 4688 sayılı Kanun çerçevesinde yapılmış, dolayısıyla, sendika kurma ve toplu sözleşme haklarının kullanılması için yapılan yasal düzenlemelerde bahsi geçen antlaşmalar dikkate alınmıştır. Bu bağlamda, 4688 sayılı Kanun'un ilgili maddelerinde Toplu Sözleşme'nin tanımı ve süreçleri ayrıntılı olarak ifade edilmiştir. Ayrıca, Anayasa'nın 128'inci maddesinde Toplu Sözleşme hükümlerinin bağlayıcı olduğu belirtilmiştir. Toplu Sözleşme; uluslararası sözleşmelerde bir hak olarak yer alan ve ülkemizce de kabul edilip anayasa ve yasa düzeyinde düzenlemesi yapılan toplu görüşme, pazarlık ve sözleşme haklarının kullanıldığı hukuki bir metin olup tarafları bağlamaktadır.

www.balioglu.net

Uluslarası sözleşmelere dayanarak sosyal denge sözleşmesi kurulması mümkün değildir. Çünkü uluslararası sözleşmelere uygun olarak iç hukukumuzda düzenlemeler yapılmış ve halihazırda yürürlükte olan bu düzenlemeler çerçevesinde Toplu Sözleşmeler akdedilmektedir. Sosyal denge ödemelerinin usul ve esasları da Toplu Sözleşme'de yer almaktadır. Dolayısıyla, sosyal denge sözleşmesinde; uluslararası sözleşmelere göre oluşturulmuş iç mevzuatımız bağlamında akdedilen Toplu Sözleşme uyarınca bir ödemenin düzenlenmesi söz konusudur.

Sosyal denge sözleşmesinde düzenlenen tazminatın tutarı; görev yapılan birim ve iş hacmi, görevin önem ve güçlüğü, görev yerinin özelliği, çalışma süresi, kadro veya görev unvanı ile derecesi gibi kriterlere göre belirlenebilecek, ancak, mevzuatında belirtilen tavan tutarı aşamayacaktır. Mevzuat hükümleri gereği 15.03.2012 tarihinden önce imzalanan ve 11.04.2012 tarihinde de yürürlükte olan bir sözleşme var ise, bu sözleşmede unvanlar itibarıyla ilgili personele ödenen ortalama aylık tutarlar ile 4688 sayılı Kanun'a göre yapılan Toplu Sözleşme'de belirlenen tavan tutar (en yüksek Devlet memuru aylığının-ek gösterge dâhil %100'ü) kıyaslanacak ve yeni sözleşmede belirtilmek şartıyla hangisi yüksek ise unvanlar itibariyle ödemeye esas alınabilecektir. Dolayısıyla sosyal denge ödemeleri belirtilen sınırlar dahilinde yapılabilecektir. Diğer yandan, sosyal denge sözleşmesini, ILO sözleşmeleri ile

Anayasa'da yer alan düzenlemelere göre kıyaslamanın kabulü mümkün değildir. Çünkü, sosyal denge sözleşmeleri toplu sözleşme olmayıp mevcut toplu sözleşmenin uygulama metnidir.

Diğer yandan, sosyal denge sözleşmesi tek bir ödeme kalem yönünden değil, ilgili personele ödenen aylık ortalama ödeme yönünden değerlendirilmiş olup bu durumda yapılan ödemeler mevzuatında belirtilen tavanı geçmektedir.

Kamu idaresi cevabında geçen Anayasa Mahkemesi Kararı'nda ise; "*Başvurucu, Belediyede memur olarak görev yaptığını, 1/5/2005 ilâ 31/12/2006 tarihleri arasında geçerli olmak üzere Belediye ile BEM-BİR-SEN arasında düzenlenen "Sosyal Yardım Sözleşmesi" gereği Belediyedeki diğer kamu görevlilerine ödeme yapıldığını, Belediyenin kendisine yakın sendikaya üye olmayanlara ve emekliliği hak edenlere ödeme yapmadığını, kendisinin de anılan sendikaya üye olmadığını ve emekliliği hak ettiğini, Belediye tarafından 2006 yılı Mart, Nisan ve Mayıs aylarında keyfî olarak eksik ödeme yapıldığını, Haziran ayında ise hiç ödeme yapılmadığını, Belediyeye yaptığı başvurunun 15/5/2006 tarihinde reddedildiğini, İstanbul 5. İdare Mahkemesinde açtığı davanın Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS) ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) kararları dikkate alınmaksızın reddedildiğini, temyiz üzerine Danıştay Onuncu Dairesince hükmün onandığını, karar düzeltme isteminin aynı Dairece reddedildiğini, yargılamanın uzun sürdüğünü, Danıştay kararlarının gerekçesiz olduğunu, Belediye tarafından yapılan bu ödemeden yararlanmak için BEM-BİR-SEN üyesi olmaya zorlandığını belirterek, sendikaya üye olma özgürlüğü, mülkiyet ve adil yargılanma hakları ile eşitlik ilkesinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür."* denilmektedir.

Söz konusu bireysel başvuru Toplu Sözleşme hakkının Anayasa'da düzenlenmesinden önceki idari uygulamayla ilgili olup halihazırdaki uygulamaya yön gösterici nitelikte değildir. Dolayısıyla, sosyal denge sözleşmelerinin herhangi bir şekli sınırlamaya tabi tutulmaksızın imzalanabileceği ile ilgili değildir. Kaldı ki;

Anayasa Mahkemesinin 02.02.2017 tarihli ve 2014/2282 bireysel başvuru numaralı kararında da sosyal denge sözleşmelerinin Türk hukuk sistemindeki yeri hakkında;

"Sosyal Denge Sözleşmesi; 4688 sayılı Kanun kapsamında düzenlenebilen, toplu sözleşme niteliği taşımayan, toplu sözleşme güvencesi veya yükümlülükleri barındırmayan, kendine özgü dönemsel bir düzenlemedir. Bu sözleşme, kamu görevlilerinin ekonomik durumlarının daha iyi hale getirilmesi, ekonomik ve sosyal barışı sağlamak ve devam ettirmek, adaletsiz ücret dağılımını önlemek amacıyla kamu kurum ve kuruluşlarında işçi olarak

www.balioglu.net

çalışanlar dışındaki kamu görevlilerinin aylık maaşlarına ek olarak ödenmesi yasal düzenlemelerle öngörülen sosyal denge tazminatının ödeme şekil ve şartlarına ilişkin kuralları içermektedir." şeklinde konumlandırma yapılmıştır.

Netice olarak; Sosyal denge sözleşmelerinin mevzuatına uygun kurulması ve sosyal denge tazminatı ödemelerinde mevzuatında belirtilen tavan tutarlara uyulması gerekmektedir.

BULGU 17: Sözleşmeli Personele Ödenen Sosyal Denge Tazminatının Prime Esas Kazanca Dahil Edilmemesi

Sözleşmeli personele yapılan sosyal denge tazminat ödemeleri prime esas kazanca dâhil edilmemekte ve bu suretle sigorta primi işveren ve işçi hisseleri eksik hesaplanmaktadır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 49'uncu maddesinde, sözleşmeli personel hakkında bu Kanun'la düzenlenmeyen hususlarda vize şartı aranmaksızın 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4'üncü maddesinin (b) fıkrasına göre istihdam edilenler hakkındaki hükümlerin uygulanacağı belirtilmiştir. Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından çıkarılan 2009/37 sayılı Genelge'nin 2.2.9'uncu maddesinde ise 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında geçici olarak sözleşme ile çalıştırılan personelin 5510 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılacağı hüküm altına alınmıştır.

www.balioglu.net

5510 sayılı Kanun'un "*Prime Esas Kazançlar*" başlıklı 80'inci maddesinin birinci fıkrasında, Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıların prime esas kazançları hakkında açıklamalara yer verilmiş, (a) bendinin (2) numaralı alt bendinde prim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkakın prime esas kazanç hesabına dâhil edilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Fıkranın (b) bendinde istisna hükümleri açıklanmış, (c) bendinde ise bu istisnalar dışında her ne adla yapılırsa yapılsın tüm ödemeler ile ayni yardım yerine geçmek üzere yapılan nakdi ödemelerin prime esas kazanca tabi tutulacağı hüküm altına alınmıştır. Dolayısıyla 5510 sayılı Kanun'da sayılan ve Kanun'un yürürlük tarihinden sonra çıkan başka bir Kanun veya Kanun Hükmünde Kararname ile getirilen istisnalar dışında sözleşmeli personele yapılan tüm ödemeler prime esas kazanca dâhil edilecektir.

Belediye ve bağlı kuruluşlarda çalışan sözleşmeli personele temel olarak üç çeşit ödeme yapılmaktadır. Bunlar; sözleşme ücreti, ek ödeme ve sosyal denge ödemesidir. Sözleşme ücretinin prime esas kazanca dâhil olduğu konusunda herhangi bir tereddüt bulunmamaktadır. 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Ek 9'uncu maddesi uyarınca ödenen ek ödeme

hakkında ise aynı maddenin dokuzuncu fıkrası ile istisna hükmü getirilmiş ve bu ödemenin prime esas kazanç tutarına dâhil edilmeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Sosyal denge tazminat ödemesi 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Ek 15'inci maddesinde düzenlenmiştir. Ne söz konusu maddede ne de bu maddede atıf yapılan 4688 sayılı Kanun'un ilgili maddelerinde bu ödemenin prime esas kazancın tespitinde istisna edildiğine dair bir hüküm mevcuttur. Bu nedenle sözleşmeli personele yapılan sosyal denge tazminatı ödemelerinin prime esas kazancın tespitinde dikkate alınarak prim matrahına eklenmesi gerekmektedir.

İdarenin hesap ve işlemleri incelendiğinde; sözleşmeli personele yapılan sosyal denge tazminat ödemelerinin prime esas kazanca dâhil edilmediği ve bu suretle işveren ve işçi hisselerinin eksik hesaplandığı tespit edilmiştir. Yukarıda belirtildiği üzere, İdarenin uygulaması yasal düzenlemeye aykırıdır.

Söz konusu tespit sonrasında, 2020 yılı içinde, İdare tarafından sözleşmeli personelin sosyal denge tazminatından sosyal güvenlik prim kesintisi yapılmaya başlanılmıştır.

www.balioglu.net

Sözleşmeli personelin SGK primlerinin eksik ödenmesi nedeniyle İdarenin herhangi bir mali külfete maruz kalmaması için, bahsi geçen personele ödenen sosyal denge tazminatının prime esas kazanca dahil edilmesi gerekmektedir.

BULGU 18: Belediyenin Kendi Şirketinden Yaptığı Hizmet Alımları İçin Sözleşme İmzalanmaması

696 sayılı KHK kapsamında belediyenin kendi şirketinden yaptığı hizmet alımı için sözleşme imzalanmamaktadır.

696 sayılı KHK marifetiyle 375 sayılı KHK'ye eklenen Ek 20'nci maddede;

"İl özel idareleri, belediyeler ile bağlı kuruluşları ve bunların üyesi olduğu mahalli idare birlikleri, personel çalıştırılmasına dayalı hizmetleri 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22 nci maddesindeki limit ve şartlar ile 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendindeki sınırlamalara tabi olmaksızın doğrudan hizmet alımı suretiyle birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlası bu idarelere ait ve halen bu kapsamda hizmet alımı yaptığı mevcut şirketlerinden birine, bu nitelikte herhangi bir şirketi bulunmuyorsa münhasıran bu amaçla kuracakları bir şirkete gördürebilir.

...

Bu madde kapsamındaki şirketlerde işçilerin işe alımı, işçilere ilişkin personel giderlerinin toplam giderler içindeki payına ilişkin üst sınırları, ilk defa alınacak işçilere ilişkin belirlenecek ölçütleri esas alarak yıllık sınırlamaları ve bu kapsamdaki alımlar ile harcamaları izlemeye ilişkin usul ve esasları belirlemeye Cumhurbaşkanı yetkilidir." denilmektedir.

Mezkûr maddeye istinaden 30405 sayılı ve 28.04.2018 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan ve aynı gün yürürlüğe giren İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bağlı Kuruluşları ile Bunların Üyesi Olduğu Mahalli İdare Birliklerinin Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerinin Gördürülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Karar'ın 6'ncı maddesinin (4) numaralı fıkrasında;

"Bu kapsamdaki hizmet alımlarında taraflar arasında sözleşme imzalanması zorunludur." denilmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine göre doğrudan hizmet alımı suretiyle belediyenin kendi şirketine gördürdüğü hizmetler için belediye şirketi ile belediye arasında sözleşme imzalanması ve bu sözleşme hükümlerinin ise mezkûr usul ve esaslarda belirtilen hususlara ve mevzuat hükümlerine uygun olması gerekmektedir.

www.balioglu.net

İdarenin hesap ve işlemleri incelendiğinde; idare ile idarenin şirketi arasında herhangi bir sözleşme olmadan hizmet alımı yapıldığı tespit edilmiştir.

Söz konusu tespit sonrasında, 2020 yılı içinde, İdare tarafından kendi şirketinden yaptığı hizmet alımı için sözleşme imzalanmıştır.

Netice olarak; 696 sayılı KHK kapsamında belediyenin kendi şirketinden yaptığı hizmet alımı için sözleşme imzalanması mevzuata uygun olacaktır.

BULGU 19: İhalelerde Şirket Ortaklarının Yasaklılık Sorgulamasının Yapılmaması

Belediye tarafından gerçekleştirilen ihalelerde teklif veren şirketin ve teklifi imzalayan yetkililerin yasaklılık sorgulaması yapılırken söz konusu şirketin ortaklarına yönelik yasaklılık sorgulaması yapılmamaktadır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun *"İhaleye katılamayacak olanlar"* başlıklı 11'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde; bu Kanun ve diğer kanunlardaki hükümler gereğince

geçici veya sürekli olarak idarelerce veya mahkeme kararıyla kamu ihalelerine katılmaktan yasaklanmış olanlar ile 12.04.1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlardan veya örgütlü suçlardan veyahut kendi ülkesinde ya da yabancı bir ülkede kamu görevlilerine rüşvet verme suçundan dolayı hükümlü bulunanların doğrudan veya dolaylı veya alt yüklenici olarak, kendileri veya başkaları adına hiçbir şekilde ihalelere katılamayacakları hüküm altına alınmıştır.

Mezkûr Kanun'un 17'nci maddesinde ise; bu Kanun'un 11'inci maddesine göre ihaleye katılamayacağı belirtildiği halde ihaleye katılmanın da yasak fiil ve davranış kapsamında olduğu; bu yasak fiil veya davranışlarda bulunanlar hakkında bu Kanun'un Dördüncü Kısmında belirtilen hükümlerin uygulanacağı belirtilmiştir.

Mezkûr Kanun'un *"İsteklilerin ceza sorumluluğu"* başlıklı 59'uncu maddesinde de;

"Taahhüt tamamlandıktan ve kabul işlemi yapıldıktan sonra tespit edilmiş olsa dahi, 17 nci maddede belirtilen fiil veya davranışlardan Türk Ceza Kanununa göre suç teşkil eden fiil veya davranışlarda bulunan gerçek veya tüzel kişiler ile o işteki ortak veya vekilleri hakkında Türk Ceza Kanunu hükümlerine göre ceza kovuşturması yapılmak üzere yetkili Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulur. Hükmolunacak cezanın yanısıra, idarece 58 inci maddeye göre verilen yasaklama kararının bitiş tarihini izleyen günden itibaren uygulanmak şartıyla bir yıldan az olmamak üzere üç yıla kadar bu Kanun kapsamında yer alan bütün kamu kurum ve kuruluşlarının ihalelerine katılmaktan mahkeme kararıyla 58 inci maddenin ikinci fıkrasında sayılanlarla birlikte yasaklanırlar.

Bu Kanun kapsamında yapılan ihalelerden dolayı haklarında birinci fıkra gereğince ceza kovuşturması yapılarak kamu davası açılmasına karar verilenler ve 58 inci maddenin ikinci fıkrasında sayılanlar yargılama sonuna kadar Kanun kapsamında yer alan kamu kurum ve kuruluşlarının ihalelerine katılamaz. Haklarında kamu davası açılmasına karar verilenler, Cumhuriyet Savcılıklarınca sicillerine işlenmek üzere Kamu İhale Kurumuna bildirilir.

Bu Kanunda belirtilen yasak fiil veya davranışları nedeniyle haklarında mükerrer ceza hükmolunanlar ile bu kişilerin sermayesinin yarısından fazlasına sahip olduğu sermaye şirketleri veya bu kişilerin ortağı olduğu şahıs şirketleri, mahkeme kararı ile sürekli olarak kamu ihalelerine katılmaktan yasaklanır.

Bu madde hükümlerine göre; mahkeme kararı ile yasaklananlar ve ceza hükmolunanlar, Cumhuriyet Savcılıklarınca sicillerine işlenmek üzere Kamu İhale Kurumuna, meslek

www.balioglu.net

sicillerine işlenmek üzere de ilgili meslek odalarına bildirilir.

.... " hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda belirtildiği üzere, haklarında yasaklama kararı verilen tüzel kişilerin şahıs şirketi olması halinde şirket ortaklarının tamamı hakkında, sermaye şirketi olması halinde ise sermayesinin yarısından fazlasına sahip olan gerçek veya tüzel kişi ortaklar ve vekiller hakkında da yasaklama kararı verileceği, haklarında yasaklama kararı verilenlerin gerçek veya tüzel kişi olması durumuna göre; ayrıca bir şahıs şirketinde ortak olmaları halinde bu şahıs şirketi hakkında, sermaye şirketinde ortak olmaları halinde ise sermayesinin yarısından fazlasına sahip olmaları kaydıyla bu sermaye şirketi hakkında da aynı şekilde yasaklama kararı verileceği açık bir şekilde ifade edilmiştir.

İdarenin hesap ve işlemleri incelendiğinde; 2019 yılında gerçekleştirilen 91 adet ihalede teklif veren şirketin ve teklifi imzalayan yetkililerin yasaklılık sorgulaması yapılırken söz konusu şirketlerin ortaklarına yönelik yasaklılık sorgulamasının yapılmadığı tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

Söz konusu denetim tespitine binaen, İdare tarafından; Belediyece gerçekleştirilen ihalelerde 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu ve ilgili mevzuat gereğince; ihale tarihi itibariyle, komisyon kararı sonrası ihale yetkilisi onayı öncesi ve sözleşme öncesi olmak üzere toplam üç aşamada isteklilere dair yasaklılık sorgulaması yapıldığı, sözleşme imzalanması öngörülen isteklinin şahıs şirketi olması halinde tüm ortaklarına, sermaye şirketi olması halinde sermayelerinin yarısından fazlasına sahip ortakları veya hisseleri toplamı şirket sermayesinin yarısından fazlasını teşkil eden ortaklarına veya ihaleye katılan vekil ve temsilcilerine ait teyitlerin eksiksiz olarak alındığı, komisyon kararı sonrası yasaklılık sorgulamalarının eksiksiz olarak yapıldığı, ancak şirket ortaklarına ait yasaklı sorgulamasının bu aşamada yapılmadığı, bundan sonra bulgumuzda konu edilen hususa ilişkin işlem tesis edilmeye başlanıldığı ifade edilmiştir.

Netice olarak; bulguda belirtilen kontrollerin yapılmaması; firmaların ihaleye katılma yeterlilik ve koşullarına sahip olmadığı halde, Belediyenin gerçekleştirdiği ihalelere katılımını mümkün hale getirmektedir. Belirtilen risklerin giderilmesi için, yasaklılık sorgulamasının mevzuatında belirtilen kişilerin tamamını kapsayacak şekilde yapılması gerekmektedir.

BULGU 20: Gecekondu Fonundaki Paraların Mevzuatında Belirtilen Amaca Aykırı Olarak İdarenin Diğer Harcamalarında Kullanılması

İdarenin gecekondu fonu kapsamındaki gelirleri, mevzuatında belirtilen yerler yerine cari hesaba aktarım yaparak genel faaliyetleri için kullanılmıştır.

775 sayılı Gecekondu Kanunu'nun 12'nci maddesinde, bu Kanun'daki hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla temin edilen gelirlerin, ilgili belediyelerce açılacak özel hesaplarda toplanarak birer fon teşkil edileceği; aynı Kanun'un 13'üncü maddesinde de, toplanan bu kaynakların hangi amaçlar için kullanılacağı belirtilmiştir.

Kanun'un 13'üncü maddesi;

"*12 nci madde gereğince teşkil edilen fonda toplanan paralar, belediyelerce, Toplu Konut İdaresi Başkanlığının izni alınmak şartiyle :*

a) Bu kanundaki amaçlarda kullanılmak üzere arsa sağlanmasında, Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca onanan plan ve projelere göre halk konutu, nüve konut veya geçici misafir konutu yapılmasında,

b) Islah olunacak gecekondu bölgeleri ile yeniden tesis edilecek önleme bölgelerinin yol, meydan, kanalizasyon, su, elektrik ve benzerleri gibi kamu hizmet ve tesislerinin Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca onanan projelerine göre yapılmasında veya onarılmasında,

c) Kendi bütçe imkanlariyle karşılanamıyan ve fakat bu kanun gereğince yapılması gereken tesbit, harita alımı, plan ve projelendirme hizmetlerinde kullanılır." Şeklindedir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere ilgili fonda biriken paralar 775 sayılı Kanun'un 13'üncü maddesinde açıklanan yerlerde kullanılabilecek, bunun dışındaki yerlerde kullanılamayacaktır.

İdarenin hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde; gecekondu fonu kapsamındaki gelirlerin idarenin cari hesaba aktarım yaparak genel faaliyetleri için kullanıldığı tespit edilmiştir.

Söz konusu denetim tespitine binaen, idare tarafından; Belediyenin, 775 sayılı Kanunda belirtilen; "Mevcut gecekondu ıslahı, tasviyesi, yeniden gecekondu yapımının önlenmesi ve bu amaçlarla alınması gereken tedbirlerin alınması ayrıca kentsel dönüşüm çalışmaların içerisinde kullanılma yönünde çalışmalar" yaptığı, ancak Belediyenin bütün ödemelerinin cari hesaptan

www.balioglu.net

takip edildiği için fon hesaptaki tutarların cari hesaba aktarılmak sureti ile ilgili firmalara yapıldığı, söz konusu yapılan ödemeler ile ilgili bilgilerin Sayıştay denetçileriyle paylaşıldığı ifade edilmiştir.

Ancak, kamu idaresi cevabında 775 sayılı Gecekondu Kanun'a göre yapılan işlerin ödemeleri de dahil tüm ödemelerin cari hesaptan yapıldığını, bu sebeple fon hesabındaki paranın da cari hesaba aktarılarak ilgili firmalara ödemeler yapıldığını ifade etmişse de fon hesabındaki paraların cari hesaba aktarılması sonucu fondaki paraların mevzuatında belirtilen amacı dışında tüm ödemeler için kullanılmasına sebep olunmaktadır. Başka bir deyişle cari hesapta maaş ödemeleri, kamu idareleri borçları ödemeleri, her türlü ihale ödemeleri, doğrudan temin ödemeleri vb. birçok ödeme yapılmakta; fon hesabından cari hesaba aktarılan paraların da bu ödemelerde de kullanılabilme imkânı doğmaktadır.

Netice olarak; İdarenin gecekondu fonu kapsamındaki gelirlerinin ilgili mevzuatında belirtilen amaçlar için kullanılmasının sağlanması gerekmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 21: Sayıştay İlamlarının İnfaz Edilmemesi

Kesinleşen 2007/847 no.lu ve 2009/1107 no.lu Sayıştay İlamları, mevzuatında belirtilen süresi geçmesine rağmen henüz infaz edilmemiştir.

832 sayılı mülga Sayıştay Kanunu'nun 'İlamların İnfazı' başlıklı 64'üncü maddesine göre Sayıştay ilamları kesinleştikten sonra 45'inci madde gereğince yerine getirilir. Kanun'un 45'inci maddesinin ilk fıkrasına göre ise; sorumlularca gelir, gider, mal ve kıymetlerden mevzuata uygun olarak tahakkuk ettirilmediği, alınmadığı, harcanmadığı, verilmediği, saklanmadığı veya idare edilmediği Sayıştayca kesin hükme bağlananları, sorumlular keyfiyetin idarece kendilerine bildirilmesinden başlayarak üç ay içinde Hazineye ödemekle zorunludurlar.

19.12.2010 tarihli ve 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 82'nci maddesiyle 832 sayılı Kanun yürürlükten kaldırılmış ve Kanun'un 53'üncü maddesinde, "*Sayıştay ilamları kesinleştikten sonra doksan gün içerisinde yerine getirilir. İlam hükümlerinin yerine getirilmesinden, ilamların gönderildiği kamu idarelerinin üst yöneticileri sorumludur..."*şeklinde düzenleme yapılmıştır.

6085 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin (3) numaralı fıkrasında;

"Hesabı bu Kanun hükümlerine göre zamanında ve tam olarak vermeyen sorumlular veya diğer ilgililer ile Sayıştay denetimine giren kamu idareleri görevlilerinden, denetleme ve yargılama sırasında, istenilen her çeşit bilgi, belge ve defterleri vermeyen ve denetleme ve yargılamayı güçleştirenlerin aylıkları, Sayıştayın istemi üzerine ilgili kamu idarelerince, hesabı veya istenen bilgi, belge ve defterleri eksiksiz verinceye kadar yarım olarak ödenir. Yarım aylık kesilmeye başlandığı tarihten itibaren muhasebe yetkilileri en çok üç ay, diğer görevliler ise Sayıştayca belli edilen süre içinde yine hesabı veya istenilen bilgi, belge ve defterleri vermez veya denetleme ve yargılamayı güçleştiren sebepleri ortadan kaldırmazlarsa, bu defa ilgili kamu idarelerince mevzuatındaki usule göre görevden uzaklaştırılarak haklarında gerekli soruşturma veya kovuşturma yapılır.

Aynı Kanun'un 9'uncu maddesinin (4) numaralı fıkrasında ise;

Sayıştay ilamlarının infazını izlemeyen ve gereklerini yerine getirmeyenler hakkında da üçüncü fıkradaki hükümler uygulanır." denilmektedir.

Yukarıda da görüleceği üzere; 19.12.2010 tarihinden önce yürürlükte bulunan mülga 832 sayılı Sayıştay Kanunu'na göre ilamlar kesinleştiği tarihten itibaren 3 ay, 19.12.2010 tarihli ve 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'na göre de, ilamlar kesinleştiği tarihten itibaren 90 gün içerisinde infaz edilir.

İdarenin hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde; 2007 yılı hesabına ait 2007/847 no.lu ve 2009 yılı hesabına ait 2009/1107 no.lu Sayıştay İlamlarının 2012 yılında kesinleştiği, ancak, ayrıntısı aşağıdaki tabloda gösterilen toplam 551.389,00 TL'lik kesinleşmiş ilam hükmünün halen infaz edilmediği tespit edilmiştir.

Söz konusu tespit sonrasında, 2020 yılı içinde, İdare tarafından Sayıştay ilamlarının infazına yönelik çalışmalara başlanılmıştır.

Netice olarak; Sayıştay İlamlarının, mevzuatında belirtilen süre içinde infaz edilmesi gerekmektedir.

Tablo 9: Sayıştay İlamları ile Tazminine Hükmedilen Tutarlar

Hesap Yılı	İlamın Kesinleştiği Yıl	Tutarı
2007	2012	248.758,00 TL
2009	2012	302.631,00 TL

www.balioglu.net

BULGU 22: Eğlence Vergisi Hasılatı Üzerinden Hesaplanan Darülaceze ile Verem Savaş Derneği Teşkilatına Yapılacak Yardımların Hesaplanıp Gönderilmemesi

İdare, kendi sınırları içinde faaliyet gösteren Darülaceze ile Verem Savaş Derneği Teşkilatına eğlence vergisinden aktarması gereken payı aktarmamaktadır.

2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Sosyal amaçlı yardımlar" başlıklı 103'üncü maddesinin ikinci fıkrasına göre Eğlence Vergisi hasılatının yüzde 10'u, bulunan yerlerde darülaceze ve benzeri kuruluşlar hissesi olarak ayrılıp belediyece sözü geçen müesseselere, yüzde 10'u da verem savaşına ayrılıp belediye sınırları içinde Verem Savaş Derneği Teşkilatı varsa yardım olarak bu derneğe verilir.

İdarenin hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde; Eyüpsultan Belediyesi sınırları içerisinde darülaceze kuruluşu ve Eyüp Sultan Verem Savaş Dispanseri bulunmasına rağmen Belediyenin bu yerlere eğlence vergisinden herhangi bir pay aktarmadığı tespit edilmiştir. 2019 yılı sonu itibariyle, İstanbul Büyükşehir Belediyesinden gelen pay da dahil belediye adına toplam 428.733,78 TL eğlence vergisi tahsilatı yapılmıştır. Ancak İdarenin Darülaceze ile Verem Savaş Derneği Teşkilatına göndermesi gereken 85.746,76 TL'lik tutar gönderilmemiştir.

www.balioglu.net

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; eğlence vergisinden ayrılması gereken %10'luk Verem Savaş ve Darülaceze paylarının ayrılarak ilgili hesaplara aktarılacağı ifade edilmiştir.

Netice olarak; söz konusu kuruluşların daha verimli bir hizmet verebilmesi için, belediyelerce, eğlence vergisi hasılatının yüzde 10'u oranındaki paylarının gönderilmesi gerekmektedir.

BULGU 23: Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Payının Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarına Gönderilmemesi

İdarece emlak vergileriyle beraber tahsil edilen taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ait katkı payı ilgili idarelere aktarılmamıştır.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 12'nci maddesinin altıncı fıkrasında; belediyelerin ve il özel idarelerinin görev alanlarında kalan kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla kullanılmak üzere 29.7.1970 tarihli ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 8'inci ve 18'inci maddeleri uyarınca mükellef hakkında tahakkuk

eden emlak vergisinin % 10'u nispetinde taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payının tahakkuk ettirileceği ve ilgili belediyesince emlak vergisi ile birlikte tahsil edileceği hüküm altına alınmıştır.

2863 sayılı Kanun'a dayanılarak çıkarılan Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payına Dair Yönetmelik'in 5'inci maddesinde katkı payının tarh, tahakkuk ve tahsiline ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir. Aynı Yönetmelik'in 6'ncı maddesinde belediyelerce katkı payı olarak tahsil olunan tutarların, tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar il özel idarelerine veya yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarına bir bildirim ile beyan edilerek aynı süre içinde katkı payı hesabına yatırılacağı; tahsil edilen katkı payının süresi içinde katkı payı hesabına aktarılmasından belediye başkanı ve hesap işleri müdürünün birlikte sorumlu olduğu; tahsil edilen katkı payının süresi içinde katkı payı hesabına aktarılmaması veya katkı payının başka amaçla kullanılması halinde sorumlular hakkında yasal işlem yapılacağı belirtilmiştir. Diğer yandan, 2863 sayılı Kanun'da; ilgili belediyece tahsil edilen katkı paylarının zamanında ilgili kuruma gönderilmemesi halinde bu katkı paylarına 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edileceği ifade edilmiştir.

www.balioglu.net

İdarenin hesap ve işlemleri incelendiğinde, 2019 yıl sonu itibari ile hesaplarda birikmiş olan 10.614.930,88 TL tutarında taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ait katkı payının ilgili idarelere gönderilmediği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; Kültür varlıkları payı mevzuaatta belirtilen süre içerisinde bildiriminin yapıldığı ancak bütçe sıkıntısı nedeniyle ilgili hesaplara aktarılamadığı, fakat bir kısmının yapılandırma kapsamına alınarak İller Bankası payından mahsup edilmek suretiyle düzenli olarak ödemelerinin gerçekleştirildiği ifade edilmiştir.

Ancak; kamu idaresi cevabında bulgumuzun aksine bir değerlendirme olmadığı anlaşılmış, bütçe sıkıntısı nedeniyle aktarılamadığını ve taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ait katkı payının İller Bankası payından kesildiği ifade edilmiş ise de; İdarenin İller Bankası tarafından otomatik kesilen tutarlar dışında da ödemesi gereken taşınmaz kültür varlığı katkı payı olduğu anlaşılmıştır. Ayrıca taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ait katkı payı bütçe imkanları doğrultusunda gönderilmesi gereken bir tutar değil İdarenin ilgili kurumlar adına hesaplarında tuttuğu ve göndermekle yükümlü olduğu bir tutardır

Netice olarak; taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payının Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına mevzuatında belirtilen sürede gönderilmesi kamu yararına olacaktır.

BULGU 24: Özel Kalem Müdürlüğü Kadrosunun Memuriyete Sınavsız Giriş Yöntemi Olarak Kullanılması

Özel kalem müdürü olarak açıktan atanan kişilerden bazıları diğer memuriyet kadrolarına sınavsız atanmış ve bu şekilde özel kalem müdürlüğü kadrosu memuriyete sınavsız girişin bir yolu olarak kullanılmıştır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda, devlet memurluğuna atanabilme şartları ve süreçleri ayrıntılı olarak düzenlenmiş olup bazı kamu görevlerine ise; atanma, sınav, kademe ilerlemesi ve derece yükselmesine ilişkin hükümler dikkate alınmaksızın memur atanabileceği belirtilmiştir. Kamu yönetiminde idari açıdan özellik taşıyan bazı görevler için genel kurallara bağlı kalmaksızın atanabilme olanağı sağlayan memur kadrolarına *"istisnai memuriyetler"* adı verilmektedir.

www.balioglu.net

657 sayılı Kanun'da istisnai memuriyet olarak sayılan özel kalem müdürlüğü kadrosu hususunda Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğüce (eski: İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü) 03.06.2009 tarihli ve B.05.0.MAH.0.08.01.00/900-14626 sayılı Genelge yayımlanmış ve bu Genelge ile söz konusu kadroya yapılacak atamalara ilişkin bazı düzenlemeler yapılmıştır. Genelge'de; özel kalem müdürlüğü kadrolarına atanacakların, öncelikle belediyede çalışan memurlar ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan memurlar arasından seçilmesinin esas olduğu, memurlar arasından yapılacak atamalarda, Bakanlık izninin alınmayacağı, özel kalem müdürlüğü kadrolarına yapılacak açıktan atamaların ise Bakanlık izni ile yapılacağı belirtilmiştir. Ayrıca, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 59'uncu maddesi kapsamında verilen atama yetkisinin, sınırsız bir yetki olmadığı, bu yetkinin memuriyete sınavsız girişin bir yönetimi gibi kullanımına hukuken imkân bulunmadığı, bu sebeple, özel kalem müdürlüğü kadrolarına atanacakların seçiminde, belediye başkanlarının bir seçim dönemi boyunca çalışabilecekleri ehliyet ve liyakat sahibi kişileri tercih etmelerinin esas olduğunun altı önemle çizilmiştir.

Sayıştay Genel Kurulunun 04.04.2005 tarihli ve 5119/1 no.lu Kararı'nda da; istisnai memuriyete açıktan atandıktan sonra, diğer memur kadrolarına atanma hususuna ilişkin 657 sayılı Kanun'da açık bir düzenlemenin olmadığı, ancak açıktan istisnai memuriyete atanan

kişinin naklen diğer memur kadrolarına atanabilecekleri kabul edilse bile, bu konuda açılmış sınavlara girmiş ve başarılı olmuş kişilerin atamayı bekledikleri bir durumda, bu sınavlara girmediği halde bazı kişilerin istisnai memurluklar kullanılarak diğer memurluk kadrolarına atanmaları, devlet memurluğu alımı için duyurulan sınava katılarak başarılı olmuş ve atamayı bekleyen kişiler aleyhine haksız bir durum yarattığı, ayrıca, sınavlarda başarılı olarak atanmayı bekleyenler varken, istisnai memurluk kadrolarının sınavsız devlet memurluğu teminine yönelik uygulamaya dönüştürülmesi, bu memuriyete atanmada tanınan kolaylığın istismarı anlamına da geldiği belirtilmiştir. Bu durumun Anayasanın kişilerin kanun önünde eşitlik ve kamu hizmetine girmede eşitlik ilkelerini ihlal edici nitelikte olduğu ifade edilmiştir.. Sayıştay Genel Kurulu Kararı'nda sonuç olarak; *"... Sadece hizmetin gereği olarak kullanılması gereken istisnai memurluk kadrolarının, devlet memurluğuna girmede esas olan sınav sistemini aşmaya yönelik olarak diğer memur kadrolarına naklen atanma amacıyla kullanılması, Anayasa ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile getirilmiş bulunan kanun önünde eşitlik ile liyakat ilkesinin ihlali anlamına geldiğinden, bu yolla devlet memurluğu kadrolarının liyakat esasına uymayan ve bu kadroların gerektirdiği niteliklere sahip bulunmayan kişilerin atanmasına imkân sağlayabileceğinden, 657 sayılı Kanunun anılan 59'uncu maddesi hükümleri uyarınca açıktan istisnai memurluk kadrolarına atananların bir müddet sonra devlet memurluğuna alınma için açılmış bulunan sınavlara katılmadan ve dolayısıyla bu sınavlarda başarılı olmadan diğer memurluk kadrolarına atanmaları hususu, uygulama ve sonuçları bakımından Hazine menfaatlerini zarar uğratıcı nitelikte bulunduğunun TBMM'ye sunulmasına ..."* denilmiştir.

Yukarıda yer verilen Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (eski: İçişleri Bakanlığı) Genelgesi ve Sayıştay Genel Kurulu Kararı'ndan anlaşılacağı üzere; belediyelerin özel kalem müdürlüklerine atama yetkisinin sınırsız bir yetki olmadığı, bu kadroya yapılacak atamaların bazı esas ve usullerinin olduğu, yapılacak olan atamalarda bu usullere riayet edilmesi gerektiği ayrıca bu kadronun memuriyete sınavsız atama yolu olarak kullanılamayacağı belirtilmiştir. Belediye özel kalem müdürlüğüne atanacakların öncelikle belediyede çalışan memurlar ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan memurlar arasından seçilmesinin esas olduğu, bu mümkün değilse yapılacak açıktan atamanın Bakanlık iznine müteakip yapılması gerektiği ve ayrıca belediye özel kalem müdürlüğü kadrosuna atanan özel kalem müdürünün bir seçim dönemi boyunca görev yapması amacıyla atanacağının esas olduğu açıktır.

Diğer yandan, 11.09.2018 tarihinde yayımlanan 2018/7 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi'nde; tüm kamu kurum ve kuruluşlarınca 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 59'uncu ve 61/A maddelerine göre yapılacak açıktan atama işlemleri için

www.balioglu.net

Cumhurbaşkanlığından izin alınması gerektiği ifade edilmiştir. Dolayısıyla, Genelge'nin yayımlandığı tarihten sonra, belediyelerin özel kalem müdürlüğüne açıktan yapılacak atamalar için Cumhurbaşkanlığından izin alınması gerekmektedir.

İdarenin hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde ise; Belediyenin söz konusu Bakanlık Genelgesi'nin yayımlandığı 2009 yılından itibaren aşağıda görüleceği üzere özel kalem müdürlüğü kadrosuna 13 farklı kişinin atandığı, diğer atamaların açıktan atama yapılması suretiyle gerçekleştirildiği; açıktan yapılan atamaların memuriyete sınavsız girişin bir yolu olarak kullanıldığı tespit edilmiştir.

Söz konusu denetim tespitine binaen, İdare tarafından; raporda belirtilen hususlar ve mevzuat doğrultusunda hareket edileceği ifade edilmiştir.

Sonuç itibariyle, özel kalem müdürlüğüne yapılan atamalarda; öncelikle Belediyede çalışan memurların ya da diğer kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan memurların tercih edilmesi, belirtilen kadrolara atananların bir seçim dönemi boyunca çalıştırılması esasının dikkate alınması, bu kadronun memuriyete sınavsız atama yolu haline getirilmemesi, görevde yükselme ve unvan değişikliği esaslarına tabi olan memur kadrolarına atanmanın bir yolu olarak görülmemesi ve ayrıca kanun önünde eşitlik ve kamu görevine girmede eşitlik ve liyakat ilkesine aykırı bir durumun oluşturulmaması gerekmektedir.

www.balioglu.net

Tablo 10: Özel Kalem Müdürlüğüne Yapılan Atamaların Listesi

Atama Tarihi	Memurluğa Atanma Tarihi	Görev Süresi	Atanma Şekli	Yeni Unvanı
18.07.2019	18.10.2019	3 ay	Açıktan Atama	Memur
23.05.2019	01.07.2019	1 ay 8 gün	Açıktan Atama	Memur
15.01.2019	10.04.2019	2 ay 25 gün	Açıktan Atama	Memur
06.04.2018	23.05.2018	1 ay 17 gün	Açıktan Atama	Memur
06.02.2017	30.06.2017	4 ay 24 gün	Açıktan Atama	Memur
08.03.2017	15.04.2017	1 ay 7 gün	Açıktan Atama	Ekonomist

18.03.2015	06.05.2015	1 ay 18 gün	Açıktan Atama	Memur
20.05.2015	01.09.2015	3 ay 11 gün	Açıktan Atama	Memur
29.05.2014	22.07.2014	1 ay 23 gün	Açıktan Atama	Memur
03.01.2013	26.08.2013	7 ay 23 gün	Açıktan Atama	Memur
14.12.2011	12.09.2012	8 ay 28 gün	Açıktan Atama	Memur
29.10.2010	24.06.2011	7 ay 25 gün	Açıktan Atama	Mimar
11.06.2009	25.01.2010	7 ay 14 gün	Açıktan Atama	Avukat

www.balioglu.net

BULGU 25: Belediye Sınırları İçerisinde Faaliyet Gösteren İşyerlerinin Bir Kısmından İlan ve Reklam Vergisi Tahakkuku ve Tahsilatlarının Yapılmaması

Belediyenin yetki ve görev alanı içinde faaliyet gösteren işyerlerinin bir kısmından ilan ve reklam vergisi tahakkuku ve tahsilatları yapılmamaktadır.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 12'nci maddesine göre; belediye sınırları ile mücavir alanları içinde yapılan her türlü ilan ve reklam, ilan ve reklam vergisine tabidir. Aynı Kanun'un 13'üncü maddesinde ise, ilan ve reklam vergisinin mükellefinin; yurt dışından gönderilen ilan ve reklamlar dahil olmak üzere, ilan ve reklamı kendi adına yapan veya yaptıran gerçek veya tüzelkişiler olduğu belirtilmiştir.

Diğer yandan, aynı Kanun'un *"Verginin tarhı ve ödenmesi"* başlıklı 16'ncı maddesinde:

Söz konusu verginin, vergiye tabi ilan ve reklamlarda, ilan ve reklam işinin mükellefçe yapılması halinde ilan veya reklam işinin yapılmasından önce mükellef tarafından; ilan ve reklam işinin bu işi mutad meslek olarak ifa edenler tarafından yapılması halinde ilan ve reklam işini yapanlarca ilan veya reklamın yapıldığı ayı takip eden ayın 20'nci günü akşamına kadar verilecek beyanname üzerine, tarh ve tahakkuk ettirileceği,

Hüküm altına alınmıştır.

İdarenin gelir işlemlerinin incelenmesi kapsamında, İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığından alınan mükellef verilerinden yola çıkarak Belediye sınırları içerisinde 5 mahallede yapılan inceleme neticesinde, 1803 adet iş yeri için ilan reklam vergisi tahakkuk ettirilmediği tespit edilmiştir. Bu durumda İdarenin önemli düzeyde gelir kaybına uğradığı açıktır.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; Belediyece dönem dönem saha çalışması yapılarak ilçe dahilindeki işyerlerinin kayıtlarının güncellendiği, bununla birlikte yeni dönemde Belediyemiz Zabıta Müdürlüğü, Ruhsat Denetim Müdürlüğü ile ortak bir ekip oluşturarak sistemsel değişikliklerle birlikte düzenli saha çalışmasının yapılacağı ve sürekli veri düzenlenmesi sağlanacağı, ilgili kanunlar ve mevzuat gereğince tahakkuk ve tahsilat işlemlerinin takip edileceği ifade edilmiştir.

Netice olarak; İdarenin ilan ve reklam vergisi mükellefi iş yerlerinin tespiti ve söz konusu verginin alınması için gerekli olan çalışmaları yapması gerekmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 26: İşyeri Açma İzni Olmadan Faaliyette Bulunan İşyerlerine İdari Yaptırım Uygulanmaması

A) Belediye zabıta ekiplerince, ruhsatsız çalıştırılan iş yerleri tespit edilmiş ancak, bunlara kapatma cezası yerine süre tanınarak ihtar verilmiştir.

10.08.2005 tarihli ve 25902 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in "*İşyeri açılması*" başlıklı 6'ncı maddesinde;

"Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılamaz ve çalıştırılamaz. İşyerlerine bu Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemler bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmaz. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır..."

Yönetmelik'in "*Ruhsatın düzenlenmesi"* başlıklı 12'nci maddesinde;

Sıhhî işyeri açmak isteyen gerçek ve tüzel kişiler, işyerlerini bu Yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Örnek 1'de yer alan başvuru ve beyan formuyla yetkili idareye müracaat eder. Başvurunun Yönetmelikte öngörülen kriterlere uygun olduğunun tespiti halinde

başkaca bir işleme gerek kalmaksızın işyeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlenerek ilgiliye aynı gün içinde verilir.

... ”

Yönetmelik’in “*İşyeri açma ve çalışma ruhsatının kesinleşmesi”* başlıklı 13’üncü maddesinde ise;

“*İşyeri açma ve çalışma ruhsatı verilen işyerleri, yetkili idareler tarafından ruhsatın verildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde kontrol edilir. İşyerinin bu süre içinde kontrol edilmemesi halinde ruhsat kesinleşir. Kontrol görevini yerine getirmeyen yetkili idare görevlileri hakkında kanunî işlem yapılır.*

İşyeri açma ve çalışma ruhsatının verilmesinden sonra yapılacak denetimlerde mevzuata uygun olmayan unsurların ve noksanlıkların tespiti halinde, işyerine bu noksanlık ve hatalarını gidermesi için bir defaya mahsus olmak üzere onbeş günlük süre verilir.

Verilen süre içinde tespit edilen noksanlık ve aykırılıklar giderilmediği takdirde, ruhsat iptal edilerek işyeri kapatılır. Ayrıca ilgililerin yalan, yanlış ve yanıltıcı beyanı varsa haklarında kanunî işlem yapılır.” hükümleri yer almaktadır.

www.balioglu.net

Yukarıda da görüleceği üzere; İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'e göre belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bu Yönetmelik kapsamında faaliyet gösterecek işyerlerinin ilgili belediyeden işyeri açma ve çalışma ruhsatı almış olması gerekmektedir. Diğer yandan, başvurunun Yönetmelik’te öngörülen kriterlere uygun olduğunun tespiti halinde başkaca bir işleme gerek kalmaksızın işyeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlenerek ilgiliye aynı gün içinde verilmekte olup işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerlerinin yetkili idareler tarafından kapatılması zorunludur. Bu durumda herhangi bir süre verilmesi de söz konusu değildir.

İdarenin hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde; Belediye zabıta ekiplerince tespit edilen 135 adet ruhsatsız iş yerinden 75 tanesine kapatma cezası yerine süre tanınarak ihtar verildiği görülmüştür. Halbuki iş yeri açma ve çalışma ruhsatının verilmesinden sonra yapılacak denetimlerde mevzuata uygun olmayan unsurların ve noksanlıkların tespiti halinde, iş yerine bu noksanlık ve hatalarını gidermesi için bir defaya mahsus olmak üzere onbeş günlük süre verilmesi mümkün olup iş yeri açma ve çalışma ruhsatı olmaksızın faaliyet gösteren işletmelere süre verilmesi yasal düzenlemeye aykırıdır.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; bölge dahilinde faaliyet gösteren işyerlerinin belirtilen hususlar doğrultusunda denetlenerek yasal gereğinin yapılacağı ifade edilmiştir.

Netice olarak; Kanun önünde eşitlik ilkesi gereği; ruhsatsız çalıştırılan iş yerlerinin tespit edilmesi halinde bunlara kapatma cezası verilmelidir.

B) İdare tarafından işyeri açma izni olmayan işyerlerine idari para cezası uygulanmamaktadır.

10.08.2005 tarihli ve 25902 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in "*İşyeri Açılması*" başlıklı 6'ncı maddesinde;

"Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılamaz ve çalıştırılamaz. İşyerlerine bu Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemler bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmaz. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır..." düzenlemesi yapılmış ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun "*Emre Aykırı Davranış*" başlıklı 32'nci maddesinin birinci fıkrasında, *"Yetkili makamlar tarafından adlî işlemler nedeniyle ya da kamu güvenliği, kamu düzeni veya genel sağlığın korunması amacıyla, hukuka uygun olarak verilen emre aykırı hareket eden kişiye yüz Türk Lirası idarî para cezası verilir. Bu cezaya emri veren makam tarafından karar verilir."* düzenlemesi yapılmıştır.

1608 sayılı Umuru Belediyeye Müteallik Ahkâmı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 Tarih ve 486 Numaralı Kanunun Bazı Maddelerini Muaddil Kanun'un 1'inci maddesinde ise, belediye meclis ve encümenlerinin kendilerine kanun, nizam ve talimatnamelerin verdiği vazife ve salahiyet dairesinde ittihaz ettikleri kararlara muhalif hareket edenlerle belediye kanun ve nizam ve talimatnamelerinin men veya emrettiği fiilleri işleyenlere veya yapmayanlara, belediye encümenince Kabahatler Kanunu'nun 32'nci maddesi hükmüne göre idarî para cezası ve yasaklanan faaliyetin menine karar verilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere ruhsatsız olarak faaliyet gösteren işyerleri tespit edildiğinde idari para cezası kesilmesi ve hukuka aykırılığın giderilmesi gerekmektedir. İdare uygulmasında ruhsatsız olduğu tespit edilen işyerlerine ruhsat alınması

www.balioglu.net

için belli bir süre verilmekte, ancak idari para cezası uygulanmamaktadır. Bunun sonucunda ise işyeri sahiplerine ruhsatsız olarak faaliyet gösteren işyerileri için herhangi bir yaptırım uygulanmamaktadır.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; denetimler esnasında bölgede ruhsatsız olarak faaliyet gösteren işyerlerinin tespiti halinde süre verilmeyerek belediye encümenince Kabahatler Kanunu'nun 32'nci maddesi hükmüne göre idarî para cezası uygulanmak üzere Tespit Tutanağı tanzim edileceği, ruhsatsız işyeri sahiplerine mevzuat hükümleri gereğince yasal yaptırım uygulanacağı ifade edilmiştir.

Netice olarak; yukarıda yer alan mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde ruhsatsız çalıştırıldığı tespit edilen işyerlerine ilişkin idari para cezası uygulamasına süreklilik kazandırılması gerektiği düşünülmektedir.

BULGU 27: Kalkınma Ajansına Ödenmek Üzere İdare Katılım Payı Olarak Hesaplanan Tutarın Kamu İdareleri Payları Hesabında Takip Edilmemesi

www.balioglu.net

5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 19'uncu maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi gereği Belediye tarafından ilgili kakınma ajansına ödenmek üzere hesaplanan katılım payı, 363-Kamu idareleri Payları Hesabına kaydedilmeden gönderilmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 363-Kamu İdareleri Payları Hesabı ile ilgili 276'ncı maddesinde; bu hesabın, bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir. Bu durumda, Yönetmelik'in 277'nci maddesine göre, diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarlar öncelikle söz konusu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına borç kaydedilecektir. Akabinde, katılım payı ödendiğinde; ödenen tutarın bu hesaba borç, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak kaydedilmesi gerekmektedir.

İdarenin hesap ve işlemleri incelendiğinde, 2019 yılında İstanbul Kalkınma ajansına katılım payı olarak aktarılmak üzere 1.235.590,55 TL hesaplandığı, ancak bu tutarın yukarıda da belirtildiği üzere 363-Kamu idareleri Payları Hesabına kaydedilmeden 630-Giderler Hesabı ve 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı kullanılarak gönderildiği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; Kalkınma ajansına ait

payın 2019 yılı bütçe kalemine konulmuş olduğu, söz konusu payın ilgili kurum tarafından İller Bankasına bildirilerek İller Bankası payından mahsup edilmek suretiyle ödeme işleminin gerçekleştiği ve tüm işlemlerin muhasebe kayıtlarına işlendiği ancak nazım hesaplara aktarılmadığı, söz konusu yapılan işlemler ile ilgili 2020 yılı ve gelecek yıllara ait işlemlerde mevzuat çerçevesinde belirtilen hususlara dikkat edilerek gerekli muhasebe kayıtlarının yapılarak nazım hesaplara yansıtılacağı ifade edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında bulgumuzun aksine bir değerlendirmede bulunmamakla beraber 2020 yılı ve sonrasında mevzuata dikkat edilerek gerekli muhasebe kayıtlarının nazım hesaplara yansıtılacağı ifade edilmiştir. Ancak bulguda belirtilen muhasebe kaydı hatası nazım hesaplara kayıt hatası değildir. Söz konusu hata Kalkınma Ajansına ödenen katılım payının gönderilmek üzere 363-Kamu İdareleri Payları Hesabına kaydedilmemesidir ki, ilgili hesap bilanço hesabıdır.

Bulguda belirtilen muhasebe kaydının yılı içinde yapılmaması nedeniyle 2019 yılı mali tablolarındaki 363-Kamu İdareleri Payları Hesabının 1.235.590,55 TL hatalı bilgi içermesine neden olunmuştur.

www.balioglu.net

BULGU 28: Kiraya Verilen Taşınmazların Nazım Hesaplarda Takip Edilmemesi

Kiraya verilen idare taşınmazlarının kiralanma işlemine ilişkin muhasebe kaydı yapılmamakta ve bu nedenle kiraya verilen taşınmazların bilgisi mali tabloda yer almamaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde kiraya verilen taşınmazların kayıtlı değerleri üzerinden, 990-Kiraya Verilen Duran Varlıklar ve 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesapları aracılığıyla izlenmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır. Bu hesapların işleyişine ilişkin ayrıntılı düzenleme ise anılan Yönetmelik'in 476'ncı maddesinde yer almaktadır. Dolayısıyla, idarelerin mülkiyetindeki taşınmazlardan kiraya verilenlerin kayıtlı değerleri üzerinden 990-Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı ve 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına kaydedilerek mali tablolarda gösterilmesi gerekmektedir.

İdarenin taşınmaz işlemlerinin incelenmesi neticesinde; kiralama işlemlerine ilişkin bilginin muhasebe birimine aktarılmaması ve her bir taşınmaz için muhasebe sisteminde ayrı ayrı kayıtlı değerin bulunmaması nedenleriyle kiraya verilen idare taşınmazlarının muhasebeleştirilemediği görülmüştür.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; kiraya verilen taşınmazlar ile ilgili Emlak İstimlak Müdürlüğü ve İşletme Müdürlüğü ile ilgili yazışmaların yapılmış olduğu, bulguda belirtilen yerler ile ilgili muhasebe kayıt işlemlerinin yapılarak nazım hesaplara yansıtılacağı ifade edilmiştir. Ancak, söz konusu muhasebeleştirme işlemlerinin yapılmaması nedeniyle, 2019 yılı bilanço dip notunda 990-Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabında ve 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabında 7.453.372,31 TL hatalı bilgi oluşmasına neden olunmuştur.

BULGU 29: Kesin Teminat Mektuplarının İade Edilmemesi ve Muhasebe Kayıtlarından Çıkartılmaması

Talep edilmeyen teminat mektupları bankasına iade edilmemiş ve hesaplardan çıkartılmamıştır.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun *"Kesin Teminat ve Ek Kesin Teminatların Geri Verilmesi"* başlıklı 13'üncü maddesinde;

"Taahhüdün, sözleşme ve ihale dokümanı hükümlerine uygun olarak yerine getirildiği ve yüklenicinin bu işten dolayı idareye herhangi bir borcunun olmadığı tespit edildikten sonra alınmış olan kesin teminat ve varsa ek kesin teminatların;

a) Yapım işlerinde; varsa eksik ve kusurların giderilerek geçici kabul tutanağının onaylanmasından sonra yarısı, Sosyal Sigortalar Kurumundan ilişiksiz belgesi getirilmesi ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından sonra kalanı,

b) Yapım işleri dışındaki işlerde Sosyal Sigortalar Kurumundan ilişiksiz belgesinin getirildiği saptandıktan sonra; alınan mal veya yapılan iş için bir garanti süresi öngörülmesi halinde yarısı, garanti süresi dolduktan sonra kalanı, garanti süresi öngörülmeyen hallerde ise tamamı,

Yükleniciye iade edilir.

Yüklenicinin bu iş nedeniyle idareye ve Sosyal Sigortalar Kurumuna olan borçları ile ücret ve ücret sayılan ödemelerden yapılan kanunî vergi kesintilerinin yapım işlerinde kesin kabul tarihine, diğer işlerde kabul tarihine veya varsa garanti süresinin bitimine kadar ödenmemesi halinde, protesto çekmeye ve hüküm almaya gerek kalmaksızın kesin teminatlar paraya çevrilerek borçlarına karşılık mahsup edilir, varsa kalanı yükleniciye geri verilir.

www.balioglu.net

İşin konusunun piyasadan hazır halde alınıp satılan mal alımı olması halinde, Sosyal Sigortalar Kurumundan ilişiksiz belgesi getirilmesi şartı aranmaz."

Mezkûr Kanun'un *"İade Edilemeyen Teminatlar"* başlıklı 14'üncü maddesinde ise;

"13 üncü maddeye göre mahsup işlemi yapılmasına gerek bulunmayan hallerde; yapım işlerinde kesin hesap ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından, diğer işlerde ise işin kabul tarihinden veya varsa garanti süresinin bitim tarihinden itibaren iki yıl içinde idarenin yazılı uyarısına rağmen talep edilmemesi nedeniyle iade edilemeyen kesin teminat mektupları hükümsüz kalır ve bankasına iade edilir. Teminat mektubu dışındaki teminatlar sürenin bitiminde Hazineye gelir kaydedilir." denilmektedir.

Yukarıda belirtilen Kanun maddeleri incelendiğinde görüleceği üzere; 13'üncü maddeye göre mahsup işlemlerinin, yüklenicinin bu işten dolayı idareye ve Sosyal Sigortalar Kurumuna olan borçları ile ücret ve ücret sayılan ödemelerden yapılan kanunî vergi kesintilerinin yapım işlerinde kesin kabul tarihine, diğer işlerde kabul tarihine veya varsa garanti süresinin bitimine kadar ödenmemesi hallerinde yapılması gerekmektedir. Mahsup işlemlerinin yapılmasına gerek bulunmayan hallerde ise, yapım işlerinde kesin hesap ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından, diğer işlerde ise kabul tarihi veya varsa garanti süresinin bitim tarihinden itibaren 2 yıl içerisinde idarenin uyarısına rağmen talep edilemeyen kesin teminat mektuplarının bankasına iade edilmesi gerekmektedir.

İdarenin hesaplarının incelenmesi neticesinde; ilgililerce idareye sunulan kesin ve ek kesin teminatların işin bitiminden itibaren 2 yıl içerisinde iade işlemlerinin tümünün bitmiş olması gerekirken idare verilen kesin ve ek kesin teminatların süresini takip edip iadesi gerekenler için ilgililere yazılı herhangi bir uyarıda bulunmamış ve ilgililer de teminatların iadesi için herhangi bir başvuruda bulunmamıştır. Bunun sonucunda ise idareye sunulmuş olan kesin ve ek kesin teminatlar için bankasına iade işlemleri başlamamış ve muhasebe kayıtlarından çıkartılmamıştır.

Yukarıda yer alan denetim tespiti sonrasında, İdare tarafından; kesin teminat mektupları içerisinde işi biten ya da iade edilmesi gereken teminat mektuplarının 2020 yılı içinde ilgili firmalara iade işlemleri yapılarak muhasebe kayıtlarından çıkarıldığı, süresi biten mektupların tamamının mevzuat çerçevesinde kayıtlardan çıkarrma işlemlerinin gerçekleştirileceği ifade edilmiştir. Ancak, söz konusu işlemlerin 2019 yılında yapılmaması nedeniyle, 2019 yılı sonu

www.balioglu.net

itibariyle 910-Alınan Teminat Mektupları Hesabı ve 911-Alınan Teminat Mektupları Emanetleri Hesabının 32.957.795,41 TL fazla görünmesine neden olmuştur.

BULGU 30: Kira Sözleşmelerinden Doğan Cari Dönem ve Gelecek Dönemler Maddi Duran Varlık Kira Gelirleri ile İrtifak Hakkı Gelirlerinin Nazım Hesaplarda Yer Almaması

İdarenin tahsil edeceği cari dönem ve gelecek dönemler maddi duran varlık kira gelirleri ile irtifak hakkı gelirleri muhasebeleştirilmediği için idare bilançosunun dip notunda yer almamaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi; kamu hesaplarının, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle, garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulacağını hükme bağlamıştır. Aynı Kanun'un 61'inci maddesinde ise, muhasebe kayıtlarının usulüne uygun, saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasından muhasebe yetkilisi sorumlu tutulmuştur.

www.balioglu.net

5018 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesi gereği hazırlanarak yürürlüğe giren Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde ilgili husus düzenlenmiştir. Anılan Yönetmelikler uyarınca, varlık, kaynak, gelir ve gider hesaplarında izlenmeyen ve muhasebenin sadece bilgi verme görevi yüklediği işlemler ile kamu idarelerinin muhasebe disiplini altında toplanması istenen işlemler ve gelecekte doğması muhtemel hak ve yükümlülükler ile kamu idarelerinin her türlü garanti ve taahhütlerinin nazım hesaplarda takip edilmesi gerekmektedir.

Bu çerçevede kira sözleşmelerinden doğan cari dönem ve gelecek dönemler maddi duran varlık kira gelirleri ile irtifak hakkı gelirlerinin; mahalli idareler hesap planında yer alan 993-Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı ve 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

İdarenin hesap ve işlemleri incelendiğinde; İdarenin tahsil edeceği cari dönem ve gelecek dönemler maddi duran varlık kira gelirleri ile irtifak hakkı gelirlerinin muhasebeleştirilmediği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; kira sözleşmelerinden doğan cari dönem ve gelecek dönemler maddi duran varlık kira gelirleri ile irtifak hakkı gelirleri için mevzuatın gerektirdiği hükümler doğrultusunda gerekli kayıt işlemlerinin 2020 yılı ve takip eden yıllar içerisinde yapılacağı ifade edilmiştir.

Ancak, söz konusu muhasebeleştirmenin yılında yapılmaması nedeniyle, 2019 yılı bilanço dip notunda 993-Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı ve 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabında 5.094.245,00 TL hatalı bilgi oluşmuştur.

BULGU 31: İdare Taşınmazlarının Kiralama İhalesi Yapılmaksızın Kullandırılması ve Ecrimisilin Olağan Bir Taşınmaz Yönetim Şekline Dönüştürülmesi

İdarenin bazı taşınmazları, kiralama ihalesi yapılmadan ecrimisil alınarak kullandırılmaktadır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 18'inci maddesine göre, taşınmaz mal alımına, satımına, takasına, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın kamu hizmetinde ihtiyaç duyulmaması hâlinde tahsisin kaldırılmasına, üç yıldan fazla kiralanmasına ve süresi otuz yılı geçmemek kaydıyla bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesisine karar vermek belediye meclisinin görev ve yetkileri arasındadır.

www.balioglu.net

Kanun'un 34'üncü maddesine göre de, taşınmaz mal satımına, trampasına ve tahsisine ilişkin meclis kararlarını uygulamak ve süresi üç yılı geçmemek üzere taşınmaz kiralanmasına karar vermek belediye encümeninin görev ve yetkileri arasındadır.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde; genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinin bu Kanun'da yazılı hükümlere göre yürütüleceği ifade edilmiştir.

2886 sayılı Kanun'un *"Ecrimisil ve Tahliye"* başlıklı 75'inci maddesinde ise;

"Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz malları ve Vakıflar Genel Müdürlüğü ile idare ve temsil ettiği mazbut vakıflara ait taşınmaz malların, gerçek ve tüzelkişilerce işgali üzerine, fuzuli şagilden, bu Kanunun 9 uncu maddesindeki yerlerden sorulmak suretiyle, idareden taşınmaz ve değerleme konusunda işin ehli veya uzmanı üç kişiden oluşan komisyonca tespit tarihinden geriye doğru beş yılı geçmemek üzere tespit ve takdir edilecek ecrimisil istenir. Ecrimisil talep edilebilmesi için, Hazinenin işgalden dolayı bir

zarara uğramış olması gerekmez ve fuzuli şagilin kusuru aranmaz. ... Kira sözleşmesinin bitim tarihinden itibaren, işgalin devam etmesi halinde, sözleşmede hüküm varsa ona göre hareket edilir. Aksi halde ecrimisil alınır. İşgal edilen taşınmaz mal, idarenin talebi üzerine, bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, idareye teslim edilir." denilmektedir.

Diğer yandan, 5393 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinde, 2886 sayılı Kanun'un 75'inci maddesi hükümlerinin belediye taşınmazları hakkında da uygulanacağı belirtildiğinden İdare taşınmazlarının işgal edilmesi, ecrimisil alınması ve taşınmazın tahliyesi hakkında da söz konusu 75'inci maddesi uygulanmalıdır.

İdarenin taşınmaz işlemlerinin incelenmesi neticesinde; 157 adet taşınmazın kiralama ihalesi yapılmadığı, ecrimisil alınarak kullandırıldığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; söz konusu ecrimisil işlemlerinin yılsonuna kadar tek tek ihalelerinin gerçekleştirileceği ifade edilmiştir.

Netice olarak, İdare taşınmazlarının ihale suretiyle kiraya verilmesi, kira sözleşmesinin yapılması ve dolayısıyla ecrimisilin kiralama yöntemine ve olağan bir taşınmaz yönetim şekline dönüştürülmemesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 32: Bazı İş yerleri İçin Çevre Temizlik Vergisi Tahakkuk Ettirilmemesi

İdarenin yetki ve sorumluk alanı içindeki bazı iş yerleri için çevre temizlik vergisi tahakkuk ettirilmemektedir.

Belediye Gelirleri Kanunu'nun *"Çevre Temizlik Vergisi"* başlıklı Mükerrer 44'üncü maddesinde;

"Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalar çevre temizlik vergisine tabidir.

...

İş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi, belediyelerce binaların tarifedeki derecelere intibak ettirilmesi üzerine her yılın Ocak ayında yıllık tutarı itibarıyla tahakkuk etmiş sayılır. Tahakkuk eden vergi, bir defaya mahsus olmak üzere, belediyelerin ilan mahallerinde bir ay süreyle topluca ilan edilir. İş yeri ve diğer şekilde

kullanılan binalarla ilgili olarak tahakkuk eden bu vergi, her yıl, emlak vergisinin taksit sürelerinde ödenir.

...

(Değişik beşinci fıkra: 30/12/2004-5281/18 md.) İşyerleri ve diğer şekilde kullanılan binalara ait Çevre Temizlik Vergisi, aşağıdaki tarifeye göre alınır ve büyükşehirlerde % 25 artırımlı uygulanır.

...

Bu maddenin dördüncü ve beşinci fıkralarında yer alan tutarlar, her yıl yeniden değerleme oranında artırılır. Bu tutarların belirlenmesinde, vergi tutarlarının yüzde beşini aşmayan kesirleri dikkate alınmaz.

... " denilmektedir.

Yukarıda da görüleceği üzere; 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun mükerrer 44'üncü maddesinde, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binaların çevre temizlik vergisine tabi olduğu, iş yerleri ve diğer şekilde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisinin maddede belirtilen tarifeye göre alınacağı ve büyükşehirlerde %25 artırımlı uygulanacağı, bu verginin belediyelerce binaların tarifedeki derecelere intibak ettirilmesi üzerine her yılın Ocak ayında yıllık tutarı itibarıyla tahakkuk etmiş sayılacağı, tahakkuk eden bu verginin her yıl emlak vergisinin taksit sürelerinde ödeneceği, bu maddede yer alan tutarların her yıl yeniden değerleme oranında artırılacağı ve bu tutarların belirlenmesinde, vergi tutarlarının yüzde beşini aşmayan kesirlerin dikkate alınmayacağı hüküm altına alınmıştır.

İdarenin gelir işlemlerinin incelenmesi kapsamında, İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığından alınan mükellef verilerinden yola çıkarak Belediye sınırları içerisinde 5 mahallede yapılan inceleme neticesinde, 824 adet iş yeri için çevre temizlik vergisi tahakkuk ettirilmediği tespit edilmiştir. Bu durumda İdarenin önemli düzeyde gelir kaybına uğradığı açıktır.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen İdare tarafından; Vergi Dairesinden alınan işyeri sayıları ile Belediye kayıtlarındaki işyeri sayılarının birebir örtüşmesinin beklenemeyeceği; şöyle ki, ilçe sınırlarında home ofis olarak kullanılan yerlerin mevcut olup, buralarda 3-4 kişi vergi dairesinde kayıtlı gözükürken belediye kayıtlarında tek mal sahibi adına

www.balioglu.net

beyan verip işlemlerini devam ettirebildiği, bu durumda belediyenin herhangi bir kaybının söz konusu olmadığı, ayrıca Belediyece dönem dönem saha çalışması yapılarak ilçe dahilindeki işyerlerinin kayıtlarının güncellendiği, bununla birlikte yeni dönemde Belediyemiz Zabıta Müdürlüğü, Ruhsat Denetim Müdürlüğü ile ortak bir ekip oluşturarak sistemsel değişikliklerle birlikte düzenli saha çalışmasının yapılacağı ve sürekli veri düzenlenmesi sağlanacağı, ilgili kanunlar ve mevzuat gereğince tahakkuk ve tahsilat işlemlerinin takip edileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında Vergi Dairesi kayıtları ile Belediye kayıtlarının birebir uyuşmasının mümkün olmadığı, ilçe sınırlarında home ofis olarak kullanılan tek bir yerde 3 4 farklı mükellef olabileceği, dönem dönem Belediyece saha çalışmalarının yapıldığı ifade edilmişse de tarafımıza aradaki farkın nelerden kaynaklandığı, kaç adet home offfice olduğu, kaç mükellefin ortak tek yerden yararlandığı vb. gibi hususlarda somut bir çalışma sunulmamış, sadece tahmine dayalı bir yorumda bulunulmuştur. Ayrıca İstanbul Vergi Dairesi ile Belediye arasındaki kayıt farkının 824 olmasının home ofis özelinde açıklanamayacağı aşikardır.

Kamu idaresi cevabının devamında ise; gerekli tahakkuk ve tahsilat işlemlerinin yeni dönemde takip edileceği de ifade edilerek bulgumuzun aksine bir değerlendirmede bulunmamış, bulguda belirtilen şekilde uygulama yapılacağını belirtilmiştir.

İdarenin çevre ve temizlik vergisi mükellefi iş yerlerinin tespiti ve söz konusu verginin alınması için gerekli olan çalışmaları yapması gerekmektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Nakit İşlemlerinin Muhasebe Sisteminden Takip Edilememesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Söz konusu bulgu 2019 yılında düzeltildiğinden 2019 yılı mali raporuna konu edilmemiştir.
İhale Süreçlerinde Rekabet Koşullarını Engelleyecek Uygulamaların Bulunması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Söz konusu bulgu 2019 yılında düzeltildiğinden 2019 yılı mali raporuna konu edilmemiştir.
Sözleşmelerin İhale Şartlarına Uygun Yürütülmesini Sağlayacak Mekanizmaların Yeterli Olmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Söz konusu bulgu 2019 yılında düzeltildiğinden 2019 yılı mali raporuna konu edilmemiştir.
Borçlanma İşlemlerinde Mevzuatta Öngörülen Usullere Uyulmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Söz konusu bulgu 2019 yılında düzeltildiğinden

www.balioglu.net

			2019 yılı mali raporuna konu edilmemiştir.
Taşınmazlara İlişkin Tespit Çalışmalarının Etkin Yürütülmemesi	2018	Yerine Getirilmedi	Aynı husus, 2019 yılı Sayıştay Denetim Raporunun "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde, Bulgu 1'de düzenlenmiştir.
Ecrimisilin Bir Taşınmaz Yönetim Biçimi Haline Gelmesi	2018	Yerine Getirilmedi	Aynı husus, 2019 yılı Sayıştay Denetim Raporunun "Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler" bölümünde bulgu 31'de düzenlenmiştir.
Taşınmaz Edinim ve Kiralamalarında Kamu Hizmeti Gereği Kıstasının Aranmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Söz konusu bulgu 2019 yılında düzeltildiğinden

www.balioglu.net

			2019 yılı mali raporuna konu edilmemiştir.
Gelir Getirici İşlemlerde İhale Süreçlerinin Doğru Yürütülmemesi	2018	Yerine Getirilmedi	Aynı husus, 2019 yılı Sayıştay Denetim Raporunun "Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler" bölümünde bulgu 4'de düzenlenmiştir.
Vadesinde Tahsil Edilemeyen Kira Gelirleri İçin İşlem Tesis Edilmemesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Söz konusu bulgu 2019 yılında düzeltildiğinden 2019 yılı mali raporuna konu edilmemiştir.
Çevre Temizlik Vergisi Mükelleflerinin Doğru Bir Şekilde Belirlenmemesi	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Aynı husus, 2019 yılı Sayıştay Denetim Raporunun "Denetim

www.balioglu.net

			Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler" bölümünde bulgu 8'de ve bulgu 32'de düzenlenmiştir.
Gecekondu Fonunun Amacı Dışında Kullanılması	2018	Yerine Getirilmedi	Aynı husus, 2019 yılı Sayıştay Denetim Raporunun "Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler" bölümünde bulgu 20'de düzenlenmiştir.
Başkan Yardımcısı ve Müdür Kadrolarına Mevzuata Uygun Olmayan Görevlendirmelerin Yapılması	2018	Yerine Getirilmedi	Aynı husus, 2019 yılı Sayıştay Denetim Raporunun "Denetim Görüşünü Etkilemeyen

www.balioglu.net

			Tespit ve Değerlendirmeler" bölümünde bulgu 13'de düzenlenmiştir.
Özel Kalem Müdürlüğüne Yapılan Atamaların Mevzuatın Düzenleniş Amacına Aykırı Olması	2018	Yerine Getirilmedi	Aynı husus, 2019 yılı Sayıştay Denetim Raporunun "Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler" bölümünde bulgu 24'de düzenlenmiştir.
Sosyal Denge Sözleşmesinde Mevzuata Aykırı Hükümlere Yer Verilmesi	2018	Yerine Getirilmedi	Aynı husus, 2019 yılı Sayıştay Denetim Raporunun "Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler" bölümünde bulgu

www.balioglu.net

			15'de düzenlenmiştir.
Araç Tahsislerinde Mevzuata Aykırı Uygulamaların Bulunması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Söz konusu bulgu 2019 yılında düzeltildiğinden 2019 yılı mali raporuna konu edilmemiştir.
Taşınır Mal Yönetiminde Mevzuata Uygun Olmayan Hususların Bulunması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Söz konusu bulgu 2019 yılında düzeltildiğinden 2019 yılı mali raporuna konu edilmemiştir.
Kiraya Verilen Taşınmazların Nazım Hesaplarda Takip Edilmemesi	2018	Yerine Getirilmedi	Aynı husus, 2019 yılı Sayıştay Denetim Raporunun "Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler" bölümünde bulgu 28'de düzenlenmiştir.

www.balioglu.net

Yemekhane Hesabına İlişkin İşlemlerin Hesap Verebilirlik ve Saydamlığı Sağlayacak Şekilde Muhasebeleştirilmemesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Söz konusu bulgu 2019 yılında düzeltildiğinden 2019 yılı mali raporuna konu edilmemiştir.
Bilançonun Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayelere İlişkin Eksik Bilgi Sunması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Söz konusu bulgu 2019 yılında düzeltildiğinden 2019 yılı mali raporuna konu edilmemiştir.
Mali Tabloların Taşınmazlara İlişkin Doğru Bilgi Sunmaması	2018	Yerine Getirilmedi	Aynı husus, 2019 yılı Sayıştay Denetim Raporunun "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde bulgu 1'de düzenlenmiştir.
Tahsis İşlemine Konu Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması	2018	Yerine Getirilmedi	Aynı husus, 2019 yılı Sayıştay

www.balioglu.net

			Denetim Raporunun "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde bulgu 5 ve bulgu 6'da düzenlenmiştir.
Taşınmaz Satışlarının Muhasebeleştirilmesinde Kayıtlı Değerlerin Esas Alınmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Söz konusu bulgu 2019 yılında düzeltildiğinden 2019 yılı mali raporuna konu edilmemiştir.
Geçici Kabulü Yapılan Taşınmazların İlgili Varlık Hesaplarına Aktarılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Söz konusu bulgu 2019 yılında düzeltildiğinden 2019 yılı mali raporuna konu edilmemiştir.
Taşınmazlara Amortisman Ayrılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Söz konusu bulgu 2019 yılında düzeltildiğinden 2019 yılı mali raporuna konu edilmemiştir.

www.balioglu.net

Kullanımda Olan Dayanıklı Taşınırların Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında Takip Edilmesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Söz konusu bulgu 2019 yılında düzeltildiğinden 2019 yılı mali raporuna konu edilmemiştir.
Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Faturalı Borçların Mali Tablolarda Raporlanmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Söz konusu bulgu 2019 yılında düzeltildiğinden 2019 yılı mali raporuna konu edilmemiştir.
Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının Gerçeği Yansıtmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Söz konusu bulgu 2019 yılında düzeltildiğinden 2019 yılı mali raporuna konu edilmemiştir.

www.balioglu.net